

ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ

ਸੰਤ ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ

ਸਵਾਮੀਂ ਰਾਮਦੇਵਾਨੰਦ ਮਹਾਰਾਜ

ਜਗਤਗੁਰੂ

ਤੱਤਵਦਰਸੀ ਸੰਤ ਰਾਮਪਾਲ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ਼

ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੰਖੇਪਿਤ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਸਵੈः ਪੂਰਨਬ੍ਰਹਮ (ਸਤਿਪੁਰਸ਼-ਪਰਮ ਅਕਸਰ ਬ੍ਰਹਮ) ਹਨ। ਇਹ ਪਰਮ ਅਕਸਰ ਬ੍ਰਹਮ (ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ) ਭਗਵਾਨ ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਚਾਰੋਂ ਯੁੱਗਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਤਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਸਤਿਸੁਕ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਨਾਲ, ਤ੍ਰੈਤਾ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਮੁਨਿੰਦਰ ਨਾਮ ਨਾਲ, ਦੁਆਪਰ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਕਰੁਣਾਮਈ ਨਾਮ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕਲਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਵਾਸਤਵਿਕ (ਕਵਿਰਦੇਵ) ਕਬੀਰ ਨਾਮ ਨਾਲ ਇਸ ਮ੍ਰਿਤ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ। ਕਲਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਕਬੀਰ (ਕਵਿਰਦੇਵ) ਵਿ.ਸੰ. 1455 (ਸੰਨ 1398) ਜੇਠ ਮਾਸ ਦੀ ਪੂਰਣਿਮਾ ਨੂੰ ਲਹਿਰ ਤਾਰਾ ਤਲਾਬ ਕਾਜ਼ੀ (ਬਨਾਰਸ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਮਲ ਦੇ ਛੁੱਲ ਉੱਤੇ ਬ੍ਰਹਮਮਹੂਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਜਾਤ ਸ਼ਿਸ਼ੁ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ। ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਗਏ ਨੀਰੂ-ਨੀਮਾ (ਜੁਲਾਹਾ ਦੰਪਤੀ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ। ਕਾਜ਼ੀ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕ ਕੁਰਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਨਾਮਕਰਨ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਸ ਪੁਸਤਕ (ਕੁਰਾਣ, ਕਤੇਬ) ਦੇ ਸਰਵ ਅੱਖਰ ਕਬੀਰ-ਕਬੀਰ-ਕਬੀਰ-----ਹੋ ਗਏ। ਸਾਹਿਬ ਕਬੀਰ

II

(ਕਵਿਰਦੇਵ) ਨੇ ਸਵੈਂ ਬੋਲਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਨਾਮ 'ਕਬੀਰ' ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਹਿਬ ਕਬੀਰ ਦੇ ਸੁੰਨਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਏ ਵਿਆਕਤੀ ਨੂੰ ਕਈ ਲਿੰਗ ਦਿਖਾਏ। ਉਹ ਵਿਆਕਤੀ ਭੈਅਭੀਤ ਹੋਕੇ ਸੁੰਨਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਚਲਿਆ ਗਿਆ।

ਪੰਜ ਵਰਸ਼ ਦੀ ਆਯੂ ਵਿੱਚ ਕਬੀਰ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ (ਕਵਿਰਦੇਵ ਨੇ) 104 ਵਰਸ਼ੀਏ ਸਵਾਮੀਂ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਿਸ਼ਟ ਬਣਕੇ ਸਵਾਮੀਂ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਨੂੰ ਸਤਲੋਕ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦੱਸਿਆ ਤਥਾ ਸਤਲੋਕ ਦਿਖਾਇਆ। ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਰਾਮਾਨੰਦ ਜੀ ਦਾ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸਿਕੰਦਰ ਲੋਧੀ ਨੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਕੰਦਰ ਰਾਜਾ ਦੀ ਜ਼ਲਨ ਦਾ ਆਸਾਧ ਰੋਗ ਹੱਥ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੀ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਕੰਦਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਇੱਕ ਗਾਂ ਦੇ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਦੋ ਟੁੱਕੜੇ ਕਰਵਾਏ ਤਥਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪ (ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ) ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਤਾਂ ਇਸ ਮ੍ਰਿਤਕ ਗਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਤ ਕਰ ਦੇਵੋ। ਉਸੀ ਸਮੇਂ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਹੱਥ ਸ਼ਾਪੱਤ ਕਰਦੇ ਹੀ ਗਾਂ ਨੂੰ ਤਥਾ ਉਸਦੇ ਗਰਭ ਵਿੱਚ ਵੱਛੜੇ ਦੇ ਭੀ ਦੋ ਟੁੱਕੜੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਭੀ ਜੀਵਤ ਕੀਤਾ ਤਥਾ ਦੁੱਧ ਦੀ ਬਾਲਟੀ ਭਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ --

III

ਗਾਏ ਆਪਣੀ ਅੰਮਾ ਹੈ, ਇਸ ਪਰ ਛੁਰੀ ਨਾ ਵਾਹ।
ਗਰੀਬਦਾਸ ਘੀ ਢੁੱਧ ਕੋ, ਸਰਵ ਆਤਮ ਖਾਏ॥

ਸਾਹਿਬ ਕਬੀਰ ਦੀ ਕੋਈ ਪਤਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸ਼ੇਖਤੱਕੀ
ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਸਿਕੰਦਰ ਲੋਧੀ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਹਟਾਉਣ ਦੇ
ਲਈ ਜੋ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਆਪਣੂੰ ਭਗਵਾਨ ਤਦ
ਮੰਨਾਂਗੇ ਜਦ ਆਪ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜੀਵਤ ਕਰ ਦੇਵੋਗੇ। ਫਿਰ
ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦੋ ਬੱਚੇ ਕਮਾਲ ਅਤੇ ਕਮਾਲੀ ਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ
ਤੋਂ ਜੀਵਤ ਕੀਤਾ ਤਥਾ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣ
ਪੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ। ਸਾਹਿਬ ਕਬੀਰ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨਹੀਂ ਸਨ।
ਉਹ ਸਵੈਂਭੂ ਸਨ।

ਫਿਰ 120 ਵਰਸ਼ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਸਤਮਾਰਗ ਅਤੇ ਸਤਲੋਕ
ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਕੇ ਮਗਹਰ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਬੀਰ
ਨਗਰ (ਪੁਰਾਣਾ ਵਸਤੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ) ਨਜਦੀਕ ਗੋਰਖਪੁਰ (ਉੱਤਰ
ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਤਥਾ ਦੇ ਨਰੇਸ਼ਾਂ ਬਿਜਲੀ
ਖਾਨ (ਮਗਹਰ ਦੇ ਨਬਾਬ) ਤਥਾ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਘੇਲ (ਕਾਂਸ਼ੀ
ਨਰੇਸ਼) ਦੀ ਉਪਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਤਲੋਕ ਚਲੇ ਗਏ। ਸਰੀਰ
ਦੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਸੁਗੰਧਿਤ ਛੁੱਲ ਪਾਏ ਸਨ। ਸਰੀਰ ਨਹੀਂ
ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਵਿ. ਸੰ. 1575 (ਸੰਨ 1518) ਵਿੱਚ ਉਹ
ਪਰਮ ਸ਼ਕਤੀ ਆਪਣੇ ਪਰਮ ਧਾਮ (ਸਤਲੋਕ-ਸਤਿਧਾਮ)

IV

ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਸਹਿ ਸਰੀਰ ਚਲੇ ਗਏ ਤਥਾ ਅਕਾਸ਼ਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੇਖੋ ਕਿ ਮੈਂ ਸਤਲੋਕ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉਪਸਥਿਤ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੇ ਉੱਪਰ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਈ ਸਰੀਰ ਅਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਿੰਦੁਆਂ ਤਥਾ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਅੱਧੇ-ਅੱਧੇ ਛੁੱਲ ਤਥਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਚਾਦਰ ਵੰਡਕੇ ਮਗਹਰ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੌਂ ਛੁੱਟ ਦੇ ਅੰਤਰ ਉੱਤੇ ਦੋ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਬਣਾ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਸ਼ਾਕਸ਼ੀ ਹਨ ਤਥਾ ਲਹਿਤਾਰਾ ਤਲਾਬ ਭੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕਬੀਰ ਪੰਥੀ ਦੋ ਆਸ਼ਰਮ ਬਣੇ ਹਨ ਜੋ ਸਤਿ ਵਿਵਰਣ ਦੱਸਦੇ ਹਨ।

ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਸੰਖੇਪਿਤ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ

ਮਹਾਰਾਜ ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਸੰਨ 1717 ਤੋਂ
ਵਿਕ੍ਰਮੀ ਸੰਵਤ 1774 ਨੂੰ ਵੈਸ਼ਾਖ ਉਤਰਦੇ ਦੀ ਪੂਰਣਿਮਾ ਦੇ
ਦਿਨ ਬ੍ਰਾਹਮਨੁਰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਮਾਤਾ
ਰਾਣੀ ਦੀ ਕੁੱਖ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਛੁਡਾਨੀਂ ਜੋ ਹਰਿਆਣਾ ਪ੍ਰਾਂਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ
ਝੱਝਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਵਿਕਰਮੀ ਸੰਵਤ 1784 ਵਿੱਚ ਬੰਦੀਫੌਜ
ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ (ਕਵਿਰ ਦੇਵ) ਨੇ ਸਤਲੋਕ ਤੋਂ ਆਕੇ ਮਹਾਰਾਜ
ਜੀ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਦਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਜਦ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ
ਗਊ ਚਰਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕਬਲਾਣਾ ਪਿੰਡ ਦੀ ਤਰਫ ਲੱਗਭਗ
ਡੇਢ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਜਿਸਨੂੰ
ਨੱਲਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਛੇ ਸੰਤਾਨ ਸਨ - ਚਾਰ
ਲੜਕੇ ਅਤੇ ਦੋ ਲੜਕੀਆਂ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਵਿਕ੍ਰਮੀ ਸੰਵਤ
1835 (ਸੰਨ 1778) ਭਾਦਵਾ ਮਾਸ (ਭਾਦੋਂ) ਦੀ ਸ਼ੁਕਲ
ਪੱਕਸ਼ ਦੀ ਦਵਿਤੀਆ (ਦੂਜਾ) ਨੂੰ ਸਤਲੋਕ ਗਵਨ ਕੀਤਾ।
ਪਿੰਡ ਛੁਡਾਨੀਂ ਵਿੱਚ ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ
ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਉਪਰ ਇੱਕ ਯਾਦਗਾਰ ਛੱਤਰੀ

ਸਾਹਿਬ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸੀ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਕੇ (ਉਹੀ ਉਮਰ ਜਾਂ ਆਯੁ 61 ਵਰਸ਼ ਦੀ) ਸਹਾਰਨਪੁਰ (ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਵਿੱਚ 35 ਸਾਲ ਰਹੇ। ਉੱਥੇ ਭੀ ਆਪਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਯਾਦਗਰ ਛੱਤਰੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਚਿਲਕਾਨਾ ਰੋਡ ਨਾਲ ਤੋਂ ਕਲਸੀਆ ਸੜਕ ਨਿੱਕਲਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਉੱਪਰ ਅੱਧਾ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਚੱਲਕੇ ਬਾਈਂ ਤਰਫ ਯਾਦਗਰ ਬਣੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼੍ਰੀ ਲਾਲ ਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਾੜਾ ਹੈ। ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਬਿਨਾਂ ਮਾਂ ਭੀ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ

ਸਰਵ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ (ਸਤਿਗੁਰੂ) ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਇਹ “ਨਿੱਤ ਨਿਯਮ” ਦਾ ਗੁਟਕਾ ਆਪਦੇ ਨਿੱਤ ਪਾਠ ਦੇ ਲਈ ਛਪਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਾਂਕਿ ਸ਼ੁੱਧੀ ਪੂਰਵਕ ਨਿੱਤ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਆਤਮਾ ਦਾ ਕਲਿਆਨ ਕਰ ਸਕੇਂ। ਬੰਦੀਛੌੜ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਤਥਾ ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਿੱਤ ਪਾਠ ਨਾਲ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਕ੍ਰਮ ਤਿਆਗਣ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਚਿੰਤਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਬੰਦੀਛੌੜ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸਬਸਿੱਧ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਿੱਤ ਪਾਠ ਨਾਲ ਗਿਆਨਯੱਗ ਦਾ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੱਪ ਕੱਟ ਲਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਗਾਰੜੂ (ਸੱਪ ਕੱਟੇ ਦਾ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ) ਕੁਝ ਸਲੋਕ (ਮੰਤਰ) ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੁਤਸ਼ਿਤ

VIII

ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਥਾ ਜੀਵਤ ਹੋ
 ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਠੀਕ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਤਮਾ ਦੁਸ਼ਿਤ ਕ੍ਰਮਾਂ ਦਾ
 ਵਿਸ਼ ਚੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਪ,
 ਮੋਹ ਵੱਸ਼ ਹੋਕੇ ਮੁਰਸ਼ਿਤ ਪਈ ਹੈ। ਜੇ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ
 ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ
 ਦਾ ਧਿਆਨ, ਸਿਮਰਨ, ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਣਗਾਣ ਗੁਰੂ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ
 ਕਾਲ ਦੇ ਜਾਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਰੋਗ ਭੀ ਬਾਣੀ
 ਪਾਠ ਨਾਲ ਕੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪੂਰਣ ਸੰਤ ਤੋਂ ਨਾਮ ਲੈ
 ਕੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਕਰਕੇ ਨਿੱਤ। ਪਾਠ ਕੀਤਾ ਜਾਏ। ਪਰਿਵਾਰ
 ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ, ਧੰਨ ਵਰਿਧੀ, ਕੁਝ ਕਾਰਜ ਸਿੱਧ ਭੀ ਨਾਮ
 ਜਾਪ ਤਥਾ ਬਾਣੀ ਦੇ ਪਾਠ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ
 ਗਿਆਨ ਯੱਗ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚੈ ਕਰ ਮੰਨੋ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਪੂਰਣ
 ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਪੂਰਣ ਗੁਰੂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰੋ ਤਥਾ ਨਾਮ
 ਲੈਕੇ ਗੁਰੂ ਵਚਨ ਵਿੱਚ ਚੱਲੋ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਫਲ
 ਕਰੋ। ਨਿੱਤ ਪਾਠ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਬਾਣੀ ਸਤਿਗੁਰੂ
 (ਵਚਨ) ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਉਸ ਉੱਪਰ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।
 ਉਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਰਹਿਣੀ ਅਤੇ ਕਰਨੀ ਕਰੋ।

ਮੇਰੀ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ :--

1. ਬੰਦੀਛੌੜ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
(ਕਾਸ਼ੀ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼)
2. ਬੰਦੀਛੌੜ ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਬਾਣੀ
(ਛੁਡਾਣੀ, ਝੱਜਰ (ਹਰਿਆਣਾ))
3. ਸੰਤ ਸ਼ੀਤਲਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
(ਬਰਹਾਨਾ, ਰੋਹਤਕ (ਹਰਿਆਣਾ))
4. ਸੰਤ ਧਿਆਨਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
5. ਸੰਤ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
6. ਸੰਤ ਬ੍ਰਹਮਾਨੰਦ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
(ਕਰੌਂਥਾ, ਰੋਹਤਕ (ਹਰਿਆਣਾ))
7. ਸੰਤ ਜੁਗਤਾਨੰਦ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
8. ਸੰਤ ਗੰਗੇਸ਼ਵਰਾਨੰਦ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ
(ਬਾਜੀਦਪੁਰ, ਦਿੱਲੀ)

9. ਸੰਤ ਚਿਦਾਨੰਦ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ਼
(ਗੋਪਾਲਪੁਰ ਧਾਮ, ਸੋਨੀਪੱਤ (ਹਰਿਆਣਾ))
10. ਸੰਤ ਰਾਮਦੇਵਾਨੰਦ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ਼
(ਤਲਵੰਡੀ ਭਾਈ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ (ਪੰਜਾਬ))
11. ਸੰਤ ਰਾਮਪਾਲ ਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ਼

ਸਤਲੋਕ ਆਸਰਮ

ਸਤਲੋਕ ਆਸਰਮ, ਹਿਸਾਰ- ਟੋਹਾਨਾ ਰੋਡ, ਬਰਵਾਲਾ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਹਿਸਾਰ, (ਹਰਿਆਣਾ)-ਭਾਰਤ

8222880541, 8222880542, 8222880543

8222880544, 8222880545

Visit us at: www.jagatgururampalji.org

e-mail: jagatgururampalji@yahoo.com

* ਵਿਸ਼ਾ ਸੂਚੀ *

1.	ਮੰਗਲਾਚਰਣ	1
2.	ਮੰਤ੍ਰ	2
3.	ਗੁਰੂਦੇਵ ਦਾ ਅੰਗ	3
4.	ਸਾਹਿਬ ਕਬੀਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂਦੇਵ ਦੇ ਅੰਗ ਤੋਂ	14
5.	ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਹਿਮਾ	17
6.	ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਅੰਗ	25
7.	ਸਾਤੇਵਾਰ ਦੀ ਰਮੈਣੀ	29
8.	ਅਥ ਸਰਵ ਲੱਕਛਣਾਂ ਗ੍ਰੰਥ	30
9.	ਬ੍ਰਹਮਵੇਦੀ	32
10.	ਅਸ਼ੁਰ ਨਿਕੰਦਨ ਰਮੈਣੀ	38
11.	ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰ	47
12.	ਸੰਧਿਆ ਆਰਤੀ	48
13.	ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲੀ ਜਾਨ ਵਾਲੀ ਬਾਣੀ	64
14.	ਭੋਗ ਲਗਾਨੇ ਦੀ ਵਿਧੀ	68

XII

15. ਪਾਠ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬੇਨਤੀ	75
16. ਸ਼ੰਕਾ-ਸਮਾਪਾਨ	78

ਨਿੱਤ ਪਾਠ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਾਰਣੀ ਨਿਮਨ ਹੈ:-

1. ਪ੍ਰਸ਼ਠ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 37 ਤੱਕ ਸੁਬਾਹ ਦੇ ਪਾਠ (ਨਿੱਤ ਨਿਯਮ)
2. ਪ੍ਰਸ਼ਠ ਨੰ. 38 ਤੋਂ 47 ਤੱਕ ਦੁਪਿਹਰ ਦੇ 12 ਵਜੇ ਤੋਂ
ਰਾਤ ਦੇ 12 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕਦੇ ਭੀ ਪੜ੍ਹ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
3. ਪ੍ਰਸ਼ਠ ਨੰ. 48 ਤੋਂ 63 ਤੱਕ ਸੰਧਿਆ ਆਰਤੀ ਸ਼ਾਮ ਦੇ
ਸਮੇਂ ਕਰੋ।
4. ਪ੍ਰਸ਼ਠ ਨੰ. 64 ਤੋਂ 67 ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪੂਰਵ ਅਤੇ ਬਾਅਦ
ਵਿੱਚ।

ਨੋਟ :- ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਲਈ ਭਗਤਜਨ ਜਦ ਚਾਹੁਣ
ਕਿਸੇ ਭੀ ਪ੍ਰਸ਼ਠ ਨੂੰ ਕਿਸੀ ਭੀ ਸਮੇਂ ਪੜ੍ਹ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਕਵਿਰਦੇਵਾਯ ਨਮਹ

ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇਵਾਯ ਨਮਹ
ਕਬੀਰ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਦਿਆ

ਆਦਰਣੀਏਂ ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ
॥ਅਥ ਮੰਗਲਾਚਰਣ॥

ਗਰੀਬ ਨਮੋ ਨਮੋ ਸਤਿ ਪੁਰਸ਼ ਕੁੰ, ਨਮਸਕਾਰ ਗੁਰੂ ਕੀਨਹੀ।
ਸੁਰਨਰ ਮੁਨੀਜਨ ਸਾਧਵਾ, ਸੰਤੋਂ ਸਰਵਸ ਦੀਨਹੀ॥1॥
ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸੰਤ ਸਭੈ, ਡੰਡੇਓਤਮ ਪ੍ਰਣਾਮ।
ਆਗੇ ਪੀਛੇ ਮੱਧ ਹੂਏ, ਤਿਨ ਕੁੰ ਜਾ ਕੁਰਬਾਨ॥2॥
ਨਿਰਾਕਾਰ ਨਿਰਵਿਛਮ, ਕਾਲ ਜਾਲ ਭੈ ਭੰਜਨੰ।
ਨਿਰਲੇਪਮ ਨਿੱਜ ਨਿਰਗੁਣਮ, ਅਕਲ ਅਨੁਪ ਬੇਸੰਨ ਪੁਨਿ॥3॥
ਸੋਹੰ ਸੁਰਤੀ ਸਮਾਪਤਮ, ਸਕਲ ਸਮਾਨਾ ਨਿਰਤਿ ਲੈ।
ਉਜਲਹਿਖਬਰਹਰਦਮਬੈਪ੍ਰਵਾਹਅਬਹਹੈ, ਵਾਰਪਾਰਨਹੀਂਮਧਿਆਤਮ॥4॥
ਗਰੀਬ ਜੋ ਸੁਮਰਿਤ ਸਿੱਧ ਹੋਈ, ਗਣ ਨਾਯਕ ਗਲਤਾਨਾ।
ਕਰੋ ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਸੋਈ, ਪਾਰਸ ਪਦ ਪ੍ਰਵਾਨਾ॥5॥
ਆਦਿ ਗਣੇਸ਼ ਮਨਾਊਂ, ਗਣ ਨਾਇਕ ਦੇਵਨ ਦੇਵਾ।
ਚਰਨ ਕਮਲ ਲਿਉ ਲਾਊਂ, ਆਦਿ ਅੰਤ ਕਰਹੁੰ ਸੇਵਾ॥6॥

ਪਰਮ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਗੀਤੰ, ਰਿੱਧ ਸਿੱਧ ਦਾਤਾ ਸੋਈ।
 ਅਵਿਗਤ ਗੁਣਹਿ ਅਤੀਤੰ, ਸਤਿਪੁਰਸ਼ ਨਿਰਮੇਹੀ।7।
 ਜਗਦੰਬਾ ਜਗਦੀਸ਼ੰ, ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਮੁਰਾਰੀ।
 ਤਨ ਮਨ ਅਰਪਮ ਸੀਸ਼ੰ, ਭਗਤੀ ਮੁਕਤੀ ਭੰਡਾਰੀ।8।
 ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨੀਜਨ ਧਿਆਵੈਂ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਿਸ਼ਣੂ ਮਹੇਸ਼ਾ,
 ਸ਼ੇਸ਼ ਸਹੰਸ ਮੁਖ ਗਾਵੈਂ, ਪੂਜੈਂ ਆਦਿ ਗਣੇਸ਼ਾ।9।
 ਇੰਦ੍ਰ ਕੁਬੇਰ ਸਰੀਖਾ, ਵਰੁਣ ਧਰਮਰਾਏ ਧਿਆਵੈਂ।
 ਸੁਮਰਥ ਜੀਵਨ ਜੀਕਾ, ਮਨ ਇੱਛਾ ਫਲ ਪਾਵੈਂ।10।
 ਤੇਤੀਸ ਕੋਟਿ ਅਧਾਰਾ, ਧਿਆਵੈਂ ਸਹੰਸ ਅਠਾਸੀ।
 ਉਤਰੈਂ ਭਵਜਲ ਪਾਰਾ, ਕਟਿ ਹੈਂ ਯਮ ਕੀ ਫਾਂਸੀ।11।

॥ਮੰਤ੍ਰੂ॥

ਅਨਾਹਦ ਮੰਤ੍ਰ ਸੁਖ ਸਲਾਹਦ ਮੰਤ੍ਰ, ਅਜੋਖ ਮੰਤ੍ਰ,
 ਬੇਸੁੰਨ ਮੰਤ੍ਰ ਨਿਊਬਾਨ ਮੰਤ੍ਰ ਬੀਰ ਹੈ॥1॥
 ਆਦਿ ਮੰਤ੍ਰ ਯੁਗਾਦਿ ਮੰਤ੍ਰ, ਅਚਲ ਅਭੰਗੀ ਮੰਤ੍ਰ, ਸਦਾ
 ਸਤਸੰਗੀ ਮੰਤ੍ਰ, ਲਿਉਲੀਨ ਮੰਤ੍ਰ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰ ਹੈ॥2॥
 ਸੋਹੰ ਸੁਭਾਨ ਮੰਤ੍ਰ, ਅਗਾਮ ਅਨੁਰਾਗ ਮੰਤ੍ਰ, ਨਿਰਭੈ ਅਡੋਲ
 ਮੰਤ੍ਰ, ਨਿਰਗੁਣ ਨਿਰਬੰਧ ਮੰਤ੍ਰ, ਨਿਸ਼ਚਲ ਮੰਤ੍ਰ ਨੇਕ ਹੈ॥3॥

ਗੈਬੀ ਗੁਲਜਾਰ ਮੰਡ੍ਰ, ਨਿਰਭੈ ਨਿਰਧਾਰ ਮੰਡ੍ਰ, ਸੁਮਰਿਤ
 ਸੁਕਰਿਤ ਮੰਡ੍ਰ ਅਗਮੀ ਅਬੰਚ ਮੰਡ੍ਰ ਅਦਲਿ ਮੰਡ੍ਰ ਅਲੇਖ ਹੈ॥4॥
 ਫਜਲੰ ਫਰਾਕ ਮੰਡ੍ਰ, ਬਿਨ ਰਸਨਾ ਗੁਣਲਾਪ ਮੰਡ੍ਰ, ਝਿਲਮਿਲ
 ਜਹੂਰ ਮੰਡ੍ਰ, ਸਰਬੰਗ ਭਰਪੂਰ ਮੰਡ੍ਰ, ਸੈਲਾਨ ਮੰਡ੍ਰਸਾਰ ਹੈ॥5॥
 ਰਚਕਾਰ ਗਰਕ ਮੰਡ੍ਰ, ਤੇਜਪੁਸ਼ ਪਰਖ ਮੰਡ੍ਰ, ਅਦਲੀ ਅਬੰਧ ਮੰਡ੍ਰ, ਅਜਪਾ
 ਨਿਰਸੰਧ ਮੰਡ੍ਰ, ਅਥਿਗਤ ਅਨਾਹਦ ਮੰਡ੍ਰ, ਦਿਲ ਮੌਂ ਦੀਦਾਰ ਹੈ॥6॥
 ਬਾਣੀ ਵਿਨੋਦ ਮੰਡ੍ਰ, ਆਨੰਦ ਅਸੋਧ ਮੰਡ੍ਰ, ਖੁਰਸੀ ਕਰਾਰ ਮੰਡ੍ਰ,
 ਅਨਭੈ ਉਚਾਰ ਮੰਡ੍ਰ, ਉਜਲ ਮੰਡ੍ਰ, ਅਲੇਖ ਹੈ॥7॥
 ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਗੁਰ ਮੰਡ੍ਰ, ਸਾਈਂ ਨਹਿਕਾਮ ਮੰਡ੍ਰ, ਪਾਰਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼
 ਮੰਡ੍ਰ, ਹਿਰਭਰਹੁਲਾਸ ਮੰਡ੍ਰ, ਮੌਲਾਲਾਰ ਮੰਡ੍ਰ, ਪਲਕ ਬੀਚ ਖਲਕ ਹੈ॥8॥

॥ਅਥ ਗੁਰੂਦੇਵ ਦਾ ਅੰਗ॥

ਗਰੀਬ, ਪ੍ਰਪਟਨ ਵਹ ਪ੍ਰੋਕਾ ਹੈ, ਜਹਾਂ ਅਦਲੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਰਾ
 ਭਗਤੀ ਹੇਤ ਸੈਂ ਉਤਰੇ, ਪਾਯਾ ਹਮ ਦੀਦਾਰ॥1॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਅਲਲ ਪੰਖ ਕੀ ਜਾਤਾ
 ਕਾਇਆ ਮਾਇਆ ਨਾ ਵਹਾਂ, ਨਹੀਂ ਪਾਂਚ ਤੱਤ ਕਾ ਗਾਤ॥2॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਉਜਲ ਹਿਰਬਰ ਆਦਿ।
 ਭਲਕਾ ਗਿਆਨ ਕਮਾਨ ਕਾ, ਘਾਲਤ ਹੈਂ ਸਰ ਸਾਂਧਿ॥3॥

ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਸੁੰਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਆਪਾ।
 ਰੋਮ-ਰੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ, ਦੀਨਹਾ ਅਜਪਾ ਜਾਪ ॥4॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਮਗਨ ਕੀਏ ਮੁਸਤਾਕਿ।
 ਪਿਆਲਾ ਪਿਆਇਆ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ, ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਗਰ ਗਾਪ ॥5॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਸਿੰਧ ਸੁਰਤਿ ਕੀ ਸੈਨ।
 ਉਤ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ, ਅਜਬ ਸੁਣਾਏ ਬੈਨ ॥6॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਸਰਤਿ ਸਿੰਧ ਕੀ ਸੈਲਾ।
 ਬਜੂ ਪੌਲ ਪਟ ਖੋਲੁ ਕਰ, ਲੇ ਗਿਯਾ ਝੀਨੀ ਗੈਲ ॥7॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਸੁਰਤਿ ਸਿੰਧ ਕੇ ਤੀਰ।
 ਸਭ ਸੰਤਨ ਸਿਰ ਤਜ ਹੈਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਦਲੀ ਕਬੀਰ ॥8॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਸੁਰਤਿ ਸਿੰਧ ਕਿ ਮਾਹਿ।
 ਸ਼ਬਦ ਸਵਰੂਪੀ ਅੰਗ ਹੈ, ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਾਣ ਬਿਨ ਛਾਹਿ ॥9॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਗਲਤਾਨਾ ਗੁਲਜਾਰ।
 ਵਾਰ ਪਾਰ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ ਹਲਕਾ ਨਹੀਂ ਭਾਰ ॥10॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਸੁਰਤਿ ਸਿੰਧ ਕੇ ਮੰਝ।
 ਅੰਡਿਯੋ ਆਨੰਦ ਪੱਖ ਹੈ, ਬੈਨ ਸੁਣਾਏ ਕੁੰਜ ॥11॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਸੁਰਤਿ ਸਿੰਧ ਕਿ ਨਾਲ।
 ਪੀਤਾਂਬਰ ਤਾਖੀ ਧਰਿਯੋ, ਬਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਰਿਸਾਲ ॥12॥

ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਸੁਰਤਿ ਸਿੰਘੁ ਕੇ ਨਾਲ।
 ਗਵਨ ਕੀਆ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸੇ, ਅਲਲ ਪੰਥ ਕੀ ਚਾਲ॥13॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਸੁਰਤਿ ਸਿੰਘੁ ਕੇ ਨਾਲ।
 ਗਿਆਨ ਜੋਗ ਔਰ ਭਗਤੀ ਸਭ, ਦੀਨਹੀ ਨਜ਼ਰ ਨਿਹਾਲ॥14॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਬੇਪ੍ਰਵਾਹ ਅਬੰਧ।
 ਪਰਮ ਹੰਸ ਪੂਰਣ ਪੁਰਸ਼, ਰੋਮ-ਰੋਮ ਰਵੀ ਚੰਦ॥15॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਹੈ ਜਿੰਦਾ ਜਗਦੀਸ਼।
 ਸੁਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਛਤਰ ਮੁਕਟ ਹੈ ਸ਼ੀਸ਼॥16॥
 ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਲੱਕਛਣ ਕਹੂੰ, ਮਧੁਰੇ ਬੈਨ ਵਿਨੋਦ।
 ਚਾਰ ਵੇਦ ਛਟ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਕਹਿ ਅਨ੍ਹਾਰਾ ਬੋਧ॥17॥
 ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਲੱਕਛਣ ਕਹੂੰ, ਅਚਲ ਵਿਹੰਘਮ ਚਾਲ।
 ਹਮ ਆਮਰਾਪੁਰ ਲੇ ਗਿਆ, ਗਿਆਨ ਸ਼ਬਦ ਸਰ ਘਾਲ॥18॥
 ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਤੁਰੀਆ ਕੇਰੇ ਤੀਰ।
 ਭਗਲ ਵਿਦਿਆ ਬਾਣੀ ਕਹੈਂ, ਛਾਣੇ ਨੀਰ ਔਰ ਖੀਰ॥19॥
 ਗਰੀਬ, ਜਿੰਦਾ ਜੋਗੀ ਜਗਤਗੁਰੂ, ਮਾਲਿਕ ਮੁਰਸ਼ਦ ਪੀਵ।
 ਕਾਲ ਕਰਮ ਲਾਗੇ ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ ਸੰਕਾ ਨਹੀਂ ਸ਼ੀਵ॥20॥
 ਗਰੀਬ, ਜਿੰਦਾ ਜੋਗੀ ਜਗਤਗੁਰੂ, ਮਾਲਿਕ ਮੁਰਸ਼ਦ ਪੀਵ।
 ਦੋਹੂੰ ਦੀਨ ਝਗੜਾ ਮੰਡਿਆ, ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸਰੀਰ॥21॥

ਗਰੀਬ, ਜਿੰਦਾ ਜੋਗੀ ਜਗਤ ਗੁਰੂ, ਮਾਲਿਕ ਮੁਰਸ਼ਦ ਪੀਰ।
 ਮਾਰਿਆ ਭਲਕਾ ਭੇਦ ਸੇ, ਲਗੇ ਗਿਆਨ ਕੇ ਤੀਰ॥22॥

ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਤੇਜ਼ਪੁੰਜ ਕੇ ਅੰਗ।
 ਡਿਲਮਿਲ ਨੂਰ ਜਹੂਰ ਹੈ, ਨਰ ਰੂਪ ਸੇਤ ਰੰਗ॥23॥

ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਤੇਜ਼ਪੁੰਜ ਕੀ ਲੋਏ।
 ਤਨ ਮਨ ਅਰਧੂੰ ਸੀਸ ਕੁੰ, ਹੋਣੀ ਹੋਇ ਸੁ ਹੋਇ॥24॥

ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਖੋਲੇ ਬੜ੍ਹ ਕਿਵਾਰ।
 ਅਗਮ ਦੀਪ ਕੁੰ ਲੇ ਗਿਆ, ਜਹਾਂ ਬ੍ਰਹਮ ਦਰਬਾਰ॥25॥

ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਖੋਲੇ ਬਜਰ ਕਪਾਟ।
 ਅਗਮ ਭੂਮੀ ਕੁੰ ਗਮ ਕਰੀ, ਉਤਰੇ ਅੱਘਟ ਘਾਟ॥26॥

ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਮਾਰੀ ਗਿਆਸੀ ਗੈਨ।
 ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੇਂ ਸਾਲਤੀ, ਪਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਚੈਨ॥27॥

ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਲਕਾ ਖੈਚੰ ਕਰ, ਲਾਇਆ ਬਾਨ ਜੁ ਏਕ।
 ਸੁਵਾਂਸ ਉਭਾਰੇ ਸਾਲਤਾ, ਪੜਿਆ ਕਲੇਜੇ ਛੇਕ॥28॥

ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਾਰਿਆ ਬਾਣ ਕਸ, ਖੈਬਰ ਗਿਆਸੀ ਖੈਚਾ।
 ਭੂਮ ਕਰਮ ਸਬ ਜਰ ਗਏ, ਲਈ ਕੁਬੁੱਧ ਸਬ ਏਂਚ॥29॥

ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਏ ਦਿਆ ਕਰੀ, ਐਸੇ ਦੀਨ ਦਿਆਲ।
 ਬੰਦੀਛੌੜ ਬਿਧ ਤਾਸ ਕਾ, ਜੱਠਰਾ ਅਗਨੀ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ॥30॥

ਗਰੀਬ, ਜਠਰਾਗਨੀ ਸੈਂ ਰਾਖਿਆ, ਪਿਆਇਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖੀਰ।
 ਜੁਗਨ ਜੁਗਨ ਸਤਿਸੰਗ ਹੈ, ਸਮਝ ਕੁਠਨ ਬੇਪੀਰ॥31॥

ਜੁਨੀ ਸੰਕਟ ਮੇਟ ਹੈਂ, ਅੱਧੇ ਮੁੱਖ ਨਹੀਂ ਆਏ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਈਏ, ਜਮ ਸੈ ਲੇਤ ਛੁਡਾਏ॥32॥

ਗਰੀਬ, ਜ਼ਮ ਜ਼ੋਰਾ ਜਾਸੈ ਡਰੈਂ, ਧਰਮਰਾਏ ਕੇ ਦੂਤ।
 ਚੌਦ੍ਵਾ ਕੋਟਿ ਨਾ ਚੰਪ ਹੀਂ, ਸੁਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕੂਤ॥33॥

ਗਰੀਬ, ਜ਼ਮ ਜ਼ੋਰਾ ਜਾਸੈ ਡਰੈਂ, ਧਰਮਰਾਏ ਧਰੈ ਧੀਰ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਏਕ ਹੈ, ਅਦਲੀ ਅਸਲ ਕਬੀਰ॥34॥

ਗਰੀਬ, ਜ਼ਮ ਜ਼ੋਰਾ ਜਾਸੈ ਡਰੈਂ, ਮਿਟੇਂ ਕਰਮ ਕੇ ਅੰਕਾ।
 ਕਾਗਜ਼ ਕੀਰੈ ਦਰਗਹ ਦਈ, ਚੌਦਹ ਕੋਟਿ ਨਾ ਚੰਪ॥35॥

ਗਰੀਬ, ਜ਼ਮ ਜ਼ੋਰਾ ਜਾਸੈ ਡਰੈਂ, ਮਿਟੇਂ ਕਰਮ ਕੇ ਲੇਖਾ।
 ਅਦਲੀ ਅਸਲ ਕਬੀਰ ਹੈਂ, ਕੁਲ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਏਕ॥36॥

ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਪਹੁੰਚਿਆ ਮੰਝ ਨਿਦਾਨ।
 ਨੌਕਾ ਨਾਮ ਚੜਾਏ ਕਰ, ਪਾਰ ਕੀਏ ਪ੍ਰਮਾਨ॥37॥

ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਭੌ ਸਾਗਰ ਕੇ ਮਾਂਹਿ।
 ਨੌਕਾ ਨਾਮ ਚੜਾਏ ਕਰ, ਲੇ ਰਾਖੇ ਨਿੱਜ ਠਾਂਹਿ॥38॥

ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਭੌ ਸਾਗਰ ਕੇ ਬੀਚ।
 ਖੇਵਟ ਸਬ ਕੁੰ ਖੇਵਤਾ, ਕਿਆ ਉਤਮ ਕਿਆ ਨੀਚ॥39॥

ਗਰੀਬ, ਚੌਰਾਸੀ ਕੀ ਧਾਰ ਮੇਂ, ਵਹੇ ਜਾਤ ਹੈਂ ਜੀਵ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਲੇ ਪ੍ਰਸਾਇਆ ਪੀਵ॥40॥

ਗਰੀਬ, ਲੱਖ ਚੌਰਾਸੀ ਕੀ ਧਾਰ ਮੇਂ, ਬਹੇ ਜਾਤ ਹੈਂ ਹੰਸ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਅਲਖ ਲਿਖਾਇਆ ਵੰਸ॥41॥

ਗਰੀਬ, ਮਾਇਆ ਕਾ ਰਸ ਪੀਏ ਕਰ, ਛੂਟ ਗਏ ਦੋ ਨੈਨ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਬਾਸ ਦੀਆ ਸੁੱਖ ਚੈਨ॥42॥

ਗਰੀਬ, ਮਾਇਆ ਕਾ ਰਸ ਪੀਏ ਕਰ, ਹੋ ਗਏ ਡਾਮਾਡੇਲਾ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਗਿਆਨ ਜੋਗ ਦੀਆ ਖੇਲੁ॥43॥

ਗਰੀਬ, ਮਾਇਆ ਕਾ ਰਸ ਪੀਏ ਕਰ, ਹੋ ਗਏ ਭੂਤ ਖਈਸ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਭਗਤੀ ਦਈ ਬਕਸੀਸ॥44॥

ਗਰੀਬ, ਮਾਇਆ ਕਾ ਰਸ ਪੀਏ ਕਰ, ਛੂਟ ਗਏ ਪਟ ਚਾਰ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਲੋਇਣ ਸੰਖ ਉਘਾਰ॥45॥

ਗਰੀਬ, ਮਾਇਆ ਕਾ ਰਸ ਪੀਏ ਕਰ, ਛੂਬ ਗਏ ਦਹੂ ਦੀਨ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਗਿਆਨ ਯੋਗ ਪ੍ਰਵੀਨ॥46॥

ਗਰੀਬ, ਮਾਇਆ ਕਾ ਰਸ ਪੀਏ ਕਰ, ਗਏ ਛਟ ਦਲ ਗਾਰਤ ਗੋਰ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਪ੍ਰਗਟ ਲੀਏ ਬਹੇਰ॥47॥

ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੁੰ ਕਿਆ ਦੀਜਿਏ, ਦੇਨੇ ਕੁੰ ਕੁਛ ਨਾਹਿੰ।
 ਸੰਮਨ ਕੁੰ ਸਾਟਾ ਕੀਆ, ਸੇਉ ਭੇਂਟ ਚੜਾਹਿ॥48॥

ਗਰੀਬ, ਸਿਰ ਸਾਟੇ ਕੀ ਭਗਤੀ ਹੈ, ਅੱਚ ਕੁਛ ਨਹਿੰ ਬਾਤ।
 ਸਿਰ ਕੇ ਸਾਟੇ ਪਾਈਏ, ਅਵਗਤ ਅਲਖ ਅਨਾਥ॥49॥

ਗਰੀਬ ਸੀਸ ਤੁਮਹਾਰਾ ਜਾਏਗਾ, ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੁੰ ਦਾਨ।
 ਮੇਰਾ ਮੇਰੀ ਡਾਡ ਦੇ, ਜੋਹੀ ਗੋਈ ਮੈਦਾਨ॥50॥

ਗਰੀਬ, ਸੀਸ ਤੁਮਾਹਰਾ ਜਾਏਗਾ, ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਭੇਂਟ।
 ਨਾਮ ਨਿਰੰਤਰ ਲੀਜਿਏ, ਜਮ ਕੀ ਲਗੈਂ ਨਾ ਫੇਂਟ॥51॥

ਗਰੀਬ, ਸਾਹਿਬ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਏ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਭਏ ਸਾਧ।
 ਯੇ ਤੀਨੋਂ ਅੰਗ ਏਕ ਹੈਂ, ਗਤਿ ਕਛੁ ਅਗਮ ਅਗਾਧ॥52॥

ਗਰੀਬ, ਸਾਹਿਬ ਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਏ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇ ਭਏ ਸੰਤ।
 ਧਰ-ਧਰ ਭੇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅੰਗ, ਖੇਲੇਂ ਆਦਿ ਅੰਤ॥53॥

ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਈਏ, ਬੇਗ ਉਤਾਰੇ ਪਾਰ।
 ਚੌਰਾਸੀ ਭ੍ਰਮ ਮੇਟਹੀਂ, ਆਵਾ ਗਵਨ ਨਿਵਾਰ॥54॥

ਗਰੀਬ, ਅੰਧੇ ਗੁੰਗੇ ਗੁਰੂ ਘਣੇ, ਲੰਗੜੇ ਲੋਭੀ ਲਾਖ।
 ਸਾਹਿਬ ਸੈਂ ਪਰਚੇ ਨਹੀਂ, ਕਾਵ ਬਣਾਵੈਂ ਸਾਖ॥55॥

ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਈਏ, ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਨਾ ਹੋਇ।
 ਭੌ ਸਾਗਰ ਮੇਂ ਛੂਬਤੇਂ, ਪਾਰ ਲੰਘਾਵੈਂ ਸੋਇ॥56॥

ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਈਏ, ਸੋਹੰ ਸਿੰਧੂ ਮਿਲਾਪ।
 ਤੁਰਿਆ ਮਧ ਆਸ਼ਨ ਕਰੈਂ, ਮੇਟੈਂ ਤੀਨੋਂ ਤਾਪ॥57॥

ਗਰੀਬ, ਤੁਰਿਆ ਪਰ ਪੁਰਿਆ ਮਹਿਲ, ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਦੇਸ਼।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਈਏ, ਸ਼ਬਦ ਵਿਗਿਆਨਾ ਨੇਸ॥58॥

ਗਰੀਬ, ਤੁਰਿਆ ਪਰ ਪੁਰਿਆ ਮਹਿਲ, ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਧਾਮ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਈਏ, ਹੰਸ ਕਰੈਂ ਨਿਹਕਾਮ॥59॥

ਗਰੀਬ, ਤੁਰਿਆ ਪਰ ਪੁਰਿਆ ਮਹਿਲ, ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਲੋਕ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਈਏ, ਹੰਸ ਪਠਾਵੈਂ ਮੋਖ॥60॥

ਗਰੀਬ, ਤੁਰਿਆ ਪਰ ਪੁਰਿਆ ਮਹਿਲ, ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਦਵੀਪ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਈਏ, ਰਾਖੇ ਸੰਗ ਸਮੀਪ॥61॥

ਗਰੀਬ, ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਗਾਦੀ ਜਹਾਂ, ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਅਸਥਾਨ।
 ਸੁਨ ਸ਼ਿਖਰ ਕੇ ਮਹਲ ਮੇਂ, ਹੰਸ ਕਰੈਂ ਵਿਸ਼ਰਾਮ॥62॥

ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਪ ਅਲੇਖ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਮਤਾ ਰਾਮ ਹੈਂ, ਜਾਮੇਂ ਮੀਨ ਨ ਮੇਖ॥63॥

ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਦਿ ਅਨਾਦਿ ਹੈਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੱਧ ਹੈਂ ਮੂਲ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੁੰ ਸਿਜਦਾ ਕਰੂੰ, ਏਕ ਪਲਕ ਨਹੀਂ ਭੂਲ॥64॥

ਗਰੀਬ, ਪੱਟਟਨ ਘਾਟ ਲਖਾਈਅਂ, ਅਗਮ ਤੂਮੀ ਕਾ ਭੇਦ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਅਸ਼ਟ ਕਮਲ ਦਲ ਛੇਦ॥65॥

ਗਰੀਬ, ਪੱਟਟਨ ਘਾਟ ਲਖਾਈਅਂ, ਅਗਮ ਤੂਮੀ ਕਾ ਭੇਵ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਮ ਮਿਲਿਆ, ਅਸ਼ਟ ਕਮਲ ਦਲ ਸੇਵ॥66॥

ਗਰੀਬ, ਪ੍ਰਾਪੱਟਨ ਕੀ ਪੀਠ ਮੌਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਲੇ ਗਿਆ ਮੋਹਿ।
 ਸਿਰ ਸਾਟੈ ਸੌਦਾ ਹੂਆ, ਅਗਲੀ ਪਿਛਲੀ ਖੋਹਿ॥67॥

ਗਰੀਬ, ਪ੍ਰਾਪੱਟਨ ਕੀ ਪੀਠ ਮੌਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਲੇ ਗਿਆ ਸਾਬ।
 ਜਹਾਂ ਹੀਰੇ ਮਾਣਿਕ ਬਿਕੈਂ, ਪਾਰਸ ਲਾਗਿਆ ਹਾਬ॥68॥

ਗਰੀਬ, ਪ੍ਰਾਪੱਟਨ ਕੀ ਪੀਠ ਮੌਂ, ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਹਾਟ।
 ਜਹਾਂ ਹੀਰੇ ਮਾਣਿਕ ਬਿਕੈਂ, ਸੌਦਾਗਰ ਸਿਓਂ ਸਾਟ॥69॥

ਗਰੀਬ, ਪ੍ਰਾਪੱਟਨ ਕੀ ਪੀਠ ਮੌਂ, ਸੌਦਾ ਹੈ ਨਿੱਜ ਸਾਰ।
 ਹਮਕੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਲੇ ਗਿਆ ਔਘਟ ਘਾਟ ਉਤਾਰ॥70॥

ਗਰੀਬ, ਪ੍ਰਾਪੱਟਨ ਕੀ ਪੀਠ ਮੌਂ, ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲੇ ਖੂਬ।
 ਜਹਾਂ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰੂ ਲੇ ਗਿਆ, ਮਤਵਾਲਾ ਮਹਿਬੂਬ॥71॥

ਗਰੀਬ, ਪ੍ਰਾਪੱਟਨ ਕੀ ਪੀਠ ਮੌਂ, ਮਤਵਾਲੇ ਮਸਤਾਨ।
 ਹਮਕੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਲੈ ਗਿਆ, ਅਮਰਾਪੁਰ ਅਸਥਾਨ॥72॥

ਗਰੀਬ, ਬੰਕ ਨਾਲ ਕੇ ਅੰਤਰੈ, ਤ੍ਰਿਵੈਣੀ ਕੇ ਤੀਰ।
 ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਹੰਸ ਹੈਂ, ਬਾਣੀ ਕੇਕਿਲ ਕੀਰ॥73॥

ਗਰੀਬ, ਬੰਕਨਾਲ ਕੇ ਅੰਤਰੇ, ਤ੍ਰਿਵੈਣੀ ਕੇ ਤੀਰ।
 ਜਹਾਂ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰੂ ਲੇ ਗਿਆ, ਚੁਵੈ ਆਮੀਰਸ ਛੀਰ॥74॥

ਗਰੀਬ, ਬੰਕਨਾਲ ਕੇ ਅੰਤਰੇ, ਤ੍ਰਿਵੈਣੀ ਕੇ ਤੀਰ।
 ਜਹਾਂ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰੂ ਲੇ ਗਿਆ, ਬੰਦੀ ਛੌੜ ਕਬੀਰ॥75॥

ਗਰੀਬ, ਭੰਵਰ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਬੈਠ ਕਰ, ਅਮੀ ਮਹਾਰਸ ਜੋਖ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਸੌਦਾ ਰੋਕਮ ਰੋਕ॥76॥

ਗਰੀਬ, ਭੰਵਰ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਬੈਠ ਕਰ, ਅਮੀ ਮਹਾਰਸ ਤੋਲ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਬਜ੍ਜੁ ਪੌਲ ਦਈ ਖੋਲ॥77॥

ਗਰੀਬ ਭੰਵਰ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਬੈਠ ਕਰ, ਅਮੀ ਮਹਾਰਸ ਜੋਖ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਲੇ ਗਿਆ ਹਮ ਪ੍ਰਲੋਕ॥78॥

ਗਰੀਬ, ਪਿੰਡ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਅਗਮ ਸੈਂ, ਨਿਆਰੀ ਸਿੰਧੂ ਸਮਾਪ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲ ਗਿਆ ਦੇਖਿਆ ਅਗਮ ਅਗਾਧ॥79॥

ਗਰੀਬ, ਪਿੰਡ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਸੈਂ ਅਗਮ ਹੈਂ, ਨਿਆਰੀ ਸਿੰਧੂ ਸਮਾਪ।
 ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਦਿਆ ਅਥੈ ਪ੍ਰਸਾਦ॥80॥

ਗਰੀਬ, ਅੱਘਟ ਘਾਟੀ ਉਤਰੇ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼।
 ਪੂਰਣ ਪਦ ਪ੍ਰਕਾਸਿਯਾ, ਗਿਆਨ ਜੋਗ ਪ੍ਰਵੇਸ਼॥81॥

ਗਰੀਬ, ਸੁਨ ਸਰੋਵਰ ਹੰਸ ਮਨ, ਨਿਹਾਇਆ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭੇਦ।
 ਸੁਰਤਿ ਨਿਰਤਿ ਪਰਚਾ ਭਯਾ, ਅਸ਼ਟ ਕਮਲ ਦਲ ਛੇਦ॥82॥

ਗਰੀਬ, ਸੁਨ ਬੇਸੁਨ ਸੈਂ ਅਗਮ ਹੈ, ਪਿੰਡ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਸੈਂ ਨਿਆਰ।
 ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਨਾ ਸ਼ਬਦ ਮੇਂ, ਅਵਗਤ ਵਾਰ ਨ ਪਾਰ॥83॥

ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੁੰ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਂ, ਅਜਬ ਲਿਖਾਯਾ ਦੇਸ।
 ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਵਾਨ, ਨਿਰਾਲੰਬ ਨਿਜ ਨੇਸ॥84॥

ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੋਹੰ ਨਾਮ ਦੇ, ਗੁਜ ਬੀਰਜ ਵਿਸਤਾਰ।
 ਬਿਨ ਸੋਹੰ ਸੀਝੇ ਨਹੀਂ, ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਨਿੱਜ ਸਾਰ॥85॥
 ਗਰੀਬ, ਸੋਹੰ ਸੋਹੰ ਧੁੰਨ ਲਗੈ, ਦਰਦ ਬੰਦ ਦਿਲ ਮਾਹਿੰ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਦਾ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹੀਂ, ਪਰਾਲੋਕ ਲੇ ਜਾਹਿੰ॥86॥
 ਗਰੀਬ, ਸੋਹੰ ਜਾਪ ਅਜਾਪ ਹੈ, ਬਿਨ ਰਸਨਾ ਹੋਏ ਧੁੰਨ।
 ਚੜ੍ਹੇ ਮਹਲ ਸੁੱਖ ਸੇਜ ਪਰ, ਜਹਾਂ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਪੁੰਨ॥87॥
 ਗਰੀਬ, ਸੋਹੰ ਜਾਪ ਅਜਾਪ ਹੈ, ਬਿਨ ਰਸਨਾ ਹੋਇ ਧੁੰਨ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀਪ ਸਮੀਪ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਬਸਤੀ ਨਹੀਂ ਸੁੰਨ॥88॥
 ਗਰੀਬ, ਸੁੰਨ ਬਸਤੀ ਸੈਂ ਰਹਿਤ ਹੈ, ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਮਨ ਮਾਹਿੰ।
 ਜਹਾਂ ਹਮ ਸਤਿਗੁਰੂ ਲੇ ਗਿਆ, ਅਗਮ ਭੂਸੀ ਸਤਿ ਠਾਹਿੰ॥89॥
 ਗਰੀਬ, ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਨਿੱਜ ਨਾਮ ਹੈ, ਸੂਰਤ ਸਿੰਘੂ ਕੇ ਤੀਰ।
 ਗੈਬੀ ਬਾਣੀ ਅਰਸ ਮੈਂ, ਸੁਰ ਨਰ ਧਰੈਂ ਨ ਧੀਰ॥90॥
 ਗਰੀਬ, ਅਜਬ ਨਗਰ ਮੌਲੇ ਲਿ ਗਿਆ, ਹਮਕੁੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਨ।
 ਡਿਲਕੇ ਬਿੰਬ ਅਗਾਧ ਗਤਿ, ਸੂਤੇ ਚਾਦਰ ਤਾਨ॥91॥
 ਗਰੀਬ, ਅਗਮ ਅਨਾਹਦ ਦੀਪ ਹੈਂ, ਅਗਮ ਅਨਾਹਦ ਲੋਕ।
 ਅਗਮ ਅਨਾਹਦ ਗਵਨ ਹੈਂ, ਅਗਮ ਅਨਾਹਦ ਮੋਖ॥92॥
 ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਰਸ ਰੂਪ ਹੈਂ ਹਮਰੀ ਲੋਹਾ ਜਾਤ।
 ਪਲਕ ਬੀਚ ਕੰਚਨ ਕਰੈਂ, ਪਲਟੈਂ ਪਿੰਡਰੂ ਗਾਤ॥93॥

ਗਰੀਬ, ਹਮ ਤੋ ਲੋਹਾ ਕਠਿਨ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਣੇ ਲੁਹਾਰ।
ਜੁਗਨ-ਜੁਗਨ ਕੇ ਮੌਰਚੇ, ਤੋੜ ਘੜੇ ਘਣਸਾਰ॥94॥

ਗਰੀਬ, ਹਮ ਪਸੂਵਾ ਜਨ ਜੀਵ ਹੈਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਾਤ ਭਿੰਗ।
ਮੁਰਦੇ ਸੈਂ ਜਿੰਦਾ ਕਰੈਂ, ਪਲਟ ਧਰਤ ਹੈਂ ਅੰਗ॥95॥

ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਿਕਲੀਗਰ ਬਣੇ, ਯੌਹ ਤਨ ਤੇਗਾ ਦੇਹ।
ਜੁਗਨ-ਜੁਗਨ ਕੇ ਮੌਰਚੇ, ਖੋਵੈਂ ਭ੍ਰਮ ਸੰਦੇਹ॥96॥

ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੰਦ ਕਪੂਰ ਹੈਂ, ਹਮਰੀ ਤੁਨਕਾ ਦੇਹ।
ਸਵਾਤ ਸੀਪ ਕਾ ਮੇਲ ਹੈ, ਚੰਦ ਚਕੋਰਾ ਨੇਹ॥97॥

ਗਰੀਬ, ਐਸਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੇਈਏ, ਬੇਗ ਉਧਾਰੈ ਹੰਸ।
ਭੋਂ ਸਾਗਰ ਆਵੈ ਨਹੀਂ, ਜੌਰਾ ਕਾਲ ਵਿਧਵੰਸ॥98॥

ਗਰੀਬ, ਪੱਟਠਨ ਨਗਰੀ ਘਰ ਕਰੈ, ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਗੈਨਾਰ।
ਅਲਲ ਪੰਖ ਜਉਂ ਸੰਚਰੈ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਧਮ ਉਧਾਰ॥99॥

ਗਰੀਬ, ਅਲਲ ਪੰਖ ਅਨੁਰਾਗ ਹੈ, ਸੁੰਨ ਮੰਡਲ ਰਹੈ ਥੀਰ।
ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਉਧਾਰਿਆ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਕਬੀਰ॥100॥

(ਸਾਹਿਬ ਕਬੀਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂਦੇਵ ਕੇ ਅੰਗ ਤੋਂ)

ਕਬੀਰ, ਦੰਡਵਤ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰੂ, ਬੰਧੂ ਅਵਿਜਨ ਸੋਏ।
ਪਹਿਲੇ ਭਏ ਪ੍ਰਣਾਮ ਤਿਨ, ਨਮੋ ਜੋ ਆਗੇ ਹੋਇ॥1॥

ਕਬੀਰ, ਗੁਰੂ ਕੋ ਕੀਜੇ ਦੰਡਵਤ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ਪਰਨਾਮਾ।
 ਕੀਟ ਨ ਜਾਨੈ ਭ੍ਰੰਗਕੇ, ਜਿਉਂ ਗੁਰੂਕਰਿ ਆਪ ਸਮਾਣਾ॥2॥
 ਕਬੀਰ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਕਰ ਜਾਨਿਏਂ, ਰਹੀਏ ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਏ।
 ਮਿਲੈ ਤੇ ਦੰਡਵਤ ਬੰਦਗੀ, ਨਹੀਂ ਪਲਪਲ ਧਿਆਨ ਲਗਾਏ॥3॥
 ਕਬੀਰ, ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਦੋਨ੍ਹਾਂ ਖੜੇ, ਕਿਸਕੇ ਲਾਗੋਂ ਪਾਂਦੇਂ।
 ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰੂ ਆਪਨੇ, ਗੋਬਿੰਦ ਦਿਆ ਮਿਲਾਏ॥4॥
 ਕਬੀਰ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾ, ਸੁਨਿਆ ਇੱਕ ਏਕ ਵਿਚਾਰ।
 ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਯਮ ਕੇ ਦੁਆਰਾ॥5॥
 ਕਬੀਰ, ਯਮ ਦੁਆਰ ਮੇਂ ਦੂਤ ਸਬ, ਕਰਤੇ ਖੇਂਚਾ ਤਾਣ।
 ਉਨਤੇ ਕਭੂ ਨਾ ਛੁਟਤਾ, ਫਿਰਤਾ ਚਾਰੋਂ ਖਾਨਿ॥6॥
 ਕਬੀਰ, ਚਾਰ ਖਾਨਿ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਤਾ, ਕਬਹੂੰ ਨਾ ਲਗਤਾ ਪਾਰ।
 ਸੋ ਫੇਰਾ ਸਬ ਮਿਟ ਗਿਆ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਕਾਰ॥7॥
 ਕਬੀਰ, ਸਾਤ ਸਮੁੰਦਰ ਕੀ ਮਸਿ ਕਰੂੰ, ਲੇਖਨਿ ਕਰੂੰ ਬਨਿਰਾਏ।
 ਧਰਤੀ ਕਾ ਕਾਗਦ ਕਰੂੰ, ਗੁਰੂ ਗੁਣ ਲਿਖਾ ਨਾ ਜਾਏ॥8॥
 ਕਬੀਰ, ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰੂ ਆਪਨਾ, ਘਰੀ ਘਰੀ ਸੌਬਾਰ।
 ਮਾਨੁਸ ਤੋਂ ਦੇਵਤਾ ਕੀਆ, ਕਰਤ ਨਾ ਲਾਗੀ ਬਾਰ॥9॥
 ਕਬੀਰ, ਗੁਰੂ ਕੋ ਮਾਨੁਸ ਜੋ ਗਿਨੈ, ਚਰਨਾੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋ ਪਾਨ।
 ਤੇ ਨਰ ਨਰਕੈ ਜਾਹਿਗੋਂ, ਜਨਮ ਜਨਮ ਹੋਇ ਸਵਾਨ॥10॥

ਕਬੀਰ, ਗੁਰੂ ਮਾਨਸ ਕਰਿਜਾਨਤੇ, ਤੇ ਨਰ ਕਹਿਏ ਅੰਧਾ।
 ਹੋਇ ਦੁੱਖੀ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ, ਆਗੇ ਯਮਕਾ ਫੰਦ॥11॥
 ਕਬੀਰ, ਤੇ ਨਰ ਅੰਧ ਹੈਂ, ਗੁਰੂ ਕੋ ਕਹਤੇ ਅੌਰ।
 ਹਰਿਕੇ ਰੂਠੇ ਠੌਰ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਰੂਠੇ ਨਹਿਂ ਠੌਰ॥12॥
 ਕਬੀਰ, ਕਬੀਰਾ ਹਰਿਕੇ ਰੂਠਤੇ, ਗੁਰੂਕੇ ਸ਼ਰਨੇ ਜਾਏ।
 ਕਰੈ ਕਬੀਰ ਗੁਰੂ ਰੂਠਤੇ, ਹਰਿ ਨਹਿਂ ਹੋਤ ਸਹਾਏ॥13॥
 ਕਬੀਰ, ਗੁਰੂਸੇ ਗਿਆਨ ਜੋ ਲੀਜਿਏ, ਸੀਸ ਦੀਜਿਏ ਦਾਨ।
 ਬਹੁਤਕ ਭੋਂਦੂ ਬਹਿਗਏ, ਰਾਖਿ ਜੀਵ ਅਭਿਮਾਨ॥14॥
 ਕਬੀਰ, ਗੁਰੂ ਸਮਾਨ ਦਾਤਾ ਨਹੀਂ, ਜਾਚਕ ਸ਼ਿਸ਼ਤ ਸਮਾਨ।
 ਤਿਨ ਲੋਕ ਕੀ ਸੰਪਦਾ, ਸੋ ਗੁਰੂ ਦੀਨਹੀ ਦਾਨ॥15॥
 ਕਬੀਰ, ਤਨ ਮਨ ਦਿਯਾ ਤੇ ਭਲਾ ਕੀਯਾ, ਸਿਰਕਾ ਜਾਸੀ ਭਾਰ।
 ਜੋ ਕਭੂ ਕਹੈ ਮੈਂ ਦਿਯਾ, ਬਹੁਤ ਸਹੇ ਸਿਰ ਮਾਰ॥16॥
 ਕਬੀਰ, ਗੁਰੂ ਬੜੇ ਹੈਂ ਗੋਬਿੰਦ ਸੇ, ਮਨ ਮੈਂ ਦੇਖ ਵਿਚਾਰ।
 ਹਰਿ ਸੁਮਰੇ ਸੋ ਵਾਰਿ ਹੈਂ, ਗੁਰੂ ਸੁਮਰੇ ਹੋਇ ਪਾਰ॥17॥
 ਕਬੀਰ, ਯੇ ਤਨ ਵਿਸ਼ ਕੀ ਬੇਲੜੀ, ਗੁਰੂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਖਾਨ।
 ਸ਼ੀਸ਼ ਦਿਏ ਜੋ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ, ਤੇ ਭੀ ਸਸਤਾ ਜਾਨ॥18॥
 ਕਬੀਰ, ਸਾਤ ਦਵੀਪ ਨੋਂ ਖੰਡ ਮੇਂ, ਗੁਰੂ ਸੇ ਬੜਾ ਨਾ ਕੋਇ।
 ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਨਾ ਕਰ ਸਕੈ, ਗੁਰੂ ਕਰੇ ਸੋ ਹੋਇ॥19॥

ਕਬੀਰ, ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਸੇ ਕੋ ਬੜਾ, ਤਿੰਨਹੁੰ ਭੀ ਗੁਰੂ ਕੀਨਹਾ।
 ਤੀਨ ਲੋਕ ਕੇ ਵੇ ਧਨੀ, ਗੁਰੂ ਆਗੈ ਆਪੀਨ॥20॥
 ਕਬੀਰ, ਹਰ ਸੇਵਾ ਯੁੱਗ ਚਾਰ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਸੇਵਾ ਪਲ ਏਕ।
 ਤਾਸੁਪਟੰਤਰ ਨਾ ਤੁਲੈਂ, ਸੰਤਨ ਕਿਝਾ ਵਿਵੇਕ॥21॥

॥ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਹਿਮਾ॥ (ਸਾਹਿਬ ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ)

ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਕਲਿ ਮਾਹਿੰ, ਪ੍ਰਾਣ ਉਧਾਰਣ ਉਤਰੇ ਸਾਂਈ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਤਾ ਦੀਨ ਦਿਆਲੰ, ਜਮਕਿੰਕਰ ਕੇ ਤੌਰੈਂ ਜਾਲੰ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਤਾ ਦਯਾ ਕਰਾਂਹੀ, ਅਗਮ ਦੀਪ ਸੈਂ ਸੋ ਚਲ ਆਹੀ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਪੰਥ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੈਂ ਤੋਅਲਖ ਲਖਾਵੈ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਏਕ ਸਰੀਰਾ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਨਾ ਲਾਗੇ ਤੀਰਾ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਾਨ ਵਿਹੰਗਮ ਮਾਰੈਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਵ ਸਾਗਰ ਸੈਂ ਤਾਰੈਂ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਨ ਪਾਵੈ ਪੈਂਡਾ, ਹੁੰਠ ਹਾਥ ਗਡ ਲੀਜੈ ਕੈਂਡਾ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਰਦ ਬੰਦ ਦਰਵੇਸ਼ਾ, ਜੋ ਮਨ ਕਰ ਹੈ ਦੂਰ ਅੰਦੇਸ਼ਾ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਰਦ ਬੰਦ ਦਰਬਾਰੀ, ਉਤਰੇ ਸਾਹਿਬ ਸੁੰਨ ਅਧਾਰੀ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅੰਗ ਨ ਦੂਜਾ, ਯੇ ਸਰਗੁਣ ਵੈ ਨਿਰਗੁਣ ਪੂਜਾ॥
 ਗਰੀਬ, ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਣ ਏਕ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਭ੍ਰਮ ਵਿਕਾਰ।
 ਨਿਰਗੁਣ ਸਾਹਿਬ ਆਪ ਹੈਂ ਸਰਗੁਣ ਸੰਤ ਵਿਚਾਰ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਸੁਰਤਿ ਨਹੀਂ ਪਾਈ, ਖੇਲ ਮੰਡਿਆ ਹੈ ਸਿਰ ਕੇ ਸਾਟੈ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਭਗਤਿ ਮੁਕਤਿ ਕੇਦਾਨੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਨ ਛੂਟੈ ਖਾਨੀ॥
 ਮਾਰਗ ਬਿਨਾ ਚਲਨ ਹੈ ਤੇਰਾ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਮੇਟੈਂ ਤਿਮਰ ਅੰਧੇਰਾ।
 ਆਪਨੇ ਪ੍ਰਾਣਦਾਨਜੋ ਕਰਹੀਂ, ਤਨਮਨ ਪੰਨਸਬ ਅਰਪਣ ਧਰਹੀਂ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੰਖ ਕਲਾ ਦਰਸਾਵੈਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਰਸ਼ ਵਿਮਾਨ ਬਿਠਾਵੈਂ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਭੌ ਸਾਗਰਕੇ ਕੋਲੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਰ ਨਿਬਾਹੈਂ ਡੋਲੀ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਾਦਰ ਪਿਦਰ ਹਮਾਰੇ, ਭੌ ਸਾਗਰ ਕੇ ਤਾਰਨ ਹਾਰੇ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੁੰਦਰ ਰੂਪ ਅਪਾਰਾ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੀਨ ਲੋਕ ਸੈਂ ਨਿਆਰਾ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਮ ਪਦਾਰਥ ਪੁਰਾ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਨਾ ਬਾਜੈਂ ਤੁਰਾ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਵਾਦਾਨ ਕਰ ਦੈਵੈਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਰਸਾਇਣ ਭੇਵੈਂ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਸੁ ਮਾਨਸ ਕਰਿ ਡਾਰੈਂ, ਸਿੱਧੀ ਦੇਕਰ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਚਾਰੈਂ॥
 ਗਰੀਬ, ਬ੍ਰਹਮ ਬਿਨਾਨੀ ਹੋਤ ਹੈਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ਼ਰਣਾਲੀਨ।
 ਸੂਭਰ ਸੋਈ ਜਾਨਿਏ, ਸਬ ਸੇਤੀ ਆਧੀਨ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਚਾਹੇ ਸੋ ਕਰਹੀ, ਚੌਦੂ ਕੋਟਿ ਦੂਤ ਜਮ ਡਰਹੀਂ।
 ਉਤ ਭੂਤ ਜਮ ਝ੍ਰਾਸ ਨਿਵਾਰੇ, ਚਿੜ੍ਹ ਗੁਪਤਕੇ ਕਾਗਜ਼ ਫਾਰੈ॥

(ਸਾਹਿਬ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ)

ਗੁਰੂ ਤੇ ਅਧਿਕ ਨ ਕੋਈ ਠਹਿਰਾਈ। ਮੋਕਸਪੰਥ ਨਹਿੰ ਗੁਰੂ ਬਿਨ ਪਾਈ॥
 ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਬੜ ਤਿਹੁੰ ਪੁਰ ਰਾਜਾ। ਤਿਨ ਗੁਰੂਬੰਦਿ ਕੀਨਹ ਨਿਜ ਕਾਜਾ॥

ਗੇਹੀ ਭਗਤਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਕਰਹੀਂ। ਆਦਿ ਨਾਮ ਨਿਜ ਹਿਰਦੈ ਧਰਹੀਂ॥
 ਗੁਰੂ ਚਰਣ ਸੇ ਪਿਆਨ ਲਗਾਵੈ ਅੰਤ ਕਪਟ ਗੁਰੂ ਸੇ ਨਾ ਲਾਵੈ॥
 ਗੁਰੂ ਸੇਵਾ ਮੌਂ ਫਲ ਸਰਵਸ ਆਵੈ ਗੁਰੂ ਵਿਮੁਖ ਨਰਪਾਰ ਨਾ ਪਾਵੈ॥
 ਗੁਰੂ ਵਚਨ ਨਿਸ਼ਚੈ ਕਰ ਮਾਨੇ। ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਠਾਨੇ॥
 ਗੁਰੂਕੀ ਸ਼ਰਣਾ ਲੀਜੈ ਭਾਈ। ਜਾਤੈ ਜੀਵ ਨਰਕ ਨਹੀਂ ਜਾਈ॥
 ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਟੈ ਯਮ ਢਾਂਸੀ। ਵਿਲੰਬ ਨੇ ਹੋਏ ਮਿਲੇ ਅਵਿਨਾਸੀ॥
 ਗੁਰੂ ਬਿਨੁ ਕਾਹੁਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆਨਾ ਜਿਉਂ ਥੋਥਾ ਭੁਸ ਛੜੇ ਕਿਸਾਨਾ॥
 ਤੀਰਥ ਵ੍ਰਤ ਅਰੂ ਸਬ ਪੂਜਾ। ਗੁਰੂ ਬਿਨ ਦਾਤਾ ਔਰ ਨ ਦੂਜਾ॥
 ਨੋਂ ਨਾਥ ਚੌਰਾਸੀ ਸਿੱਧਾ। ਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਣ ਸੇਵੇ ਗੋਵਿੰਦਾ॥
 ਗੁਰੂ ਬਿਨ ਪ੍ਰੇਤ ਜਨਮ ਸਬ ਪਾਵੈ। ਵਰਸ਼ ਸਹੰਸ੍ਰ ਗ੍ਰਭ ਸੋ ਰਹਾਵੈ॥
 ਗੁਰੂ ਬਿਨ ਦਾਨ ਪੁਨ ਜੋਕਰਹੀਂ। ਮਿਥਿਆ ਹੋਇ ਕਬਹੂੰ ਨਹੀਂ ਫਲਹੀਂ॥
 ਗੁਰੂ ਬਿਨੁ ਭ੍ਰਮ ਨ ਛੂਟੇ ਭਾਈ। ਕੋਟਿ ਉਪਾਏ ਕਰੇ ਚਤੁਰਾਈ॥
 ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਕਟੇ ਦੁਖ ਪਾਪਾ। ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਮਿਟੋਂ ਸੰਤਾਪਾ॥
 ਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਣ ਸਦਾ ਚਿਤ ਦੀਜੈ ਜੀਵਨ ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਰ ਲੀਜੈ॥
 ਗੁਰੂ ਭਗਤਾ ਮਮ ਆਤਮ ਸੋਈ। ਵਾਕੇ ਹਿਰਦੈ ਰਹੂੰ ਸਮੋਈ॥
 ਅੜਸਠ ਤੀਰਥ ਭ੍ਰਮ ਭ੍ਰਮ ਆਵੇ। ਸੋ ਫਲ ਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਾਵੈ॥
 ਦਸ਼ਵੈਂ ਅੰਸ਼ ਗੁਰੂ ਕੋ ਦੀਜੈ। ਜੀਵਨ ਜਨਮ ਸਫਲ ਕਰ ਲੀਜੈ॥
 ਗੁਰੂ ਭਗਤਾ ਮਮ ਆਤਮ ਸੋਈ। ਵਾਕੇ ਹਿਰਦੈ ਰਹੂੰ ਸਮੋਈ॥

ਗੁਰੂ ਬਿਨ ਹੋਮ ਯੋਗ ਨਹਿੰ ਕੀਜਾ। ਗੁਰੂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮਾਹਿੰ ਰਹੀਜੇ॥
 ਗੁਰੂ ਸੁਰਧੇਨੁ ਸਮਾਨਾ। ਪਾਵੈ ਚਰਨ ਮੁਕਤੀ ਪਰਵਾਨਾ॥
 ਤਨ ਮਨ ਧੰਨ ਅਰਪਿ ਗੁਰੂ ਸੇਵੈ। ਹੋਇ ਗਲਤਾਨ ਉਪਦੇਸ਼ੈ ਲੇਵੇ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੀ ਗਤਿ ਹਿਰਦੈ ਧਾਰੇ। ਔਰ ਸਕਲ ਬਕਵਾਦ ਨਿਵਾਰੇ॥
 ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਵਚਨ ਨ ਕਹੈ। ਸੋ ਸ਼ਿਸ਼ ਰਹਿਨਗਹਨਿ ਸੁੱਖ ਲਹੈ॥
 ਗੁਰੂ ਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ਯ ਕਰੈ ਚਤੁਰਾਈ। ਸੇਵਾ ਹੀਨ ਨਰਕ ਮੌਂ ਜਾਈ॥
 ਰੈਮਜੀ : ਸ਼ਿਸ਼ਯ ਹੋਯ ਸਰਵਸ ਨਹੀਂ ਵਾਰੈ।

ਹਿਜੇ ਕਪਟ ਮੁਖ ਪ੍ਰੀਤਿ ਉਤਾਰੇ॥

ਜੋ ਜੀਵ ਕੈਸੇ ਲੋਕ ਸਿਧਾਈ। ਬਿਨ ਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਮੋਹਿ ਨਹੀਂ ਪਾਈ॥
 ਗੁਰੂ ਸੇ ਕਰੈ ਕਪਟ ਚਤੁਰਾਈ। ਸੋ ਹੰਸਾ ਭਵ ਭਰਮੇਂ ਆਈ॥
 ਗੁਰੂ ਸੇ ਕਪਟ ਸ਼ਿਸ਼ਯ ਜੋ ਰਾਖੈ। ਯਮ ਰਜਾ ਕੇ ਮੁਗਦਰ ਚਾਖੈ॥
 ਜੋ ਜਨ ਗੁਰੂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰ੍ਹੀਂ। ਸੁਕਰ ਸ਼ਵਾਨ ਗ੍ਰਭ ਮੌਂ ਪੜਹੀਂ॥
 ਗੁਰੂ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਸੁਣੇ ਜੋ ਕਾਨਾ। ਤਾਂਕੇ ਨਿਸ਼ਚੈ ਨਰਕ ਨਿਦਾਨਾ॥
 ਅਪਣੇ ਮੁੱਖ ਨਿੰਦਾ ਜੋ ਕਰਈ। ਪਰਿਵਾਰ ਸਹਿਤ ਨਰਕ ਮੌਂ ਪੜਹੀ॥
 ਗੁਰੂ ਕੋ ਤਜੈ ਭਜੈ ਜੋ ਆਨਾ। ਤਾਂ ਪਾਊਆ ਕੋ ਫੋਕਟ ਗਿਆਨਾ॥
 ਗੁਰੂ ਸੇ ਵੈਰ ਕਰੈ ਸ਼ਿਸ਼ਯ ਜੋਈ। ਭਜਨ ਨਾਸ਼ ਅਰੂ ਬਹੁਤ ਬਿਗੋਈ॥
 ਪੀਓਂ ਸਹਿਤ ਨਰਕਮੈਂ ਪਰਿਹੈ ਗੁਰੂ ਆਗਿਆ ਸ਼ਿਸ਼ਯ ਲੋਪ ਜੋਕਰਿਹੈ॥
 ਚੇਲੋ ਅਥਵਾ ਉਪਾਸਕ ਹੋਈ। ਗੁਰੂ ਸਨਮੁਖ ਲੇ ਝੂਠ ਸੰਜੋਈ॥

ਨਿਸ਼ਚੈ ਨਰਕ ਮੇਂ ਪਰਿਹੈ ਸਿਸ਼ ਸੋਈ। ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਭਾਸਤ ਸਭ ਕੋਇ॥
 ਸਨਮੁੱਖ ਗੁਰੂਕੀ ਆਗਿਆ ਧਾਰੇ। ਅੌਰ ਪੀਛੇ ਤੇ ਸਕਲ ਨਿਵਾਰੇ॥
 ਸੋ ਸਿਸ਼ ਘੋਰ ਨਰਕ ਮੇਂ ਪਰਹੀਂ। ਰੁਧਿਰ ਰਾਧ ਪੀਵੈ ਨਹਿੰ ਤਰਿ ਹੈ॥
 ਮੁੱਖਪਰ ਵਚਨ ਕਰੈ ਪਰਮਾਨਾਘਰ ਪਰ ਜਾਏ ਕਰੈ ਵਿਗਿਆਨਾ॥
 ਜਹਾਂ ਜਾਵੈ ਤਹਾਂ ਨਿੰਦਾ ਕਰਈ। ਸੋ ਸਿਸ਼ਯ ਕ੍ਰੋਧ ਅਗਨੀ ਮੇਂ ਜਰਈ॥
 ਐਸੇ ਸਿਸ਼ਯ ਕੋ ਠਾਹਰ ਨਾਂਹੀਂ। ਗੁਰੂ ਵਿਮੁੱਖ ਲੋਚਤ ਹੈ ਮਨਮਾਹੀਂ॥
 ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਕਹੈ ਸਭ ਸਾਖੀ। ਸਾਖੀ ਸ਼ਬਦ ਸਬੈ ਯੋਂ ਭਾਖੀ॥
 ਮਾਨੁਸ ਜਨਮ ਪਾਇ ਕਰ ਖੋਵੈ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਿਮੁੱਖਾ ਜੁਗਜੁਗ ਰੋਵੈ॥
 ਗਰੀਬ, ਗੁਰੂ ਦ੍ਰੋਹੀ ਕੀ ਪੈੜ ਪਰ, ਜੇ ਪਗ ਆਵੈ ਬੀਰ॥
 ਚੌਂਝਾਸੀ ਨਿਸ਼ਚੈ ਪੜੈ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਹੈਂ ਕਬੀਰ॥
 ਕਬੀਰ, ਜਾਨ ਬੂਝ ਸਾਚੀ ਤਜੈ, ਕਰੈਂ ਕਰੈਂ ਝੂਠੇ ਸੇ ਨੇਹ।
 ਜਾਕਿ ਸੰਗਤ ਹੋ ਪ੍ਰਭੂ, ਸਵਪਨ ਮੇਂ ਭੀ ਨਾ ਦੇਹ॥
 ਤਾਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਰਨਾ ਲੀਜੈ। ਕਪਟ ਭਾਵ ਸਬ ਦੂਰ ਕਰੀਜੈ॥
 ਯੋਗ ਯੱਗ ਜਪ ਦਾਨ ਕਰਾਵੈ। ਗੁਰੂ ਵਿਮੁੱਖ ਫਲ ਕਬਹੂੰ ਨਾ ਪਾਵੈ॥

(ਸਿਸ਼ਯ ਕੀ ਅਧੀਨਤਾ)

ਦੋਊਕਰ ਜੋਰਿ ਗੁਰੂਕੇ ਆਗੇ। ਕਰਿਬਹੁ ਬਿਨਤੀ ਚਰਨਨ ਲਾਗੇ॥
 ਅਤਿ ਸ਼ੀਤਲ ਬੋਲੇ ਸਬ ਬੈਨਾ। ਮੇਟੈ ਸਕਲ ਕਪਟਕੇ ਭੈਨਾ॥
 ਹੋ ਗੁਰੂ ਤੁਮ ਹੋ ਦੀਨਦਯਾਲਾ। ਮੈਂ ਹੁੰ ਦੀਨ ਕਰੋ ਪ੍ਰਤੀਪਾਲਾ॥

ਬੰਦੀਛੌੜ ਮੈਂ ਅਤਿਹਿ ਅਨਾਥਾ। ਭਵਜਲ ਬੁੜਤ ਪਕੜੋ ਹਾਥਾ॥
 ਦਿਜੈ ਉਪਦੇਸ਼ ਗੁਪਤ ਮੰਡ ਸੁਨਾਓ। ਜਨਮ ਮਰਨ ਭਵਦੁਖ ਛੁੜਾਓ॥
 ਜਿਉਂ ਆਪੀਨ ਹੋਵੈ ਸਿਸ਼ਯ ਜਬਹੀਂ। ਸਿਸ਼ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੈ ਗੁਰੂ ਤਬਹੀਂ॥
 ਗੁਰੂ ਸੇ ਸਿਸ਼ਯ ਦੀਖਛਾ ਮਾਂਗੈ। ਮਨ ਕ੍ਰਮ ਵਚਨ ਧਰੈ ਧੰਨ ਆਗੈ॥
 ਐਸੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਦੇਖਿ ਗੁਰੂ ਜਬਹੀਂ। ਗੁਪਤ ਮੰਡ ਕਰੈ ਗੁਰੂ ਤਬਹੀਂ॥
 ਭਗਤੀ ਮੁਕਤੀ ਕੋ ਪੰਥ ਬਤਾਵੈ। ਬੁਰੋ ਹੋਣਕੋ ਪੰਥ ਛੁੜਾਵੈ॥
 ਐਸੇ ਸਿਸ਼ਯ ਉਪਦੇਸ਼ਾਹਿੰ ਪਾਈ। ਹੋਏ ਦਿਵਯ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਪੁਰਸ਼ੈ ਜਾਈ॥

(ਗੁਰੂ ਸੇਵਾ ਮਹਾਤਮਯ)

ਗੰਗਾ ਯਮੁਨਾ ਬਦ੍ਰੀ ਸਮੇਤੇ। ਜਗਨਨਾਥ ਧਾਮ ਹੈਂ ਜੇਤੇ॥
 ਭ੍ਰਾਮੇ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਨ ਜੇਤੇ। ਗੁਰੂ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਫਲ ਪਾਵੈ ਤੇਤੋ॥
 ਗੁਰੂ ਮਹਾਤਮਕੇਵਾਰਨਪਾਰਾ। ਵਰਣੇਕਿਵ ਸਨਕਾਦਿਕ ਅੱਤਰਅਵਤਾਰਾ॥
 ਗੁਰੂ ਕੋ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਕਰ ਜਾਨੇ। ਅੱਤਰ ਭਾਵ ਕਬਹੂੰ ਨਹੀਂ ਆਨੇ॥
 ਜਿਨ ਬਾਤਨ ਸੇ ਗੁਰੂ ਦੁੱਖ ਪਾਵੈ। ਤਿਨ ਬਾਤਨ ਕੋ ਦੂਰ ਬਹਾਵੈ॥
 ਅਸ਼ਟਅੰਗ ਸੇ ਦੰਡਵਤ ਪ੍ਰਣਾਮਾ। ਸੰਧਿਆ ਪ੍ਰਾਤ ਕਰੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮਾ॥

(ਗੁਰੂ ਚਰਣਾਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਮਹਾਤਮਯ)

ਕੋਟਿਕ ਤੀਰਥ ਸਭ ਕਰ ਆਵੈ। ਗੁਰੂ ਚਰਣਾਫਲ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਪਾਵੈ॥
 ਚਰਨਾਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਦਾਚਿਤ ਪਾਵੈ। ਚੌਰਾਸੀ ਕਟੈ ਲੋਕ ਸਿਧਾਵੈ॥

ਕੋਟਿਕ ਜਪ ਤਪ ਕਰੈ ਕਰਾਵੈ। ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਸਬੈ ਮਿਲ ਗਾਵੈ॥
 ਗੁਰੂ ਪਦ ਰਜ ਮਸਤਕ ਪਰ ਦੇਵੈ। ਸੋਫਲ ਤਤਕਾਲਹਿ ਲੇਵੈ॥
 ਸੋ ਗੁਰੂ ਸਤਿ ਜੋ ਸਾਰ ਚਿਨਾਵੈ। ਯਮ ਬੰਧਨ ਸੇ ਜੀਵ ਮੁਕਤਾਵੈ॥
 ਗੁਰੂ ਪਦ ਸੇਵੈ ਬਿਰਲਾ ਕੋਈ। ਜਾਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਹੋਈ॥
 ਗੁਰੂ ਮਹਿਮਾ ਸ਼ੁਕਦੇਵ ਜੁ ਪਾਈ। ਚਤਿ ਵਿਮਾਨ ਬੈਕੁੰਠੇ ਜਾਈ॥
 ਗੁਰੂ ਬਿਨ ਬੇਦ ਪੜ੍ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀ। ਸਮਝੇ ਨਾ ਸਾਰ ਰਹੇ ਅਗਿਆਨੀ॥
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਤੌਅਗਮ ਬਤਾਵੈਜਾਮਕੀ ਆਂਚ ਤਾਹਿ ਨਹੀਂ ਆਵੈ॥
 ਗੁਰੂ ਸੇ ਹੀ ਸਦਾ ਹਿਤ ਜਾਨੋ। ਕਿਉਂ ਭੂਲੇ ਤੁਮ ਚਤੁਰ ਸਿਯਾਨਾ॥
 ਗੁਰੂ ਸੀਡੀ ਚੜ੍ਹ ਉਪਰ ਜਾਈ। ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਮੌਂ ਰਹੇ ਸਮਾਈ॥
 ਗੋਰੀ ਸ਼ੰਕਰ ਔਰ ਗਣੇਸਾ। ਸਬਹੀ ਲੀਨਹਾ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸਾ॥
 ਸਿਵ ਬਿੰਚਿ ਗੁਰੂ ਸੇਵਾ ਕੀਨਹਾ। ਨਾਰਦ ਦੀਖਸ਼ਾ ਧੂੰ ਕੇ ਦੀਨਹਾ॥
 ਗੁਰੂ ਵਿਮੁਖ ਸੋਈ ਦੁੱਖ ਪਾਵੈ। ਜਨਮ ਜਨਮ ਸੋਈ ਡਹਕਾਵੈ॥
 ਗੁਰੂ ਸੇਵੈ ਸੋ ਚਤੁਰ ਸਿਆਨਾ। ਗੁਰੂ ਪਟਤਰ ਕੋਈ ਔਰ ਨ ਆਨਾ॥

(ਸਾਹਿਬ ਕਬੀਰ ਕੇ ਉਪਦੇਸ਼)

ਕਬੀਰ, ਜੋ ਤੋਕੇ ਕਾਂਟਾ ਬੋਵੈ, ਤਾਕੇ ਬੋ ਤੂ ਛੂਲ।
 ਤੋਹਿ ਛੂਲਕੇ ਛੂਲ ਹੈਂ, ਵਾਕੇ ਹੈਂ ਤ੍ਰਿਸੂਲ॥
 ਕਬੀਰ, ਦੁਰਬਲ ਕੇ ਨਾ ਸਤਾਈਏ, ਜਾਕੀ ਮੋਟੀ ਹਾਯ।
 ਬਿਨਾ ਜੀਵਕੀ ਸਵਾਂਸਥੇ, ਲੋਹ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਯ॥

ਕਬੀਰ, ਆਪ ਠਗਾਈਏ, ਅੌਰ ਨ ਠਗਿਜੇ ਕੋਇ।
 ਆਪ ਠਗਾਈਂ ਸੁੱਖ ਹੋਤ ਹੈ, ਅੌਰੋਂ ਠਗੇ ਢੁੱਖ ਹੋਇ॥
 ਕਬੀਰ, ਯਾ ਦੁਨੀਆ ਮੇਂ ਆਈਕੇ, ਛਾੜਿ ਦੇਈ ਤੂ ਐਂਠ।
 ਲੇਨਾ ਹੋਇ ਸੋ ਲੇਈਲੇ, ਉਠੀ ਜਾਤੁ ਹੈ ਪੈਂਠ॥
 ਕਹੈ ਕਬੀਰ ਪੁਕਾਰਿਕੇ, ਦੋਇ ਬਾਤ ਲਖਿਲੇਯ।
 ਇੱਕ ਸਾਹਿਬਕੀ ਬੰਦਰੀ, ਵ ਭੂਖੋਂ ਕੋ ਕਛੁ ਦੇਯ॥
 ਕਬੀਰ, ਇਸ਼ਟ ਮਿਲੇ ਅੌਰ ਮਨ ਮਿਲੇ, ਮਿਲੇ ਸਕਲ ਰਸ ਰੀਤਿ॥
 ਕਹੈ ਕਬੀਰ ਤਹਾਂ ਜਾਈਏ, ਰਹ ਸੰਤਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ॥
 ਕਬੀਰ, ਐਸੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲੀਏ, ਮਨਕਾ ਆਪਾ ਖੋਏ।
 ਅੌਰਨ ਕੋ ਸ਼ੀਤਲ ਕਰੈ, ਆਪੁਹਿੰ ਸ਼ੀਤਲ ਹੋਇ॥
 ਕਬੀਰ, ਜਗ ਮੇਂ ਵੈਰੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਮਨ ਸ਼ੀਤਲ ਹੋਇ।
 ਯਾ ਆਪਾ ਕੋਂ ਡਾਰਿ ਦੈ, ਦਇਆ ਕਰੈ ਸਬ ਕੋਇ॥
 ਕਬੀਰ, ਕਹਿਤੇ ਕੋ ਕਹੀ ਜਾਨ ਦੈ, ਗੁਰੂ ਕੀ ਸੀਖ ਤੂੰ ਲੈ।
 ਸਾਕਟ ਅੌਰ ਸਵਾਨ ਕੋ, ਉਲਟ ਜ਼ਬਾਬ ਨਾ ਦੇ॥
 ਕਬੀਰ, ਹਸਤੀ ਚੜ੍ਹੀਏ ਗਿਆਨ ਕੇ, ਸਹਿਜ ਦੁਲੀਚਾ ਡਾਰਿ।
 ਸਵਾਨ ਰੂਪ ਸੰਸਾਰ ਹੈ, ਭੂਸਨ ਦੇ ਡਕਮਾਰਿ॥
 ਕਬੀਰ, ਕਬੀਰਾ ਕਾਹੇ ਕੋ ਡਰੈ, ਸਿਰ ਪਰ ਸਿਰਜਨਹਾਰ।
 ਹਸਤੀ ਚੜ੍ਹੁ ਡਰੀਏ ਨਹੀਂ, ਕੂਕਰ ਭੂਸੇ ਹਜਾਰ॥

ਕਬੀਰ, ਆਵਤ ਗਾਲੀ ਏਕ ਹੈ, ਉਲਟਤ ਹੋਇ ਅਨੇਕ।
 ਕਰੈ ਕਬੀਰ ਨਹੀਂ ਉਲਟੀਏ, ਰਹੇ ਏਕ ਕੀ ਏਕ॥
 ਕਬੀਰ, ਗਾਲੀ ਹੀ ਸੇ ਉਪਜੇ ਕਲਹ ਕਸ਼ਟ ਅੌਰ ਮੀਚ।
 ਹਾਰ ਚਲੇ ਸੋ ਸਾਧੂ ਹੈ, ਲਾਗਿ ਮਰੇ ਸੋ ਨੀਚ॥
 ਕਬੀਰ, ਹਰਿ ਜਨ ਤੋ ਹਾਰਾ ਭਲਾ, ਜੀਤਨ ਦੇ ਸੰਸਾਰ।
 ਹਾਰਾ ਤੋ ਹਰਿ ਸੋ ਮਿਲੇ, ਜੀਤਾ ਯਮ ਕੀ ਲਾਰ॥
 ਕਬੀਰ, ਜੇਤਾ ਘਟ ਤੇਤਾ ਮਤਾ, ਘੱਟ ਘੱਟ ਅੌਰ ਸਵਭਾਵ।
 ਜਾ ਘਟ ਹਾਰ ਨਾ ਜੀਤ ਹੈ, ਤਾ ਘਟ ਬ੍ਰਹਮ ਸੁਮਾਵ॥
 ਕਬੀਰ, ਕਥਾ ਕਰੋ ਕਰਤਾਰ ਕੀ, ਸੁਨੋ ਕਥਾ ਕਰਤਾਰ।
 ਆਣ ਕਥਾ ਸੁਨੀਏ ਨਹੀਂ, ਕਹੈ ਕਬੀਰ ਵਿਚਾਰ॥
 ਕਬੀਰ, ਬੰਦੇ ਤੂੰ ਕਰ ਬੰਦਗੀ, ਜੋ ਚਾਹੇ ਦੀਦਾਰ।
 ਅੰਸਰ ਮਾਨੁਸ ਜਨਮ ਕਾ, ਬਹੁਰ ਨਾ ਬਾਰੰਬਾਰ॥
 ਕਬੀਰ, ਬਨਜਾਰੇ ਕਿ ਬੈਲ ਜਿਉਂ ਭ੍ਰਮ ਫਿਰਿਊ ਬਹੁ ਦੇਸ਼।
 ਖਾਂਡ ਲਾਦ ਭੁਸ ਖਾਤ ਹੈ, ਬਿਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼॥

॥ਸੁਮਿਰਨ ਕਾ ਅੰਗ॥

ਕਬੀਰ, ਸੁਮਰਨ ਮਾਰਗ ਸਹਿਜ ਕਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀਆ ਬਤਾਏ।
 ਸਵਾਂਸ-ਉਸਵਾਂਸ ਜੋ ਸੁਮਿਰਤਾ, ਏਕ ਦਿਨ ਮਿਲਸੀ ਆਏ॥

ਕਬੀਰ, ਮਾਲਾ ਸਵਾਂਸ-ਉਸਵਾਂਸ ਕੀ, ਫੇਰੋਂਗੇ ਨਿਜਦਾਸ।
 ਚੌਹਾਂਸੀ ਭਰਮੈ ਨਹੀਂ, ਕਟੈ ਕਰਮਕੀ ਛਾਂਸ॥
 ਕਬੀਰ, ਸੁਮਰਨ ਸਾਰ ਹੈ, ਅੱਤ ਸਕਲ ਜੰਜਾਲ।
 ਆਦਿ ਅੰਤ ਮਧਿ ਸੋਧਿਆ, ਦੂਜਾ ਦੇਖਾ ਖਿਆਲ॥
 ਕਬੀਰ, ਨਿਜਸੁੱਖ ਆਤਮ ਰਾਮ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਦੁੱਖ ਅਪਾਰ।
 ਮਨਸਾ ਵਾਚਾ ਕ੍ਰਮਨਾ, ਕਬੀਰਾ ਸੁਮਿਰਨ ਸਾਰ॥
 ਕਬੀਰ, ਦੁੱਖ ਮੇਂ ਸੁਮਿਰਨ ਸਬ ਕਰੈ, ਸੁੱਖ ਮੇਂ ਕਰੈ ਨਾ ਕੋਇ।
 ਜੇ ਸੁੱਖ ਮੇਂ ਸੁਮਿਰਨ ਕਰੈ, ਤੇ ਦੁੱਖ ਕਾਹੇ ਕੇ ਹੋਇ॥
 ਕਬੀਰ, ਸੁੱਖ ਮੇਂ ਸੁਮਿਰਨ ਨਾ ਕੀਆ, ਦੁੱਖ ਮੇਂ ਕੀਆ ਯਾਦ।
 ਕਰੈ ਕਬੀਰ ਤਾ ਦਾਸ ਕੀ, ਕੌਣ ਸੁਣੇ ਫਰਿਆਦ॥
 ਕਬੀਰ, ਸਾਂਝੀ ਯੋ ਮਤ ਜਾਨੀਯੋ, ਪ੍ਰੀਤ ਘਟੇ ਮਾਮ ਚਿੱਤ।
 ਮਰੂੰ ਤੋ ਤੁਮ ਸਿਮਰਤ ਮਰੂੰ, ਜੀਵਤ ਸੁਮਰੂੰ ਨਿੱਤ॥
 ਕਬੀਰ, ਜਪ ਤਪ ਸੰਜਮ ਸਾਧਨਾ, ਸਬ ਸੁਮਿਰਿਨ ਕੇ ਮਾਂਹਿ।
 ਕਬੀਰਾ ਜਾਨੇ ਰਾਮਜਨ, ਸੁਮਿਰਨ ਸਮ ਕਛੂ ਨਾਹਿੰ॥
 ਕਬੀਰ, ਜਿਨ ਹਰਿ ਜੈਸਾ ਸੁਮਿਰਿਆ, ਤਾਕੋ ਤੈਸਾ ਲਾਭ।
 ਔਸਾਂ ਪਿਆਸ ਨ ਭਾਗਈ, ਜਬ ਲਗ ਧਸੈ ਨਾ ਆਬ॥
 ਕਬੀਰ, ਸੁਮਿਰਣ ਕੀ ਸੁਧਿ ਯੋਂ ਕਰੋ, ਜੈਸੇ ਦਾਮ ਕੰਗਾਲ।
 ਕਰੈਂ ਕਬੀਰ ਵਿਸਰੈ ਨਹੀਂ, ਪਲ ਪਲ ਲੇਤ ਸੰਭਾਲ॥

ਕਬੀਰ, ਸੁਮਿਰਣ ਸੋਂ ਮਨ ਲਾਈਏ, ਜੈਸੇ ਪਾਨੀ ਮੀਨਾ।
 ਪ੍ਰਾਨ ਤਜੈ ਪਲ ਬੀਸਰੈ, ਦਾਸ ਕਬੀਰ ਕਹਿ ਦੀਨ॥
 ਕਬੀਰ, ਸਤਿਨਾਮ ਸੁਮਿਰਿਲੇ, ਪ੍ਰਾਣ ਜਾਹਿੰਗੇ ਛੂਟ।
 ਘਰਕੇ ਪਿਆਰੇ ਆਦਮੀ, ਚਲਤੇ ਲੇਏਂਗੇ ਲੂਟ॥
 ਕਬੀਰ, ਲੂਟ ਸਕੇ ਤੋ ਲੂਟ ਲੇ, ਰਾਮ ਨਾਮ ਹੈ ਲੂਟ।
 ਪੀਛੇ ਫਿਰ ਪਛਤਾਓਗੇ, ਪ੍ਰਾਣ ਜਾਏਂਗੇ ਛੂਟ॥
 ਕਬੀਰ, ਸੋਇਆ ਤੋ ਨਿਸ਼ਫਲ ਗਿਆ, ਜਾਗੋ ਸੋ ਫਲ ਲੇ।
 ਸਾਹਿਬ ਹੱਕ ਨਾ ਰਾਖਸੀ, ਜਬ ਮਾਂਗੇ ਤਬ ਦੇ॥
 ਕਬੀਰ, ਚਿੰਤਾ ਤੋ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕੀ, ਅੱਤ ਨਾ ਚਿਤਵੈ ਦਾਸ।
 ਜੋ ਕੁਛ ਚਿਤਵੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ, ਸੋਏ ਕਾਲ ਕੀ ਫਾਸ॥
 ਕਬੀਰ, ਜਬ ਹੀ ਸਤਿਨਾਮ ਹਿਰਦੈ ਧਰਿਓ, ਭਇਓ ਪਾਪਕੇ ਨਾਸਾ।
 ਮਾਨੋ ਚਿਨਗੀ ਅਗਨੀ ਕੀ, ਪਰੀ ਪੁਰਾਣੇ ਘਾਸ॥
 ਕਬੀਰ, ਰਾਮ ਨਾਮ ਕੋ ਸੁਮਿਰਤਾ, ਅਧਮ ਤਿਰੇ ਅਪਾਰਾ।
 ਅਜਾਮੇਲ ਗਨਿਕਾ ਸੁਪਚ, ਸਦਨਾ ਸਿਵਰੀ ਨਾਰ॥
 ਕਬੀਰ, ਸੁਵਪਨਹੀ ਮੇਂ ਬਰਰਾਇਕੇ, ਜੋ ਕੋਈ ਕਰੇ ਰਾਮ।
 ਬਾਕੇ ਪਗਕੀ ਪਾਵੜੀ, ਮੇਰੇ ਤਨ ਕੋ ਚਾਮ॥
 ਕਬੀਰ, ਨਾਮ ਜਪਤ ਕੰਨਿਆ ਭਲੀ, ਸਾਕਟ ਭਲਾ ਨਾ ਪੂਤ।
 ਸ਼ੇਰੀ ਕੇ ਗਲ ਗਲਬਨਾ, ਜਾਮੇਂ ਦੂਧ ਨਾ ਮੂਤ॥

ਕਬੀਰ, ਸਥ ਜਗ ਨਿਰਧਨਾਂ, ਧੰਨਵੰਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕੋਇ।
 ਧੰਨਵੰਤਾ ਸੋਈ ਜਾਨੀਏ, ਰਾਮ ਨਾਮ ਧੰਨ ਹੋਇ॥
 ਕਬੀਰ, ਕਹਿਤਾ ਹੁੰ ਕਹਿ ਜਾਤ ਹੁੰ, ਕਹੁੰ ਵਜਾਕਰ ਢੋਲ।
 ਸੁਵਾਂਸ ਜੋ ਖਾਲੀ ਜਾਤ ਹੈਂ, ਤੀਨ ਲੋਕ ਕਾ ਮੋਲ॥
 ਕਬੀਰ, ਐਸੇ ਮਹਿੰਗੇ ਮੋਲਕਾ, ਏਕ ਸਵਾਂਸ ਜੋ ਜਾਏ।
 ਚੌਦੂਂ ਲੋਕ ਨਾਹਿੰ ਪਟਤਰੇ, ਕਾਹੇ ਧੂਰ ਮਿਲਾਏ॥
 ਕਬੀਰ, ਜੀਵਨਾ ਥੋਰਾਹੀ ਭਲਾ, ਜੋ ਸਤਿ ਸੁਮਿਰਨ ਹੋਇ।
 ਲਾਖ ਵਰਸ਼ ਕਾ ਜੀਵਨਾ, ਲੇਖੇ ਧਰੈ ਨਾ ਕੋਇ॥
 ਕਬੀਰ, ਕਹਿਤਾ ਹੁੰ ਕਹੀ ਜਾਤ ਹੁੰ, ਸੁਣਤਾ ਹੈ ਸਥ ਕੋਇ।
 ਸੁਮਿਰਨ ਸੋਂ ਭਲਾ ਹੋਏਗਾ, ਨਾਤਰ ਭਲਾ ਨਾ ਹੋਇ॥
 ਕਬੀਰ, ਕਬੀਰਾ ਹਰਿ ਕੀ ਭਗਤੀ ਬਿਨ, ਧਿਗ ਜੀਵਨ ਸੰਸਾਰ।
 ਧੂਆਂ ਕਾਸਾ ਧੈਲਹਰਾ, ਜਾਤ ਨਾ ਲਾਗੇ ਵਾਰ॥
 ਕਬੀਰ, ਭਗਤੀ ਭਾਵ ਭਾਦੋਂ ਨਦੀ, ਸਬੈ ਚਲੀ ਘਹਿਰਾਏ।
 ਸਰਿਤਾ ਸੋਇ ਜਾਨੀਏਂ, ਜੇਠ ਮਾਸ ਠਹਿਰਾਏ॥
 ਕਬੀਰ, ਭਗਤੀ ਬੀਜ਼ ਬਿਨਸੇ ਨਹੀਂ, ਆਏ ਪਰੈ ਸੋ ਝੋਲ।
 ਜੋ ਕੰਚਨ ਬਿਸਟਾ ਪਰੈ, ਘਟੇ ਨਾ ਤਾਕੋ ਮੋਲ॥
 ਕਬੀਰ, ਕਾਮੀ ਕ੍ਰੋਧੀ ਲਾਲਚੀ, ਇਨਪੈ ਭਗਤੀ ਨਾ ਹੋਇ।
 ਭਗਤੀ ਕਰੇ ਕੋਈ ਸੁਰਮਾ, ਜਾਤਿ ਵਰੁਣ ਕੁਲ ਖੋਇ॥

ਕਬੀਰ, ਜਬ ਲਗ ਭਗਤੀ ਸਹਿ ਕਮਨਾ, ਤਬ ਲਗ ਨਿਸ਼ਫਲ ਸੇਵਾ।
ਕਰੈ ਕਬੀਰ ਵੇ ਕਿਉਂ ਮਿਲੇ, ਨਿਸ਼ਕਾਮੀ ਨਿੱਜ ਦੇਵ॥

॥ਅਥ ਸਾਡੋਂ ਵਾਰ ਕੀ ਰਮੈਣੀ॥

ਸਾਡੋਂ ਵਾਰ ਸਮੂਲ ਬਖਾਨੋਂ, ਪਹਰ ਘੜੀ ਪਲ ਜੋਤਿਸ਼ ਜਾਨੋ॥1॥
ਐਤਵਾਰ ਅੰਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਕੋਇ, ਲਗੀ ਚਾਂਚਰੀ ਪਦ ਮੇਂ ਸੋਈ॥2॥
ਸੋਮ ਸੰਭਾਲ ਕਰੋ ਦਿਨ-ਰਾਤੀ, ਦੂਰ ਕਰੋ ਨੈ ਦਿਲਕੀ ਕਾਂਤੀ॥3॥
ਮੰਗਲ ਮਨ ਕੀ ਮਾਲਾ ਫੇਰੋ, ਚੌਚੁਂ ਕੋਟਿ ਜੀਤ ਜਮ ਜੇਰੋ॥4॥
ਬੁਧ ਵਿਨਾਨੀ ਵਿਦਿਆ ਦੀਜੈ, ਸਤਿਸੁਕ੍ਰਿਤ ਨਿੱਜ ਸਿਮਰਣ ਕੀਜੇ॥5॥
ਬ੍ਰਹਿਸਪਤੀ ਭਯਾਸ ਭਯੇ ਵੈਰਾਗਾ, ਤਾਂਤੇ ਮਨ ਰਾਤੇ ਅਨੁਰਾਗਾ॥6॥
ਸ਼ੁਕਰ ਸ਼ਾਲਾ ਕ੍ਰਮ ਬਤਾਇਆ, ਜਦ ਮਨ ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਨਹਾਇਆ॥7॥
ਸ਼ਾਨਿਚਰ ਸਵਾਸਾ ਮਹਿਸਮੋਇਆ, ਜਬਹਮ ਮਕਰਤਾਰ ਮਗਜੋਇਆ॥8॥
ਰਾਹੂ ਕੇਤੂ ਰੋਕੈ ਨਹੀਂ ਘਾਟਾ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਖੇਲ੍ਹੇ ਬਜਰ ਕਪਾਟਾ॥9॥
ਨੌਂ ਗ੍ਰਹਿ ਨਮਨ ਕਰੈਂ ਨਿਰਵਾਨਾ, ਅਵਿਗਤ ਨਾਮ ਨਿਰਾਲੰਭ ਜਾਨਾ॥10॥
ਨੌਂ ਗ੍ਰਹਿ ਨਾਦ ਸਮੇਏ ਨਾਸਾ, ਸਹਿਸ ਕਮਲ ਦਲ ਕੀਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਾ॥11॥
ਦਿਸ਼ਾਸੂਲ ਦਹੌਂਦਿਸ ਕਾ ਖੋਆ, ਨਿਰਾਲੰਭ ਨਿਰਭੈ ਪਦ ਜੋਆ॥12॥
ਕਠਿਨ ਵਿਸ਼ਮ ਗਤਿ ਰਹਨ ਹਮਾਰੀ, ਕੋਈ ਨਜਾਤ ਹੈਨਰ ਨਾਰੀ॥13॥
ਚੰਦ੍ਰਸਮੂਲ ਚਿੰਡਾਮਣੀ ਪਾਇਆ, ਗਰੀਬਦਾਸ ਪਦਪਦਹਿਸਮਾਇਆ॥14॥

॥ਅਥ ਸਰਵ ਲੱਖਸਣਾ ਗ੍ਰੰਥ॥

ਗਰੀਬ ਉਤਮ ਕੁਲ ਕਰਤਾਰ ਦੇ, ਦਵਾਦਸ਼ ਭੂਸਣ ਸੰਗ।
 ਰੂਪ ਦ੍ਰਵ ਦੇ ਦਇਆ ਕਰ, ਗਿਆਨ ਭਜਨ ਸਤਿਸੰਗ।1।
 ਸੀਲ ਸੰਤੋਖ ਵਿਵੇਕ ਦੇਹ, ਸ਼ਮਾ ਦਇਆ ਇੱਕ ਤਾਰ।
 ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਵੈਰਾਗ ਦੇ, ਨਾਮ ਨਿਰਾਲੰਡ ਸਾਰ।2।
 ਯੋਗ ਜੁਗਤੀ ਸਵਾਸਥ ਜਗਦੀਸ਼ ਦੇ, ਸੁਖਸ਼ਮ ਧਿਆਨ ਦਿਆਲਾ।
 ਅਕਲ ਅਕੀਨ ਅਜਨਮ ਜਤਿ, ਅਠਸਿੱਧੀ ਨੈਨਿਧਿ ਖਿਆਲ।3।
 ਸਵਰਗ ਨਰਕ ਬਾਂਚੈ ਨਹੀਂ, ਮੋਕਸ਼ ਬੰਧਨ ਸੈਂ ਦੂਰ।
 ਬੜੀ ਗਰੀਬੀ ਜਗਤ ਮੇਂ, ਸੰਤ ਚਰਣ ਰਜ ਧੂਰ।4।
 ਜੀਵਨ ਮੁਕਤਾ ਸੋ ਕਹੋ, ਆਸਾ ਤ੍ਰਿਸਣਾ ਖੰਡ।
 ਮਨ ਕੇ ਜੀਤੇ ਜੀਤ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਭਰਮੇਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡ।5।
 ਸਾਲਾ ਕ੍ਰਮ ਸਰੀਰ ਮੇਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀਆ ਲਖਾਏ।
 ਗਰੀਬਦਾਸ ਗਲਤਾਨ ਪਦ, ਨਹੀਂ ਆਵੈ ਨਹੀਂ ਜਾਏ।6।
 ਚੌਰਾਸੀ ਕੀ ਚਾਲ ਕਿਆ, ਮੋਹ ਸੇਤੀ ਸੁਣ ਲੇਹ।
 ਚੋਰੀ ਜਾਰੀ ਕਰਤ ਹੈਂ, ਜਾਕੈ ਮੁੰਹਡੇ ਖੇਹ।7।
 ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮਦ ਲੋਭ ਲਟ, ਛੁਟੇ ਰਹੇ ਬਿਕਰਾਲ।
 ਕ੍ਰੋਧ ਕਸਾਈ ਉਰ ਬਸੈ, ਕੁਸ਼ਬਦ ਛੁਰਾ ਘਰ ਘਾਲ।8।
 ਹਰਸ਼ ਸੋਗ ਹੈਂ ਸਵਾਨ ਗਤੀ, ਸੰਸ਼ੇ ਸਰਪ ਸਰੀਰ।
 ਰਾਗ ਦਵੈਸ਼ ਬੜੈ ਰੋਗ ਹੈਂ, ਜਮ ਕੇ ਪੜੇ ਜੰਜ਼ੀਰ।9।

ਆਸ਼ਾ ਤ੍ਰਿਸ਼ਣਾ ਨਦੀ ਮੇਂ, ਛੂਬੇ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ।
 ਮਨਸਾ ਮਾਇਆ ਵਿਸਤਰੀ, ਅਤਮ ਆਤਮ ਦੋਸ਼। 10।
 ਇੱਕ ਸਤਰੂ ਇੱਕ ਮਿੱਤਰ ਹੈਂ, ਭੂਲ ਪੜੀਰੇ ਪ੍ਰਾਣ।
 ਯਮ ਕੀ ਨਗਰੀ ਜਾਏਗਾ, ਸ਼ਬਦ ਹਮਾਰਾ ਮਾਨ। 11।
 ਨਿੰਦਾ ਬਿੰਦਾ ਛੌੜਦੇ, ਸੰਤਨ ਸਿਉਂ ਕਰ ਪ੍ਰੀਤ।
 ਭੋਸਾਗਰ ਤਿਰ ਜਾਤ ਹੈ, ਜੀਵਤ ਮੁਕਤ ਅਤੀਤ। 12।
 ਜੇ ਤੇਰੇ ਉਪਜੈ ਨਹੀਂ, ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਖੀ ਸੁਣ ਲੇਹ।
 ਸ਼ਾਖੀ ਭੂਤ ਸੰਗੀਤ ਹੈਂ, ਜਾਸੈਂ ਲਾਵੇ ਨੇਹ। 13।
 ਸਵਰਗ ਸਾਤ ਅਸਮਾਨ ਪਰ, ਭਟਕਤ ਹੈ ਮਨ ਮੁਢ।
 ਖਾਲਿਕ ਤੋਂ ਖੋਇਆ ਨਹੀਂ, ਇਸੀ ਮਹਿਲ ਮੇਂ ਢੂੰਢ। 14।
 ਕੁਮ ਭੁਮ ਭਾਰੀ ਲਗੇ, ਸੰਸਾ ਸੂਲ ਬਬੂਲ।
 ਡਾਲੀ ਪਾਨੇ ਡੋਲਤੇ, ਪਰਸਤ ਨਾਹੀਂ ਮੂਲ। 15।
 ਸਵਾਸਾ ਹੀ ਮੇਂ ਸਾਰ ਪਦ, ਪਦ ਮੇਂ ਸਵਾਸਾ ਸਾਰ।
 ਦਮ ਦੇਹੀ ਕਾ ਖੋਜ ਕਰ, ਆਵਾਗਵਨ ਨਿਵਾਰ। 16।
 ਬਿਨ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਾਵੈ ਨਹੀਂ, ਖਾਲਿਕ ਖੋਜ ਵਿਚਾਰ।
 ਚੌਰਾਸੀ ਜਗ ਜਾਤ ਹੈ, ਚਿੰਨਹਤ ਨਾਹੀਂ ਸਾਰ। 17।
 ਮਰਦ ਗਰਦ ਮੇਂ ਮਿਲ ਗਏ, ਰਾਵਣ ਸੇ ਰਣਧੀਰ।
 ਕੰਸ ਕੇਸ ਚਾਨੂਰ ਸੇ, ਹਿਰਣਾਕੁਸ਼ ਬਲਬੀਰ। 18।

ਤੇਰੀ ਕਿਆ ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ, ਜੀਵ ਜਨਮ ਧਰਲੇਤਾ।
ਗਰੀਬਦਾਸ ਹਰਿ ਨਾਮ ਬਿਨ, ਖਾਲੀ ਪਰਸੀ ਖੇਤਾ॥੧੯॥
॥ਅਥ ਬ੍ਰਹਮ ਵੇਦੀ॥

ਗਿਆਨ ਸਾਗਰ ਅਤਿ ਉਜਾਗਰ, ਨਿਰਵਿਕਾਰ ਨਿਰੰਜਨ।
ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਮਹਾਂਧਿਆਨੀ, ਸਤਿ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਦੁੱਖ ਭੰਜਨ॥੧॥
ਮੁਲ ਚੱਕਰ ਗਣੇਸ਼ ਬਾਸਾ, ਰਕਤ ਵਰਣ ਜਹਾਂ ਜਾਨੀਏ।
ਕਿਲਿਅੰਮ ਜਾਪ ਕੁਲੀਨ ਤਜ ਸਬ, ਸ਼ਬਦ ਹਮਾਰਾ ਮਾਨੀਏ॥੧੨॥
ਸਵਾਦ ਚੱਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਬਾਸਾ, ਜਹਾਂ ਸਾਵਿਤਰੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰਹੈ।
ਓਮ ਜਾਪ ਜਪੰਤ ਹੰਸਾ, ਗਿਆਨ ਜੋਗ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਹੈ॥੧੩॥
ਨਾਭਿ ਕਮਲ ਮੌਂ ਵਿਸ਼ਣੂ ਵਿਸੰਭਰ, ਜਹਾਂ ਲੱਛਮੀਂ ਸੰਗ ਬਾਸ ਹੈ।
ਹਰਿਅੰਮ ਜਾਪ ਜਪੰਤ ਹੰਸਾ, ਜਾਨਤ ਬਿਰਲਾ ਦਾਸ ਹੈ॥੧੪॥
ਹਿਰਦੈ ਕਮਲ ਮਹਾਦੇਵ ਦੇਵ, ਸਤੀ ਪਾਰਵਤੀ ਸੰਗ ਹੈ।
ਸੋਹੰ ਜਾਪ ਜਪੰਤ ਹੰਸਾ, ਗਿਆਨ ਜੋਗ ਭਲ ਰੰਗ ਹੈ॥੧੫॥
ਕੰਠ ਕਮਲ ਮੌਂ ਬਸੈ ਅਵਿਦਿਆ, ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਬੁੱਧੀ ਨਾਸਹੀ।
ਲੀਲ ਚੱਕਰ ਮੱਧ ਕਾਲ ਕ੍ਰਮ, ਆਵਤ ਦਮ ਕੁੰਡਾਂਸਹੀ॥੧੬॥
ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਕਮਲ ਪਰਮ ਹੰਸ ਪੂਰਣ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਮਰਥ ਆਪ ਹੈ।
ਮਨ ਪੈਨਾ ਸਮ ਸਿੰਧ ਮੇਲੋ, ਸੁਰਤਿ ਨਿਰਤਿ ਕਾ ਜਾਪ ਹੈ॥੧੭॥
ਸਹੰਸ ਕਮਲ ਦਲ ਭੀ ਆਪ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਉਂ ਢੁਲਨਮੱਧ ਗੰਧ ਹੈ।
ਪੁਰ ਰਿਹਾ ਜਗਦੀਸ਼ ਜੋਗੀ, ਸਤਿ ਸਮਰਥ ਨਿਰਬੰਧ ਹੈ॥੧੮॥

ਮੀਨੀ ਖੋਜ ਹਨੋਜ ਹਰਦਮ, ਉਲਟ ਪੰਥ ਕੀ ਬਾਟ ਹੈ।
 ਇਲਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਸ਼ੁਸ਼ਮਨ ਖੋਜੋ, ਚਲ ਹੰਸਾ ਅੱਘਟ ਘਾਟ ਹੈ।9।
 ਐਸਾ ਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਵਰਣੇ, ਜੋ ਸੰਕਰ ਨੇ ਚਿੱਤ ਧਰਿਆ।
 ਕੁੰਭਕ ਰੇਚਕ ਦਵਾਦਸ਼ ਪਲਟੇ, ਕਾਲ ਕ੍ਰਮ ਤਿਸ ਤੈਂ ਡਰਿਆ।10।
 ਸੁੰਨ ਸਿੰਘਾਸਨ ਅਮਰ ਆਸਨ, ਅਲਖਪੁਰਸ਼ ਨਿਰਬਾਨ ਹੈ।
 ਅਤਿ ਲਿਵਲੀਨ ਬੇਦੀਨ ਮਾਲਿਕ, ਕਾਦਰ ਕੁੰਠ ਕੁਰਬਾਨ ਹੈ।11।
 ਹੈ ਨਿਰਸਿੰਧ ਅਬੰਧ ਅਬਿਗਤ, ਕੋਟਿ ਬੈਕੁੰਠ ਨਖਰੂਪ ਹੈ।
 ਅਪਰੰਪਾਰ ਦੀਦਾਰ ਦਰਸ਼ਨ, ਐਸਾ ਅਜਬ ਅਨੂਪ ਹੈ।12।
 ਘੁਰੈਂ ਨਿਸਾਨ ਅਖੰਡ ਧੁਨ ਸੁਨ, ਸੋਰੰ ਬੇਦੀ ਗਾਈਏ।
 ਬਾਜੈਂ ਨਾਦ ਅਗਾਧ ਅਗ ਹੈ, ਜਹਾਂ ਲੇ ਮਨ ਠਹਿਰਾਈਏ।13।
 ਸੁਰਤਿ ਨਿਰਤਿ ਮਨ ਪਵਨ ਪਲਟੇ, ਬੰਕਨਾਲ ਸਮ ਕੀਜੀਏ।
 ਸਰਬੈ ਛੂਲ ਅਸੂਲ ਅਸਥਿਰ, ਅਮੀ ਮਹਾਰਸ ਪੀਜੀਏ।14।
 ਸਪਤ ਪੁਰੀ ਮੌਰੂੰਦੰਡ ਖੋਜੋ, ਮਨ ਮਨਸਾ ਗਹ ਰਾਖਿਏ।
 ਉੜ੍ਹਾਈਂ ਭੰਵਰ ਆਕਾਸ਼ ਗਮਨ, ਪਾਂਚ ਪੱਚੀਸੋਂ ਨਾਖੀਏ।15।
 ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਕੀ ਸੈਲ ਕਰ ਲੇ, ਬਹੁਰਿ ਨ ਐਸਾ ਦਾਵ ਹੈ।
 ਚਲ ਹੰਸਾ ਪਰਲੋਕ ਪਠਾਊਂ, ਭੋਂ ਸਾਗਰ ਨਹੀਂ ਆਵਹੈ।16।
 ਕੰਦ੍ਰੂਪ ਜੀਤ ਉਦੀਤ ਜੋਗੀ, ਛਟ ਕਰਮੀ ਯੋਹ ਖੇਲ ਹੈ।
 ਅੰਨਤੈ ਮਾਲਨਿ ਹਾਰ ਗੁੰਦੇ, ਸੁਰਤਿ ਨਿਰਤਿ ਕਾ ਮੇਲ ਹੈ।17।

ਸੋਹੰ ਜਾਪ ਅਜਾਪ ਬਰਪੇ, ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਸੰਜਮ ਧੁਨਿ ਲਗੈ।
 ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਨਹਾਨ ਹੰਸਾ, ਗੰਗ ਸਹੰਸ ਮੁੱਖ ਜਿੱਤ ਬਗੇ। 18।
 ਕਾਲਇੰਦੀ ਕੁਰਬਾਨ ਕਾਦਰ, ਅਵਿਗਤ ਮੂਰਤਿ ਖੂਬ ਹੈ।
 ਛੜ੍ਹ ਸਵੇਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਲੋਚਨ, ਗਲਤਾਨਾ ਮਹਿਬੂਬ ਹੈ। 19।
 ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਦੀਦਾਰ ਦਰਸ਼ਨ, ਬਾਹਰ ਅੰਤ ਨਾ ਜਾਈਏ।
 ਕਾਇਆ ਮਾਇਆ ਕਹਾਂ ਬਪੁਰੀ, ਤਨ ਮਨ ਸ਼ੀਸ਼ ਚੜਾਈਏ। 20।
 ਅਬਿਗਤ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਜੋਗੀ, ਸਤ ਪੁਰਸ਼ ਲਿਉਲੀਨ ਹੈ।
 ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਗਲਤਾਨ ਗੈਬੀ, ਜਾਤ ਅਜਾਤ ਬੇਦੀਨ ਹੈ। 21।
 ਸੁੱਖਸਾਗਰ ਰਤਨਾਗਰ ਨਿੜੈ, ਨਿੱਜ ਮੁੱਖਬਾਨੀ ਗਾਵਹੀ।
 ਇਨ ਆਕਰ ਅਜੋਖ ਨਿੰਮਲ, ਦ੍ਰਸ਼ਟੀ ਸ਼ਿਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਆਵਹੀ। 22।
 ਇਲ ਮਿਲ ਨੂਰ ਜਹੂਰ ਜੋਤਿ, ਕੋਟਿ ਪਦਮ ਉਜਿਯਾਰ ਹੈ।
 ਉਲਟ ਨੈਨ ਬੈਸੁੰਨ ਬਿਸਤਰ, ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਦੀਦਾਰ ਹੈ। 23।
 ਅਸਟ ਕਮਲ ਦਲ ਸਕਲ ਰਮਤਾ, ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਕਮਲ ਮੱਧ ਨਿਰਖ ਹੀਂ।
 ਸਵੇਤ ਧਵਜਾ ਸੁੰਨ ਗੁਮਟ ਆਗੈ, ਪਚਰੰਗ ਝੱਡੇ ਫਰਕ ਹੀਂ। 24।
 ਸੁੰਨ ਮੰਡਲ ਸਤਲੋਕ ਚਲੀਏ, ਨੌਂ ਦਰ ਮੁੰਦ ਬਿਸੁੰਨ ਹੈ।
 ਦਿਵਜ ਚਿਸਮਿਓਂ ਇੱਕ ਬਿੰਬ ਦੇਖਿਆ, ਲਿਜ ਸ਼੍ਰਵਣ ਸੁਨਿਧੁਨਿਹੈ। 25।
 ਚਰਣ ਕਮਲ ਮੇਂ ਹੰਸ ਰਹਤੇ, ਬਹੁਰੰਗੀ ਬਰਿਯਾਮ ਹੈਂ।
 ਸੂਖਸ਼ਮ ਮੂਰਤੀ ਸ਼ਿਆਮ ਸੁਰਤੀ, ਅਚਲ ਅਭੰਗੀ ਰਾਮ ਹੈਂ। 26।

ਨੌ ਸੁਰ ਬੰਧ ਨਿਸੰਕ ਖੇਲੋ, ਦਸਮੇਂ ਦਰ ਮੁੱਖਮੂਲ ਹੈ।
 ਮਾਲੀ ਨ ਕੁਪ ਅਨੁਪ ਸਜਨੀ, ਬਿਨ ਬੇਲੀ ਕਾ ਫੂਲ ਹੈ।27।
 ਸਵਾਂਸ ਉਸਵਾਂਸ ਪਵਨ ਕੁੰ ਪਲਟੈ, ਨਾਗ ਫੁਨੀ ਕੁੰ ਭੂੰਚ ਹੈ।
 ਸੁਰਤਿ ਨਿਰਤਿ ਕਾ ਬਾਂਧ ਬੋੜਾ, ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਕੁੰ ਕੁੰਚ ਹੈ।28।
 ਸੁਨ ਲੇ ਜੋਗ ਵਿਜੋਗ ਹੰਸਾ, ਸ਼ਬਦ ਮਹਲ ਕੁੰ ਸਿੱਧ ਕਰੋ।
 ਯੋਹ ਗੁਰੂਗਿਆਨ ਵਿਗਿਆਨ ਬਾਣੀ, ਜੀਵਤ ਹੀ ਜਗ ਮੇਂ ਮਰੋ।29।
 ਉਜਲ ਹਿਰੰਬਰ ਸਵੇਤ ਭੌੰਤਾ, ਅਖਸੈ ਝੂਖਸੁ ਸਤ ਬਾਗ ਹੈ।
 ਜੀਤੇ ਕਾਲ ਬਿਸਾਲ ਸੋਹੰ, ਤਰ ਤੀਵਰ ਬੈਰਾਗ ਹੈ।30।
 ਮਨਸਾ ਨਾਰੀ ਕਰ ਪਨਿਹਾਰੀ, ਖਾਖੀ ਮਨ ਜਹਾਂ ਮਾਲਿਆ।
 ਕੁੰਭ ਕਾਇਆ ਬਾਗ ਲਗਾਇਆ, ਫੂਲੇ ਹੈਂ ਫੂਲ ਬਿਸਾਲੀਆ।31।
 ਕੁੱਛਮੱਛ ਕੂਰੰਭ ਧੋਲ੍, ਸੇਜ ਸਹੰਸ ਫੁਨ ਗਾਵਹੀ।
 ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਸੇ ਰਟੈਂ ਨਿਸਦਿਨ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਪਾਰ ਨ ਪਾਵਹੀ।32।
 ਸੰਤੂ ਜੋਗ ਬਿਜੋਗ ਸਾਧਿਆ, ਅਚਲ ਅਡਿੰਗ ਸਮਾਧ ਹੈ।
 ਅਬਿਗਤ ਕੀ ਗਤਿ ਨਹਿੰ ਜਾਨੀ, ਲੀਲਾ ਅਗਮ ਅਗਾਧ ਹੈ।33।
 ਸਨਕਾਦਿਕ ਅੱਰ ਸਿੱਧ ਚੌਰਾਸੀ, ਧਿਆਨ ਧਰਤ ਹੈਂ ਤਾਸ ਕਾ।
 ਚੌਬੀਸੋਂ ਅਵਤਾਰ ਜਪਤ ਹੈਂ, ਪਰਮ ਹੰਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾ।34।
 ਸਹੰਸ ਅਠਾਸੀ ਅੱਰ ਤੈਤੀਸੋਂ, ਸੂਰਜ ਚੰਦ ਚਿਰਾਗ ਹੈਂ।
 ਧਰ ਅੰਬਰ ਧਰਨੀ ਧਰ ਰਟਤੇ, ਅਬਿਗਤ ਅਚਲ ਬਿਹਾਗ ਹੈਂ।35।

सुर नर मुनीजन सिंय और साधिक, पूष्वहम कुं रटत हैं।
 घर-घर मंगलचार चौरी, गिआन जोग जहां बटत हैं।³⁶
 चिंडु गुपत प्रमराए गावैं, आदि माइआ औंकार है।
 केटि सरसवती लप करत हैं, ऐसा पारब्रह्म दरबार है।³⁷
 कामपेनुं कलपद्वीष जाकैं, दिंदर अनंत सुर भरत हैं।
 पारबती कर जोर लँडभमीं, सावित्री स्तोत्रा करत हैं।³⁸
 गंगैव गिआनी और मुनि पिआनी, पांचे उँडव खिवास हैं।
 ड्रिगुण तीन बहुरंग बाजी, कोटी जन बिरले दास हैं।³⁹
 परुव पृहिलाद अगाय अग है, जनक बिदेही जोर है।
 चले विमान निदान बीउजा, यरमराज की बंय तेंर है।⁴⁰
 गोरखदैत जुगादि जोगी, नाम जलंयर दीजिए।
 भरधरी गोपी चंदा सीझे, ऐसी दीक्षा दीजिए।⁴¹
 मुलतानी बाजीद ढरीदा, पीपा परचे पाईआ।
 देवल फेरिआ गोप गुसंगी, नामा की छान छिवाईआ।⁴²
 छान छवाई गउ जिवाई, गनिका चड़ी बिमान में।
 सदना बकरे कुं मत मारै, पहुंचे आन निदान में।⁴³
 अजामेल से अयम उपारे, पतित पावन बिरद उास है।
 केसे आन भजा बनजारा, छट दल कीती हास है।⁴⁴

ਧੰਨਾ ਭਗਤ ਕਾ ਖੇਤ ਨਿਪਾਇਆ, ਮਾਂਧੋ ਦਈ ਸਿਕਲਾਤ ਹੈ।
 ਪੰਡਾ ਪਾਂਵ ਬੁਝਾਇਆ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਜਗਨਨਾਥ ਕੀ ਬਾਤ ਹੈ।45।
 ਭਗਤੀ ਹੇਤ ਕੇਸੌਂ ਬਨਜਾਰਾ, ਸੰਗ ਰੈਦਾਸ ਕਮਾਲ ਥੇ।
 ਹੇ ਹਰ ਹੇ ਹਰ ਹੋਤੀ ਆਈ, ਗੁਨ ਛਈ ਅੰਰ ਪਾਲ ਥੇ।46।
 ਗੈਬੀ ਖਿਯਾਲ ਬਿਸਾਲ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਅਚਲ ਦਿਗੰਬਰ ਥੀਰ ਹੈ।
 ਭਗਤੀਹੇਤ ਆਨਕਾਇਆ ਧਰਾਏ, ਅਬਿਗਤ ਸਤਕਬੀਰ ਹੈ।47।
 ਨਾਨਕ ਦਾਦੂ ਅਗਮ ਅਗਾਧੂ, ਤੇਰੀ ਜਹਾਜ ਖੇਵਟ ਸਹੀ।
 ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਕੇ ਹੰਸ ਆਏ, ਭਗਤੀ ਹਿਰੰਬਰ ਉਰ ਧਰੀ।48।
 ਕੋਟਿ ਭਾਨੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਣ, ਰੂਮ ਰੂਮ ਕੀ ਲਾਰ ਹੈ।
 ਅਚਲ ਅਭੌਗੀ ਹੈ ਸਤਸੱਗੀ, ਅਬਿਗਤ ਕਾ ਦੀਦਾਰ ਹੈ।49।
 ਧੰਨ ਸਤਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਵਾ, ਚੌਰਾਸੀ ਭੂਮ ਮੇਟਹੀ।
 ਤੇਜ ਪੁੰਜ ਆਨ ਦੇਹ ਧਰ ਕਰ, ਇਸ ਵਿਧਿ ਹਮਕੂੰ ਭੇਂਟ ਹੀ।50।
 ਸ਼ਬਦ ਨਿਵਾਸ ਅਕਾਸ਼ਬਾਣੀ, ਯੋਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈ।
 ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਨਾ ਪਵਨ ਨਾ ਪਾਨੀ, ਨਾ ਜਹਾ ਛਾਇਆ ਧੂਪ ਹੈ।51।
 ਰਹਤਾ ਰਮਤਾ, ਰਾਮ ਸਾਹਿਬ, ਅਵਗਤ ਅਲਹ ਅਲੇਖ ਹੈ।
 ਭੂਲੇ ਪੰਥ ਬਿਠੰਬ ਵਾਦੀ, ਕੁਲ ਕਾ ਖਾਵਿੰਦ ਏਕ ਹੈ।52।
 ਰੂਮ ਰੂਮ ਮੇਂ ਜਾਪ ਜਪ ਲੇ, ਅਸ਼ਟ ਕਮਲ ਦਲ ਮੇਲ ਹੈ।
 ਸੁਰਤਿ ਨਿਰਤਿ ਕੂੰ ਕਮਲ ਪਠਾਵੇ, ਜਹਾਂ ਦੀਪਕ ਬਿਨ ਤੇਲ ਹੈ।53।
 ਹਰਦਮ ਖੋਜ ਹਨੋਜ ਹਾਜਰ, ਤ੍ਰਿਵੈਣੀ ਕੇ ਤੀਰ ਹੈ।
 ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਤਬੀਬ ਸਤਿਗੁਰੂ, ਬੰਦੀ ਛੌੜ ਕਬੀਰ ਹੈ।54।

* ਅਸੁਰ ਨਿਕੰਦਨ ਰਸੈਣੀ *

॥ਅਥ ਮੰਗਲਾਚਰਣ॥

ਗਰੀਬ ਨਮੋ ਨਮੋ ਸਤਿ ਪੁਰਸ਼ ਕੁੰ, ਨਮਸਕਾਰ ਗੁਰੂ ਕੀਨਹੀ।
 ਸੁਰਨਰ ਮੁਨੀਜਨ ਸਾਧਵਾ, ਸੰਤੇਂ ਸਰਵਸ ਦੀਨਹੀ।1।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸੰਤ ਸਭੈ, ਡੱਡੋਓਤਮ ਪ੍ਰਣਾਮ।
 ਆਗੇ ਪੀਛੇ ਮੱਧ ਹੂਏ, ਤਿਨ ਕੁੰ ਜਾ ਕੁਰਬਾਨ।2।
 ਨਿਰਾਕਾਰ ਨਿਰਵਿਛਮ, ਕਾਲ ਜਾਲ ਭੈ ਭੰਜਨੀ।
 ਨਿਰਲੇਪਮ ਨਿੱਜ ਨਿਰਗੁਣਮ, ਅਕਲ ਅਨੂਪ ਬੇਸੁੰਨ ਧੁਨੀ।3।
 ਸੋਹੰ ਸੁਰਤੀ ਸਮਾਪਤਮ, ਸਕਲ ਸਮਾਨਾ ਨਿਰਤਿ ਲੈ।
 ਉਜਲਹਿਕਥਰਹਰਦਮਬੈਧ੍ਰਹਾਹਾਬਹਹੈ, ਵਾਰਪਰਨਹੀਮਧਿਆਤੀ।4।
 ਗਰੀਬ ਜੋ ਸੁਮਰਿਤ ਸਿੱਧ ਹੋਈ, ਗਣ ਨਾਯਕ ਗਲਤਾਨਾ।
 ਕਰੋ ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਸੋਈ, ਪਾਰਸ ਪਦ ਪ੍ਰਵਾਨਾ।5।
 ਆਦਿ ਗਣੇਸ਼ ਮਨਾਊਂ, ਗਣ ਨਾਇਕ ਦੇਵਨ ਦੇਵਾ।
 ਚਰਨ ਕਮਲ ਲਿਉ ਲਾਊਂ, ਆਦਿ ਅੰਤ ਕਰਹੁੰ ਸੇਵਾ।6।
 ਪਰਮ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਗੀਤੌ, ਰਿੱਧ ਸਿੱਧ ਦਾਤਾ ਸੋਈ।
 ਅਵਿਗਤ ਗੁਣਹਿ ਅਤੀਤੌ, ਸਤਿਪੁਰਸ਼ ਨਿਰਮੋਹੀ।7।

ਜਗਦੰਬਾ ਜਗਦੀਸ਼, ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਮੁਰਾਰੀ।
 ਤਨ ਮਨ ਅਰਧਮ ਸ਼ੀਸ਼, ਭਗਤੀ ਮੁਕਤੀ ਭੰਡਾਰੀ। 18।
 ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨੀਜਨ ਧਿਆਵੈ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਿਸ਼ਣੂ ਮਹੇਸ਼ਾ,
 ਸ਼ੇਸ਼ ਸਹੰਸ ਮੁਖ ਗਾਵੈ, ਪੂਜੈ ਆਦਿ ਗਣੇਸ਼ਾ। 19।
 ਇੰਦ੍ਰ ਕੁਬੇਰ ਸਰੀਖਾ, ਵਰੁਣ ਧਰਮਰਾਏ ਧਿਆਵੈ।
 ਸੁਮਰਥ ਜੀਵਨ ਜੀਕਾ, ਮਨ ਇੱਛਾ ਫਲ ਪਾਵੈ। 20।
 ਤੇਤੀਸ ਕੋਟਿ ਅਧਾਰਾ, ਧਿਆਵੈ ਸਹੰਸ ਅਠਾਸੀ।
 ਉਤਰੈ ਭਵਜਲ ਪਾਰਾ, ਕਟਿ ਹੈ ਯਮ ਕੀ ਫਾਂਸੀ। 21।

(ਰਮੈਣੀ)

ਸਤਿਪੁਰਸ਼ ਸਮਰਥ ਅੰਕਾਰਾ, ਅਦਲੀ ਪੁਰਸ਼ ਕਬੀਰ ਹਮਾਰਾ। 1।
 ਆਦਿ ਜੁਗਾਦਿ ਦਿਆ ਕੇ ਸਾਗਰ, ਕਾਲ ਕਰਮ ਕੇ ਮੌਚਨ ਆਗਰ। 2।
 ਦੁੱਖ ਭੰਜਨ ਦਰਵੇਸ਼ ਦਿਆਲਾ, ਅਸੁਰ ਨਿਕੰਦਨ ਕਰ ਪੈਮਾਲਾ। 3।
 ਆਵ ਖਾਕ ਪਾਵਕ ਔਰ ਪੈਨਾ, ਗਗਨ ਸੁੰਨ ਦਰਿਆਈ ਦੌਨਾ। 4।
 ਧਰਮਰਾਏ ਦਰਬਾਲੀ ਚੇਰਾ, ਸੁਰ ਅਸੁਰੋਂ ਕਾ ਕਰੇ ਨਿਬੇਰਾ। 5।
 ਸਤ ਕਾ ਰਜ ਧਰਮਰਾਏ ਕਰਹੀਂ, ਅਪਨਾ ਕੀਆ ਸਭੈ ਡੰਡ ਭਰਹੀਂ। 6।
 ਸ਼ੰਕਰ ਸ਼ੇਸ਼ ਰੂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਿਸ਼ਣੂ, ਨਾਰਦ ਸ਼ਾਰਦ ਜਾ ਉਰ ਰਸਨੀ। 7।
 ਗੋਰਿਜ ਔਰ ਗਣੇਸ਼ ਗੁਸਾਂਈ, ਕਾਰਜ ਸਕਲ ਸਿਧ ਹੋ ਜਾਈ। 8।
 ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਿਸ਼ਣੂ ਅਰੂ ਸੰਭੂ ਸ਼ੇਸ਼ਾ, ਤਿੰਨੋਂ ਦੇਵ ਦਿਆਲੂ ਹਮੇਸ਼ਾ। 9।

ਸਵਿਤਰੀ ਔਰ ਲੱਕਸ਼ਮੀਂ ਗੋਰਾ, ਤਿਹੁੰ ਦੇਵਾ ਸਿਰ ਕਰ ਹੈਂ ਚੌਰਾ। 10।
 ਪਾਂਚ ਤਤ ਆਰੰਭਨ ਕੀਨਾ, ਤੀਨ ਗੁਣਨ ਮੱਧਯ ਸਾਖਾ ਝੀਨਾ। 11।
 ਸਤਪੁਰਸ਼ ਸੈਂ ਅੰਕਾਰਾ, ਅਬਿਗਤ ਰੂਪ ਰਚੇ ਗੈਨਾਰਾ। 12।
 ਕੱਛ ਮੱਛ ਕੁਰੰਤ ਔਰ ਧੌਲਾ, ਸਿਰਜਨ ਹਾਰ ਪੁਰਸ਼ ਹੈ ਮੌਲਾ। 13।
 ਲੱਖ ਚੌਰਾਸੀ ਸਾਜ ਬਣਾਇਆ। ਭਗਲੀਗਰ ਕੂੰਭਗਲ ਉਪਾਇਆ। 14।
 ਉਪਜੈਂ ਬਿਨਸੈਂ ਆਵੈਂ ਜਾਹੀਂ, ਮੂਲ ਬੀਜ਼ ਕੂੰ ਸੰਸਾ ਨਾਹੀਂ। 15।
 ਲੀਲ ਨਾਭ ਸੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਏ, ਆਦਿ ਓਮ ਕੇ ਪੁੱਤਰ ਕਹਾਏ। 16।
 ਸ਼ੰਭੂ ਮਨੁ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੀ ਸਾਖਾ, ਰਿਗ ਯਜੁ ਸਾਮ ਅਥੂਵਨ ਭਾਸ਼ਾ। 17।
 ਪੀਵਰਤ ਭਯਾ ਉਤਾਂਨੰਪਾਤਾ, ਜਾ ਕੈ ਧੁਵਾ ਹੈ ਆਤਮ ਗਿਆਤਾ। 18।
 ਸਨਕ ਸਨੰਦਨੰ ਸੰਤ ਕੁਮਾਰਾ, ਚਾਰ ਪੁੱਤਰ ਅਨੁਰਾਗੀ ਧਾਰਾ। 19।
 ਤੇਤੀਸ ਕੋਟਿ ਕਲਾ ਵਿਸਤਾਰੀ, ਸਹੰਸ ਅਠਾਸੀ ਮੁਨੀਜਨ ਧਾਰੀ। 20।
 ਕਸ਼ਯਪ ਪੁੱਤਰ ਸੂਰਜ ਸੁਰ ਗਿਆਨੀ, ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੌਂਕਿਰਣ ਸਮਾਨੀ। 21।
 ਸਾਠ ਹਜ਼ਾਰ ਸੰਗੀ ਬਾਲ ਕੇਲ੍, ਬੀਨਾ ਰਾਗੀ ਅਜਬ ਬਲੇਲ੍। 22।
 ਤੀਨ ਕੋਟਿ ਯੋਧਾ ਸੰਗ ਜਾਕੇ, ਸਿਕਬੰਧੀ ਹੈਂ ਪੂਰਣ ਸਾਕੇ। 23।
 ਹਾਥ ਖੜਗ ਗਲ ਪੁਸ਼ਪ ਕੀ ਮਾਲਾ, ਕਸ਼ਯਪ ਸੁਤ ਹੈਰੂਪ ਵਿਸਾਲਾ। 24।
 ਕੌਸਤ ਮਣਿ ਜੜਿਆ ਵਿਮਾਨ ਤੁੰਮਹਾਰਾ,
 ਸੁਰਨਰ ਮੁਨੀਜਨ ਕਰਤ ਜੁਹਾਰਾ। 25।
 ਚੰਦ ਸੂਰ ਚਕਵੈ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮਾਹੀਂ, ਨਿਸ ਵਾਸਰ ਚਰਣੋਂ ਚਿਤ ਲਾਹੀਂ। 26।

ਪੀਠੈ ਸੁਰਜ ਸਨਮੁੱਖ ਚੰਦਾ, ਕਾਟੈਂ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੇ ਫੰਦਾ।27।
 ਤਾਰਾਇਣ ਸਬ ਸਵਰਗ ਸਮੂਲਨ, ਪਖੈ ਰਹੋਂ ਹੈਂ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਫੂਲੀ।28।
 ਜਜ ਜਜ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸਮਰਥ ਸਵਾਮੀ, ਯੇਤੀ ਕਲਾ ਪਰਮਪਦ ਧਮੀ।29।
 ਜਜ ਜਜ ਸ਼ੰਭੂ ਸੰਕਰ ਨਾਥਾ, ਕਲਾ ਗਣੇਸ਼ ਰੂ ਗੌਰਜ ਮਾਤਾ।30।
 ਕੋਟਿ ਕਟਕ ਪੈਮਾਲ ਕਰੰਤਾ, ਐਸਾ ਸ਼ੰਭੂ ਸਮਰਥ ਕੰਤਾ।31।
 ਚੰਦ ਲਿਲਾਟ ਸੂਰ ਸੰਗੀਤਾ, ਜੋਗੀ ਸੰਕਰ ਧਿਆਨ ਉਦੀਤਾ।32।
 ਨੀਲ ਕੰਠ ਸੋਹੈ ਗਰੁੜਾਸਣ, ਸ਼ੰਭੂ ਜੋਗੀ ਅਚਲ ਸਿੰਘਾਸਣ।33।
 ਗੰਗ ਤਰੰਗ ਛੁਟੈਂ ਬਹੁਧਾਰਾ, ਅਜਪਾ ਤਾਰੀ ਜਜ ਜਜ ਕਾਰਾ।34।

ਰਿੱਧੀ ਸਿੱਧੀ ਦਾਤਾ ਸ਼ੰਭੂ ਗੋਸਾਂਈ,
 ਦਾਲੀਦਰ ਮੋਚ ਸਭੈ ਹੋ ਜਾਈ।35।

ਆਸਣ ਪਦਮ ਲਗਾਏ ਜੋਗੀ, ਨਿਹਿਡਿਛਿਆ ਨਿਰਬਾਨੀ ਭੋਗੀ।36।
 ਸਰਪ ਭੂਵੰਗ ਗਲੈ ਰੁੰਡ ਮਾਲਾ, ਬ੍ਰਸਭ ਚਢੀਏ ਦੀਨ ਦਿਆਲਾ।37।
 ਵਾਮੈਂ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸੂਲ ਵਿਰਾਜੈ, ਦਹਨੈ ਕਰ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਸਾਜੈ।38।
 ਸੁਨ ਅਰਦਾਸ ਦੇਵਨ ਕੇ ਦੇਵਾ, ਸ਼ੰਭੂ ਜੋਗੀ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ।39।
 ਤੁੰ ਪੈਮਾਲ ਕਰੇ ਪਲ ਮਾਹੀਂ, ਐਸੇ ਸਮਰਥ ਸ਼ੰਭੂ ਸਾਂਈ।40।
 ਇੱਕ ਲੱਖ ਯੋਜਨ ਪਵਜਾ ਫਰਕੈਂ, ਪਚਰੰਗ ਝੰਡੇ ਮੌਹਰੈ ਰੱਖੈ।41।
 ਕਾਲ ਭੱਦਰ ਕੁਤ ਦੇਵ ਬੁਲਾਉਂ, ਸੰਕਰ ਕੇ ਦਲ ਸਬਹੀ ਧਿਆਉਂ।42।
 ਭੈਰੋਂ ਖਿਤਰ ਪਾਲ ਪਲੀਤੈਂ, ਭੂਤ ਔਰ ਦੈਤ ਚੜੈ ਸੰਗੀਤੈਂ।43।

ਰਾਕਸ਼ਸ ਭੰਜਨ ਬਿਰਦ ਤੁੰਹਾਰਾ, ਜਿਉਂ ਲੰਕਾ ਪਰ ਪਦਮ ਅਠਾਰਾ।44।
 ਕੋਟਿਓਂ ਗੰਪਰਵ ਕਮੰਦ ਚੜਾਵੈਂ, ਸੰਕਰ ਦਲ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਆਵੈ।45।
 ਮਾਰੈਂ ਹਾਕ ਦਹਾਕ ਚਿੰਘਾਰੇ, ਅਗਨੀ ਚੱਕਰ ਬਾਣੇਂ ਤਨ ਜਾਰੈ।46।
 ਕੰਪਿਆ ਸ਼ੇਸ਼ ਧਰਨਿ ਬਰਰਾਨੀ, ਜਾ ਦਿਨ ਲੰਕਾ ਘਾਲੀ ਘਾਨੀ।47।
 ਤੁਮ ਸੰਭੂ ਈਸ਼ਨ ਕੇ ਈਸ਼ਾ, ਵ੍ਰਸ਼ਭ ਚੜੀਏ ਬਿਸਵੇ ਬੀਸਾ।48।
 ਇੰਦਰ ਕੁਕੇਰ ਅੌਰ ਵਰੁਣ ਬਲਉ, ਰਾਪਤਿਸੇਤ ਸਿੰਘਾਸਨ ਲਿਆਉ।49।
 ਇੰਦਰ ਦਲ ਬਾਦਲ ਦਰਿਆਈ, ਛਿਆਨਵੈਂ ਕੋਟਿ ਕੀ ਹੁਈ ਚੜਾਈ।50।
 ਸੁਰਪਤੀ ਚੜੇ ਇੰਦਰ ਅਨੁਰਾਗੀ, ਅਨੰਤ ਪਦਮ ਗੰਪਰਵ ਬੜਭਾਗੀ।51।

ਕਿਸਨ ਭੰਡਾਰੀ ਚੜੇ ਕੁਬੇਰਾ,

ਅਥ ਦਿੱਲੀ ਮੰਡਲ ਬਹੁਰਯੇ ਫੇਰਾ।52।

ਵਰੁਣ ਵਿਨੋਦ ਚੜੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ, ਕਲਾ ਸੰਪੂਰਣ ਬਾਰਹ ਬਾਨੀ।53।
 ਧਰਮਰਾਏ ਆਦਿ ਜੁਗਾਦੀ ਚੇਰਾ। ਚੌਦਹ ਕੋਟਿ ਕਟਕ ਦਲ ਤੇਰਾ।54।
 ਚਿੜ੍ਹਗੁਪਤ ਕੇ ਕਾਗਜ਼ ਮਾਹੀਂ, ਜੇਤਾ ਉਪਜਿਆ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਂਈ।55।
 ਸਾਤੋਂ ਲੋਕ ਪਾਲ ਕਾ ਰਾਸਾ, ਉਰ ਮੇਂ ਧਰਿਏ ਸਾਧੁ ਦਾਸਾ।56।
 ਵਿਸ਼ਣੂਨਾਥ ਹੈਂ ਅਸੁਰ ਨਿਕੰਦਨ, ਸੰਤੋਂ ਕੇ ਸਬ ਕਾਣੈਂ ਫੰਦਨ।57।
 ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਧਰੇ ਗੁਰੂਰਾਇਆ, ਹਿਰਣਾਕਸ ਕੁੰਮਾਰਨ ਧਾਇਆ।58।
 ਸੰਖ ਚੱਕਰ ਗਦਾ ਪਦਮ ਬਿਰਾਜੈਂ, ਭਾਲ ਤਿਲਕ ਜਾਕੈਂ ਉਰ ਸਾਜੈਂ।59।
 ਵਾਹਨ ਗਰੁੜ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਅਸਵਾਰਾ, ਲੱਕਸ਼ਮੀਂ ਛੋਰੇ ਚੋਰ ਅਪਾਰਾ।60।

ਰਾਵਣ ਮਹਿਰਾਵਣ ਸੇ ਮਾਰੇ, ਸੇਤੂ ਬਾਂਧ ਸੇਨਾ ਦਲ ਤਿਆਰੇ। 61।
 ਜਰਾਸਿੰਘ ਅੌਰ ਬਾਲਿ ਖਪਾਏ, ਹੰਸ ਕੇਸਿ ਚਨੌਰ ਹਰਾਏ। 62।
 ਕਾਲੀਦਹਮੇਂ ਨਗੀ ਨਾਥਾ, ਸਿਸੁਪਾਲ ਚੱਕਰ ਸੈਂ ਕਾਟਿਆ ਮਾਥਾ। 63।
 ਕਾਲਯਵਨ ਮਥੁਰਾ ਪਰ ਧਾਏ, ਠਾਰਾ ਕੋਟਿ ਕਟਕ ਚੜ੍ਹ ਆਏ। 64।
 ਮੁਚਕੰਦ ਪਰ ਪੀਤਾਂਬਰ ਡਾਰਿਆ, ਕਾਲਯਵਨ ਜਹਾਂ ਬੋਗਿ ਸਿੰਘਾਰਿਆ। 65।
 ਪਰਮੁਰਾਮ ਬਾਵਨ ਅਵਤਾਰਾ, ਕੋਈ ਨ ਜਾਨੈ ਭੇਦ ਤੁੰਮਹਾਰਾ। 66।
 ਸੰਖਾਸੁਰ ਮਾਰੇ ਨਿਰਬਾਨੀ, ਬਰਾਹ ਰੂਪ ਧਰੇ ਪ੍ਰਵਾਨੀ। 67।
 ਰਾਮ ਅੌਤਾਰ ਰਾਵਣ ਕੀ ਬੇਰਾ, ਹਨੂਮੰਤ ਹਾਕਾ ਸੁਨੀ ਸੁਮੇਰਾ। 68।
 ਆਦਿ ਮੂਲ ਵੇਦ ਅੌਂਕਾਰਾ, ਅਸੁਰ ਨਿਕੰਦਨ ਕੀਨ ਸਿੰਘਾਰਾ। 69।
 ਵਾਸ਼ਿਸ਼ਠ ਵਿਸ਼ਵਾਸਿਤਰ ਆਏ, ਦੁਰਵਾਸਾ ਅੌਰ ਚੁਣਕ ਬੁਲਾਏ। 70।
 ਕਪਲ ਕਲੰਦਰ ਕੀਨ ਜੁਹਾਰਾ, ਫੌਜ ਨਕੀਬਸਭਨ ਸਿਰਦਾਰਾ। 71।
 ਗੋਰਖਦੱਤ ਦਿਗੰਬਰ ਬਾਲਾ, ਹਨੂਮੰਤ ਅੰਗਦ ਰੂਪ ਵਿਸਾਲਾ। 72।
 ਦਰੁਵ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਅੌਰ ਜਨਕ ਵਿਦੇਹੀ, ਸੁਖਦੇ ਸੰਗੀ ਪਰਮ ਸਨੇਹੀ। 73।
 ਪਾਰਾਸੁਰ ਅੌਰ ਵਿਆਸ ਬੁਲਾਏ, ਨਲ ਨੀਲ ਮੌਹਰੇ ਚੜ ਧਾਏ। 74।
 ਸੁਗਰੀਵ ਸੰਗ ਅੌਰ ਲੱਗਮਣ ਬਾਲਾ, ਜੋਰ ਘਟਾ ਆਏ ਘਨ ਕਾਲਾ। 75।
 ਜੈਦੇ ਪਾਇਲ ਜੰਗ ਬਜਾਏ, ਅਜਾਮੇਲ ਅੌਰ ਹਰੀਸ਼ਚੰਦਰ ਆਏ। 76।
 ਤਾਮੁਰ ਪੁਜਮੇਰਧੁਜ ਰਾਜਾ, ਅੰਬੀਰਸ਼ ਕਰ ਹੈ ਪੂਰਣ ਕਾਜਾ। 77।
 ਸੂਰਜ ਵੰਸ਼ੀ ਪਾਂਚੋਂ ਪਾਂਡੋਂ, ਕਾਲ ਮੀਚ ਸਿਰ ਦੇਵੈ ਡਾਂਡੋ। 78।

ਧਰਮ ਯੁਧਿਸ਼ਟਰ ਧਰੇ ਧਿਆਨਾ, ਅਰਜੁਨ ਲੱਖ ਸਿੰਘਾਨੀ ਬਾਨਾ। 79।
 ਸਹਿਦੇਵ ਭੀਮ ਨਕੁਲ ਅੰਰ ਕੌਂਤਾ, ਦਰੋਪਦੀ ਜੰਗ ਕਾ ਦੀਨਹਾ ਨਿਉਤਾ। 80।
 ਹਾਥ ਖੱਪਰ ਔਰ ਮਸਤਕ ਬਿੰਦਾ, ਠਾਰਹ ਖੂਹਨੀਮੇਲੈ ਢੁੰਦਾ। 81।
 ਦੇਵੀ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਿਵ ਕਰੈ ਸਿੰਘਾਰੈ, ਖੜਗ ਬਾਨ ਚੱਕਰੋਂ ਸੈਂ ਮਾਰੈ। 82।
 ਚੌਂਸਠ ਜੋਗਨਿ ਬਾਵਨ ਬੀਰਾ, ਭਕਸਣ ਬਦਨ ਕਰੈਂ ਤਦ ਬੀਰਾ। 83।
 ਅਸੁਰ ਕਟਕ ਧੂਮਰ ਉੜ ਜਾਈ, ਸੁਰੋਂ ਰਕਸ਼ਾ ਕਰੈ ਗੁਸਾਈ। 84।
 ਪਚਰੰਗਝੰਡੇ ਲੰਬ ਲਹਰੀਆ, ਦੱਖਣ ਕੇ ਦਲ ਉਤਰ ਉਤਰਿਆ। 85।
 ਪਚਰੰਗ ਝੰਡੇ ਲੰਬ ਚਲਾਏ, ਦੱਖਣ ਕੇ ਦਲ ਉੱਤਰ ਧਾਏ। 86।
 ਮੌਹਰੇ ਹਨੂਮਤ ਗੋਰਖ ਬਾਲਾ, ਹਰਿ ਕੇ ਹੇਤ ਹਰੌਲ ਹਮਾਲਾ। 87।
 ਚਿੰਡੋਲ ਚੁਣਕ ਦੁਰਵਾਸਾ ਦੇਵਾ। ਅਸੁਰ ਨਿਕੰਦਨ ਬੂੜਤ ਖੇਵਾ। 88।
 ਬਲਿ ਅਰੂ ਸ਼੍ਲੇਸ਼ ਪਤਾਲੋਂ ਸਾਖਾ, ਸਨਕ ਸਿਨੰਦਨ ਸੁਰਗੋਂ ਹਾਕਾ। 89।
 ਦਹੁੰਦਿਸ਼ ਬਾਜੂ ਧਰੂ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦਾ, ਕੋਟਿ ਕਟਕ ਦਲ ਕਟਾ ਪਿਆਦਾ। 90।
 ਬਜੂ ਬਾਨ ਕੀ ਬੋਉਂ ਬਾੜੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸੰਤ ਜੀਤ ਹੈ ਰਾੜੀ। 91।
 ਜੇ ਕੋਈ ਮਾਨੈ ਸ਼ਬਦ ਹਮਾਰਾ, ਰਾਜ ਕਰੇ ਕਾਬੁਲ ਕੰਧਾਰਾ। 92।
 ਅਰਬ ਖਰਬ ਮੱਕੇ ਕੋ ਧਿਆਉਂ, ਮਦੀਨਾ ਬਾਂਧ ਹੱਦ ਮੇਂ ਲਿਆਉਂ। 93।
 ਈਰਾ ਤੁਰਾ ਕਹਾਂ ਸ਼ਿਕਾਰੀ, ਗੜ ਗਜਨੀ ਲਗਹੈ ਅਸਵਾਰੀ। 94।
 ਦਿੱਲੀ ਮੰਡਲ ਪਾਪ ਕੀ ਤੁਮਾ, ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਜਗਾਉਂ ਸੂਮਾ। 95।
 ਹਸਤੀ ਘੋਰਾ ਕਟਕ ਸਿੰਘਾਰੋਂ, ਵਿਸ਼ਟੀ ਪਰੈ ਅਸ਼੍ਵਰੋਂ ਦਲ ਮਾਰੋ। 96।

ਸੰਖ ਪਚਾਇਣ ਨਾਦੂ ਟੇਰੀ, ਸਵਰਗ ਪਤਾਲੋਂ ਹਾਕ ਸੁਮੇਰੀ॥7।
 ਬਾਲਮੀਕੀ ਸੁਰ ਬਾਚਾ ਬੰਧਾ, ਪਾਂਡੇ ਯੱਗ ਦੁਵਾਪਰ ਕੀ ਸੰਧਾ॥8।
 ਨਾਰਦ ਕੁੰਭਕ ਰਿਸ਼ੀ ਕੁਰਬਾਨਾ, ਮਾਰਕੰਡੇ ਰੂਮੀ ਰਿਸ਼ੀ ਆਨਾ॥9।
 ਇੰਦਰ ਰਿਸ਼ੀ ਅਰੁਬਕਤਾਲਬ ਸਵਾਮੀ, ਔਰ ਸੰਤ ਸਾਧੂਘਣ ਨਾਮੀ॥10।
 ਨਾਥ ਜਲੰਧਰ ਔਰ ਅਜੈਪਾਲਾ, ਗੁਰੂ ਮੁਸ਼ੰਦਰ ਗੋਰਖ ਬਾਲਾ॥11।
 ਭਰਥਰੀ ਗੋਪੀ ਚੰਦਾ ਜੋਗੀ, ਸੁਲਤਾਨ ਅਦਮ ਹੈ ਸਭ ਰਸ ਭੋਗੀ॥12।
 ਨਰ ਹਰਿਦਾਸ ਪਕੈਬਲਿ ਭੀਸ਼ਮ, ਵਿਆਸ ਵਚਨ ਪਰਮਾਨੀ ਸ਼ੀਖੀ॥13।
 ਨਾਮਾ ਔਰ ਰੈਦਾਸ ਰਸੀਲਾ, ਕੋਇ ਨਾ ਜਾਨੇ ਅਵਗਤ ਲੀਲਾ॥14।
 ਪੀਪਾ ਧੰਨਾ ਚੜ੍ਹੈ ਵਾਜੀਦਾ, ਸੇਉ ਸੰਮਨ ਔਰ ਫਰੀਦਾ॥15।
 ਦਾਦੂ ਨਾਨਕ ਨਾਦ ਵਜਾਏ, ਮਲੂਕ ਦਾਸ ਤੁਲਸੀ ਚੜ੍ਹ ਆਏ॥16।
 ਕਮਾਲ ਮਲ ਔਰ ਸੁਰ ਗਿਆਨੀ, ਰਾਮਾਨੰਦ ਕੇ ਹੈਂ ਛੁਰਮਾਨੀ॥17।
 ਮੀਰਾਂਬਾਈ ਔਰ ਕਮਾਲੀ, ਭੀਲਣੀ ਨਾਚੈ ਦੇਦੇ ਤਾਲੀ॥18।
 ਨਾਸ ਕੇਤੂ ਨਕੀਬ ਹਮਾਰਾ, ਉਦਿਆਲਿਕ ਮੁਨੀ ਕਰਤ ਜੁਹਾਰਾ॥19।
 ਸਾਹਿਬ ਤਖਤ ਕਬੀਰ ਖਵਾਸਾ, ਦਿੱਲੀ ਮੰਡਲ ਲੀਜੈ ਵਾਸਾ॥20।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿੱਲੀ ਮੰਡਲ ਆਏਸੀ, ਸੂਤੀ ਧਰਨੀ ਜਗਾਏਸੀ॥21।
 ਕਾਗਭਸੁੱਡ ਛੱਤਰ ਕੈ ਆਗੈ, ਗੰਧਰਵ ਕਰਤ ਚਲਤ ਹੈਂ ਰਾਗੈ॥22।
 ਏਤਾ ਗੁਫਤਾਰ ਰਾਸਾ, ਪੜੈਗਾ ਸੋ ਚੜੈਗਾ॥23।

ਚੰਪੈਗਾ ਪਰ ਛੂਮੀ ਸੀਮ,
 ਸਾਕਸ਼ੀਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਪਾਂਚੋਂ ਪਾਂਡੇ ਭਾਰਥੀ ਭੀਮ॥114॥
 ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਕੇ ਖੱਪਰ ਮੇਂ ਮੇਦਨੀ ਸਮਾਜਸੀ,
 ਚੌਸਠ ਜੋਗਨੀ ਮੰਗਲ ਗਾਯਸੀ॥115॥
 ਬਜ਼੍ਹਬਾਣ ਕਾ ਤਾਲਾ ਰਾਕਸ਼ਸ ਸਿਰ ਠੋਕ ਸੀ,
 ਦੱਖਣ ਕੇ ਦਲ ਦੀਪ ਉਤਰ ਕੁੰਝੋਕ ਸੀ॥116॥
 ਵਿੱਲੀ ਮੰਡਲ ਰਾਜ ਤ੍ਰਿਕੁਟ ਕੁੰਝਾਧਸੀ,
 ਯਹ ਲੀਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਮਾਨ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੁੰਅਰਾਧ ਸੀ॥117॥
 ਕਜਲੀ ਬਨ ਕੇ ਕੁੰਜਰ ਜਿਉਂ ਗੋਫਨ ਕੇ ਗਿਲੋਲ ਹੈਂ,
 ਰਾਕਸ਼ਸ ਕਾ ਰਾਸਾ ਭੰਗ ਖਾਲੀ ਚਹੁੰਡੇਲ ਹੈ॥118॥
 ਨਿਹਕਲੰਕ ਅੰਸ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਲੰਦਰ ਕੁੰ ਮਾਰ ਸੀ,
 ਅ੍ਰਧ ਲਾਖ ਵਰਸ ਬਾਖੀ ਦਾਨੇ ਅੰਨ ਦੂੜੋਂ ਕੇ ਸੰਘਾਰਸੀ॥119॥
 ਕਲਯੁੱਗ ਕੀ ਆਦਿ ਮੇਂ ਚਾਨੌਰ ਕੰਸ ਮਾਰੇ ਥੇ,
 ਤ੍ਰੇਤਾ ਕੀ ਆਦਿ ਮੇਂ, ਹਿਰਣਾਕੁਛ ਪਛਾਰੇ ਥੇ॥120॥
 ਬਲੀ ਕੀ ਵਿਲਾਸ ਯੱਗ ਸੁਰਪਤੀ ਪੁਕਾਰੇ ਥੇ,
 ਬਾਮਨ ਸਵਰੂਪ ਧਰ ਕੀਨਹੀਂ ਸੁਰਪਤੀ ਪੁਕਾਰ,
 ਬਲਿ ਬੈਨ ਨਿਸਤਾਰੇ ਥੇ॥121॥
 ਕਲਯੁੱਗ ਕੀ ਆਦਿ, ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਸਦੀ ਕੀ ਅੰਤ ਹੈ ਦੂਲਹ ਦਿਆਲ ਦੇਵ।

ਜਾਨਤ ਕੋਈ ਸੰਤ ਭੇਵ ਯੋਹੀ ਬਾਲਾ ਕੰਤ ਹੈ। 122।
 ਦਿੱਲੀ ਕੇ ਤੱਖਤ ਛਤਰ ਫੇਰ ਭੀ ਫਿਰਾਏ ਸੀ,
 ਖੇਲਤ ਗੁਫਤਾਰ ਸੈਨ ਭੰਜਨ ਸਬ ਫੋਕਟ ਫੈਨ,
 ਮਹਿਅਲ ਰਾਜ ਬਾਲਾ ਪੁਰਸ਼ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਿਖਲਾਏ ਸੀ। 123।
 ਆਵੈ ਗਾ ਦੱਖਨ ਸੈਂ ਦਿਵਾਨਾ, ਕਾਬੁਲ ਕਾ
 ਕਾਲ ਕੀਲ ਕਿਲੀਯੰ ਗਲ ਹੈ ਤੁਰਕਾਨਾ। 124।
 ਕਿਲ ਕਿਲੀ ਕਿਲੀਯੰ ਔਤਾਰ ਕਲਾਂ, ਜੀਤਨ ਜੰਗ ਝੁੜਮਲਾ
 ਐਸਾ ਪੁਰਸ਼ ਆਇਆ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਗਰੀਬਦਾਸ,
 ਦਿੱਲੀ ਮੰਡਲ ਹੋਇ ਵਿਲਾਸ, ਨਿਹਕਲੰਕ ਰਾਇਆ। 125।

॥ਰੱਕਸ਼ਾ ਮੰਤਰ॥

ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ਼ਰਣ ਸ਼ਰਣਾਈ, ਸ਼ਰਣ ਗਹੇ ਕਛੂ ਭੈਅ
 ਨਹੀਂ ਵਿਆਪੈ, ਕਾਲ ਜਾਲ ਭੈ ਮਿਟ ਜਾਹੀਂ।
 ਰੋਗ ਸੋਗ ਛਲ ਛਿਦ੍ਰ ਨਾ ਵਿਆਪੈ, ਸੰਨਮੁੱਖ ਨਾ ਠਹਿਰਾਈ।
 ਜ਼ਹਰ ਅਗਨੀ ਤਨ ਨਿਕਟ ਨ ਆਵੈ, ਦੂਰੀ ਜਾਤ ਰੰਗਾਈ।
 ਬੀਰ ਬੇਤਾਲ ਬਾਣ ਨਾ ਲਾਗੈ, ਜਮ ਕੇ ਕੋਟ ਡਹਾਈ।
 ਅਠਾਨਵੇ ਪੁੰਨ ਮੂਠ ਨਾ ਲਾਗੇ, ਉਲਟ ਤਾਹੀ ਧਰਖਾਈ।
 ਬੈਰ ਕਰੇ ਸੋਏਦੁੱਖ ਪਾਵੈ, ਸੁਰਤਿ ਸ਼ਬਦ ਮਿਲ ਜਾਈ।
 ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਹਮ ਜਮ ਦਲ ਪੇਲਿਆ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਲਾਖ ਦੁਹਾਈ।

* ਸੰਧਿਆ ਆਰਤੀ *

॥ਅਥ ਮੰਗਲਾਚਰਣ॥

ਗਰੀਬ ਨਮੋ ਨਮੋ ਸਤਿ ਪੁਰਸ਼ ਕੁੰ, ਨਮਸਕਾਰ ਗੁਰੂ ਕੀਨਹੀ।
 ਸੁਰਨਰ ਮੁਨੀਜਨ ਸਾਧਵਾ, ਸੰਤੋਂ ਸਰਵਸ ਦੀਨਹੀ।1।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸੰਤ ਸਭੈ, ਡੰਡੇਓਤਮ ਪ੍ਰਣਾਮ।
 ਆਗੇ ਪੀਛੇ ਮੱਧ ਹੁਏ, ਤਿਨ ਕੁੰ ਜਾ ਕੁਰਬਾਨ।2।
 ਨਿਰਾਕਾਰ ਨਿਰਵਿਛਮ, ਕਾਲ ਜਾਲ ਭੈ ਭੰਜਨੰ।
 ਨਿਰਲੇਪਮ ਨਿੱਜ ਨਿਰਗੁਣਮ, ਅਕਲ ਅਨੂਪ ਬੇਸੁੰਨ ਧੁਨਿੰ।3।
 ਸੋਹੰ ਸੁਰਤੀ ਸਮਾਪਤਮ, ਸਕਲ ਸਮਾਨਾ ਨਿਰਤਿ ਲੈ।
 ਉਜਲਹਿਕਵਰਹਰਦਮਬੈਪ੍ਰਵਾਹਾਅਥਹਹੈ, ਵਾਰਪਾਰਨਹੀਂਮਧਿਆਤਮ।4।
 ਗਰੀਬ ਜੋ ਸੁਮਰਿਤ ਸਿੱਧ ਹੋਈ, ਗਣ ਨਾਯਕ ਗਲਤਾਨਾ।
 ਕਰੋ ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਸੋਈ, ਪਾਰਸ ਪਦ ਪ੍ਰਵਾਨਾ।5।
 ਆਦਿ ਗਣੇਸ਼ ਮਨਾਊਂ, ਗਣ ਨਾਇਕ ਦੇਵਨ ਦੇਵਾ।
 ਚਰਨ ਕਮਲ ਲਿਊਂ ਲਾਊਂ, ਆਦਿ ਅੰਤ ਕਰਹੁੰ ਸੇਵਾ।6।
 ਪਰਮ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਗੀਤੌ, ਰਿੱਧ ਸਿੱਧ ਦਾਤਾ ਸੋਈ।
 ਅਵਿਗਤ ਗੁਣਹਿ ਅਤੀਤੌ, ਸਤਿਪੁਰਸ਼ ਨਿਰਮੇਹੀ।7।

ਜਗਦੰਬਾ ਜਗਦੀਸ਼, ਮੰਗਲ ਰੂਪ ਮੁਰਾਰੀ।
 ਤਨ ਮਨ ਅਰਧਮ ਸ਼ੀਸ਼, ਭਗਤੀ ਮੁਕਤੀ ਭੰਡਾਰੀ, 18।
 ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨੀਜਨ ਧਿਆਵੈ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਿਸ਼ਣੂ ਮਹੇਸ਼ਾ,
 ਸ਼ੇਸ਼ ਸਹੰਸ ਮੁਖ ਗਾਵੈ, ਪੂਜੈ ਆਦਿ ਗਣੇਸ਼ਾ। 19।
 ਇੰਦ੍ਰ ਕੁਬੇਰ ਸਰੀਖਾ, ਵਰੁਣ ਧਰਮਰਾਏ ਧਿਆਵੈ।
 ਸੁਮਰਥ ਜੀਵਨ ਜੀਕਾ, ਮਨ ਇੱਛਾ ਫਲ ਪਾਵੈ। 20।
 ਤੇਤੀਸ ਕੋਟਿ ਅਧਾਰਾ, ਧਿਆਵੈ ਸਹੰਸ ਅਠਾਸੀ।
 ਉਤਰੈ ਭਵਜਲ ਪਾਰਾ, ਕਟਿ ਹੈ ਯਮ ਕੀ ਫਾਂਸੀ। 21।

“ਆਰਤੀ”

(1)

ਪਹਿਲੀ ਆਰਤੀ ਹਰਿ ਦਰਬਾਰੇ, ਤੇਜਪੁਜ ਜਹਾਂ ਪ੍ਰਾਣ ਉਧਾਰੇ। 1।
 ਪਾਤੀ ਪੰਚ ਪੌਹਪ ਕਰ ਪੂਜਾ, ਦੇਵ ਨਿਰੰਜਨ ਔਰ ਨਾ ਢੂਜਾ। 2।
 ਖੰਡ ਖੰਡ ਮੰ ਆਰਤੀ ਗਾਜੈ, ਸਕਲਮਈ ਹਰਿ ਜੋਤਿ ਵਿਰਾਜੈ। 3।
 ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਰੋਵਰ ਮੰਜਨ ਕੀਜੈ, ਜਤ ਕੀ ਧੋਤੀ ਤਨ ਪਰ ਲੀਜੈ। 4।
 ਗਿਆਨ ਅੰਗੋਛਾ ਮੈਲ ਨ ਰਾਖੈ, ਧਰਮ ਜਨੇਉ ਸਤਮੁਖ ਭਾਖੈ। 5।
 ਦਿਆਭਾਵ ਤਿਲਕ ਮਸਤਕ ਦੀਜੈ, ਪ੍ਰੇਮਭਗਤੀ ਕਾ ਅਚਮਨ ਲੀਜੈ। 6।
 ਜੋ ਨਰ ਐਸੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵੈ, ਕੰਠੀ ਮਾਲਾ ਸਹਿਜ ਸਮਾਵੈ। 7।
 ਗਾਇਤਰੀ ਸੋ ਜੋ ਗਿਣਤੀ ਖੋਵੈ, ਤ੍ਰਘਣ ਸੋ ਜੋ ਤਮਕ ਨ ਹੋਵੈ। 8।

ਸੰਧਿਆ ਸੋ ਜੋ ਸੰਧ ਪਛਾਨੈ, ਮਨ ਪੱਸਰੇ ਕੁੰ ਘਟ ਮੇਂ ਆਨੈ॥੧॥
ਸੇ ਸੰਧਿਆ ਹਮਰੇ ਮਨ ਮਾਨੀ, ਕਹੈਂ ਕਬੀਰ ਸੁਣੋ ਰੇ ਗਿਆਨੀ॥੧੦॥

(2)

ਐਸੀ ਆਰਤੀ ਤ੍ਰਿਭੁਵਨ ਤਾਰੇ, ਤੇਜਪੁੰਜ ਜਹਾਂ ਪ੍ਰਾਣ ਉਪਾਰੇ॥੧॥
ਪਾਤੀ ਪੰਚ ਪੌਹਪ ਕਰ ਪੂਜਾ, ਦੇਵ ਨਿਰੰਜਨ ਔਰ ਨਾ ਦੂਜਾ॥੨॥
ਅਨਹਦ ਨਾਦ ਪਿੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾ, ਬਾਜਤ ਅਹਰ ਨਿਸ ਸਦਾ ਆਖੰਡਾ॥੩॥
ਗਗਨ ਥਾਲ ਜਹਾਂ ਉਡਗਨ ਮੋਤੀ, ਚੰਦ ਸੂਰ ਜਹਾਂ ਨਿਰਮਲ ਜੋਤੀ॥੪॥
ਤਨ ਮਨ ਧੰਨ ਸਬ ਅਰਪਨ ਕੀਨ੍ਹਾਂ, ਪਰਮ ਪੁਰਸ਼ ਜਿਨ ਆਤਮ ਚੀਨ੍ਹਾਂ॥੫॥
ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਭਇਆ ਉਜੇਆਰਾ, ਕਹੈ ਕਬੀਰ ਮੈਂ ਦਾਸ ਤੁੰਹਾਰਾ॥੬॥

(3)

ਸੰਧਿਆ ਆਰਤੀ ਕਰੋ ਵਿਚਾਰੀ, ਕਾਲ ਦੂਤ ਜਮ ਰਹੈਂ ਝੱਖ ਮਾਰੀ॥੧॥
ਲਾਗਿਆ ਸੁਸ਼ਮਨ ਕੁੰਚੀ ਤਾਰਾ, ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਉਠੈ ਝਨਕਾਰਾ॥੨॥
ਉਨ੍ਹਾਨੀ ਸੰਯਮ ਅਗਮ ਘਰ ਜਾਈ, ਅਛੈਕਮਲ ਮੇਂ ਰਹਯਾ ਸਮਾਈ॥੩॥
ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਸੰਯਮ ਕਰ ਲੈਦਰਸ਼ਨ, ਦੇਖਤ ਨਿਰਖਤ ਮਨ ਹੋਇ ਪ੍ਰਸੰਨਾ॥੪॥
ਪ੍ਰੇਮ ਮਗਨ ਹੋਇ ਆਰਤੀ ਗਾਵੈ, ਕਹੈ ਕਬੀਰ ਭੌਲ ਬਹੁਰ ਨਾ ਆਵੈ॥੫॥

(4)

ਹਰਿਦਰਕੀਕਾ ਮਰਮਨਾ ਪਾਇਆ, ਜਿਨ ਯੌਹ ਚੌਲਾ ਅਜਬ ਬਣਾਇਆ॥੧॥
ਪਾਨੀ ਕੀ ਸੂਈ ਪਵਨ ਕਾ ਧਾਗਾ, ਨੌ ਦਸ ਮਾਸ ਸੀਮਤੇ ਲਾਗਾ॥੧੨॥

ਪਾਂਚ ਤੱਤ ਕੀ ਗੁਦਰੀ ਬਨਾਈ, ਚੰਦ ਸੂਰ ਦੋ ਥਿਗਰੀ ਲਗਾਈ।3।
 ਕੋਟਿ ਜਤਨ ਮੁਕਟ ਬਨਾਇਆ, ਬਿਚ ਬਿਚ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਲਗਾਇਆ।4।
 ਆਪੈ ਸੀਵੈਂ ਆਪੇ ਬਨਾਵੈਂ, ਪ੍ਰਾਣ ਪੁਰਸ਼ ਕੂੰ ਲੇ ਪਹਿਰਾਵੈਂ।5।
 ਕਰੈ ਕਬੀਰ ਸੋਈ ਜਨ ਮੇਰਾ, ਨੀਰ ਖੀਰ ਕਾ ਕਰੇ ਨਿਬੇਰਾ।6।

(5)

ਰਾਮ ਨਿਰੰਜਨ ਆਰਤੀ ਤੇਰੀ, ਅਬਿਗਤ ਗਤਿ ਕੁਛ
 ਸਮਝ ਪੜੇ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂ ਪਹੁੰਚੇ ਮਤਿ ਮੇਰੀ।1।
 ਨਰਾਕਾਰ ਨਿਰਲੇਪ ਨਿਰੰਜਨ, ਗੁਣਹ ਅਤੀਤ ਤਿਹੁੰ ਦੇਵਾ।
 ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸੇ ਰਹੈਂ ਨਿਰਾਲਾ, ਜਾਨੀ ਜਾਏ ਨ ਸੇਵਾ।2।
 ਸਨਕ ਸਿਨੰਦਨ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀਜਨ, ਸ਼ੇਸ਼ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਵੈ।
 ਸ਼ੰਕਰ ਧਿਆਨ ਧਰੈਂ ਨਿਸ਼ਵਾਸਰ, ਅਜਹੁੰ ਤਾਹਿ ਸੁਲਭਾਵੈਂ।3।
 ਸਬ ਸੁਮਰੈਂ ਅਪਨੇ ਅਨੁਮਾਨਾ, ਤੋ ਗਤਿ ਲਖੀ ਨ ਜਾਈ।
 ਕਰੈਂ ਕਬੀਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਜਨ ਪਰ, ਜਿਉਂ ਹੈ ਤਿਉਂ ਸਮਝਾਈ।4।

(6)

ਨੂਰ ਕੀ ਆਰਤੀ ਨੂਰ ਕੇ ਛਾਜੈ, ਨੂਰ ਕੇ ਤਾਲ ਪਖਾਵਜ ਬਾਜੈਂ।1।
 ਨੂਰ ਕੇ ਗਾਇਨ ਨੂਰ ਕੂੰ ਗਾਵੈਂ, ਨੂਰ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਬਹੁਰ ਨ ਆਵੈਂ।2।
 ਨੂਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲੇ ਨੂਰਾ, ਝਿਲਮਿਲ ਨੂਰ ਰਹਾ ਭਰਪੂਰਾ।3।
 ਨੂਰ ਕਬੀਰਾ ਨੂਰ ਹੀ ਭਾਵੈਂ, ਨੂਰ ਕੇ ਕਹੇ ਪਰਮ ਪਦ ਪਾਵੈਂ।4।

(7)

ਤੇਜ ਕੀ ਆਰਤੀ ਤੇਜ ਕੇ ਆਗੈ, ਤੇਜ ਕਾ ਭੋਗ ਤੇਜ ਕੁ ਲਾਗੈ॥1।
 ਤੇਜ ਪਖਵਜ ਤੇਜ ਬਜਾਵੈ, ਤੇਜ ਹੀ ਨਾਚੈ ਤੇਜ ਹੀ ਗਾਵੈ॥2।
 ਤੇਜ ਕਾ ਥਾਲ ਤੇਜ ਕੀ ਬਾਤੀ, ਤੇਜ ਕਾ ਪੁਸ਼ਪ ਤੇਜ ਕੀ ਪਾਤੀ॥3।
 ਤੇਜ ਕੇ ਆਗੈ ਤੇਜ ਵਿਰਾਜੈ, ਤੇਜ ਕਬੀਰਾ ਆਰਤੀ ਸਾਜੈ॥4।

(8)

ਆਪੈ ਆਰਤੀ ਆਪੈ ਸਾਜੈ, ਆਪੈ ਕਿੰਗਰ ਆਪੈ ਬਾਜੈ॥1।
 ਆਪੈ ਤਾਲ ਝਾਂਝ ਝੱਨਕਾਰਾ, ਆਪ ਨਾਚੈ ਆਪ ਦੇਖਨ ਹਾਰਾ॥2।
 ਆਪੈ ਦੀਪਕ ਆਪੈ ਬਾਤੀ, ਆਪੈ ਪੁਸ਼ਪ ਆਪ ਹੀ ਪਾਤੀ॥3।
 ਕਹੈਂ ਕਬੀਰ ਐਸੀ ਆਰਤੀ ਗਾਊਂ, ਆਪਾ ਮੱਧ ਆਪ ਸਮਾਊਂ॥4।

(9)

ਅਦਲੀ ਆਰਤੀ ਅਦਲ ਸਮੇਈ, ਨਿਰਭੈ ਪਦ ਮੇਂ ਮਿਲਨਾ ਹੋਈ॥1।
 ਦਿਲ ਕਾ ਦੀਪ ਪਵਨ ਕੀ ਬਾਤੀ, ਚਿੱਤ ਕਾ ਚੰਦਨ ਪਂਚੋਂ ਪਾਤੀ॥2।
 ਤਤ ਕਾ ਤਿਲਕ ਧਿਆਨ ਕੀ ਧੋਤੀ, ਮਨ ਕੀ ਮਾਲਾ ਅਜਪਾਜੋਤੀ॥3।
 ਨੂਰ ਕੇ ਦੀਪ ਨੂਰ ਕੇ ਚੌਰਾ, ਨੂਰ ਕੇ ਪੁਸ਼ਪ ਨੂਰ ਕੇ ਭੌਰਾ॥4।
 ਨੂਰ ਕੀ ਝਾਂਝ ਨੂਰ ਕੀ ਝਾਲਿਰ, ਨੂਰ ਕੇ ਸੰਖ ਨੂਰ ਕੀ ਟਾਲਰਿ॥5।
 ਨੂਰ ਕੀ ਸੌਂਜ ਨੂਰ ਕੀ ਸੇਵਾ, ਨੂਰ ਕੇ ਸੇਵਕ ਨੂਰ ਕੇ ਦੇਵਾ॥6।
 ਆਦਿ ਪੁਰਸ਼ ਅਦਲੀ ਅਨੁਰਾਗੀ, ਸੁਨ ਸੰਪਟ ਮੇਂ ਸੇਵਾ ਲਾਗੀ॥7।

ਖੋਜੋ ਕਮਲ ਸੁਰਤਿ ਕੀ ਡੋਰੀ, ਅਗਰ ਦੀਪ ਮੇਂ ਖੋਲੇ ਹੋਰੀ।੧।
ਨਿੜੈਅ ਪਦ ਮੇਂ ਨਿਰਤਿ ਸਮਾਨੀ, ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਦਰਸ ਦਰਬਾਨੀ।੧।

(10)

ਅਦਲੀ ਆਰਤੀ ਅਦਲ ਉਚਾਰਾ, ਸਤਪੁਰਸ਼ ਦੀਜੋ ਦੀਦਾਰਾ।੧।
ਕੈਸੇ ਕਰ ਛੂਟੈਂ ਚੌਰਾਸੀ, ਜੂਨੀ ਸੰਕਟ ਬਹੁਤ ਤਿਰਾਸੀ।੨।
ਜੁਗਨ ਜੁਗਨ ਹਮ ਕਹਿਤੇ ਆਏ, ਭੋਸਾਗਰ ਸੇ ਜੀਵ ਛੁੱਟਾਏ।੩।
ਕਰ ਵਿਸਵਾਸ ਸਵਾਸ ਕੁੰ ਪੇਖੇ, ਯਾ ਤਨ ਮੇਂ ਮਨ ਮੂਰਤਿ ਦੇਖੋ।੪।
ਸਵਾਸਾ ਪਾਰਸ ਭੇਦ ਹਮਾਰਾ, ਜੋ ਖੋਜੋ ਸੇ ਉਤਰੈ ਪਾਰਾ।੫।
ਸਵਾਸਾ ਪਾਰਸ ਆਦਿ ਨਿਸ਼ਾਨੀ, ਜੋ ਖੋਜੈ ਸੇ ਹੋਇ ਦਰਬਾਨੀ।੬।
ਹਰਦਮ ਨਾਮ ਸੁਹੰਗਮ ਸੋਈ, ਆਵਾ ਗਵਨ ਬਹੁਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।੭।
ਅਬ ਤੋ ਚੜੈ ਨਾਮ ਕੇ ਛਾਜੇ, ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਮੇਂ ਨੌਬਤ ਬਾਜੈ।੮।
ਅਗਰ ਅਲੀਲ ਸ਼ਬਦ ਸਹਿਦਾਨੀ, ਦਾਸਗਰੀਬ ਵਿਹੰਗਮ ਬਾਨੀ।੯।

(11)

ਅਦਲੀ ਆਰਤੀ ਅਸਲ ਬਿਖਾਨਾ, ਕੋਲੀ ਬੂਨੈ ਬਿਹੰਗਮ ਤਾਨਾ।੧।
ਗਿਆਨਕਾਰਛਥਿਆਨਕੀਤੁਰੀਆ, ਨਾਮਕਾਧਗਾ ਨਿਸ਼ਚੈਜੁਗੀਆ।੨।
ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਪਾਨ ਕਮਲ ਕੀ ਖਾੜੀ, ਸੁਰਤੀ ਕਾ ਸੂਤ ਬੂਨੈ ਨਿਜ ਗਾੜੀ।੩।
ਨੂਰ ਕੀ ਨਾਲ ਫਿਰੈ ਦਿਨ ਰਾਤੀ, ਜਾ ਕੋਲੀ ਕੂੰ-ਕਾਲ ਨ ਖਾਤੀ।੪।
ਕੁਲ ਕਾ ਖੂੰਟਾ ਧਰਨੀ ਗਾਡਾ, ਗਹਿਰ ਗੜੀਨਾ ਤਾਨਾ ਗਾੜਾ।੫।

ਨਿਰਤਿ ਕੀ ਨਲੀ ਬੁਨੈ ਜੈ ਕੋਈ, ਸੋ ਤੇ ਕੋਲੀ ਅਵਿਚਲ ਹੋਈ।੧।
ਰੇਜਾ ਰਾਜਿਕ ਕਾ ਬੁਨ ਦੀਜੈ, ਏਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਰੀਝੈ।੭।
ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਸੋਈ ਸਤਕੋਲੀ, ਤਾਨਾ ਬੁਨ ਆਸ ਅਮੇਲੀ।੮।

(12)

ਅਦਲੀ ਆਰਤੀ ਅਸਲ ਅਜੂਨੀ, ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਹੈ ਕਾਇਆ ਸੂਨੀ।੧।
ਭੂਠੀ ਕਾਇਆ ਖਾਲ ਲੁਹਾਰਾ, ਇਲਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਸੁਸ਼ਮਨ ਦੁਆਰਾ।੨।
ਕ੍ਰਤਘਨੀ ਭੂਲੇ ਨਰਲੋਈ, ਜਾ ਘਟ ਨਿਸ਼ਚੈ ਨਾਮ ਨ ਹੋਈ।੩।
ਸੋ ਨਰ ਕੀਟ ਪਤੰਗ ਭਵੰਗਾ, ਚੌਰਾਸੀ ਮੌਂ ਧਰ ਹੈਂ ਅੰਗਾ।੪।
ਉਦਾਇਜ ਖਾਨੀ ਭੁਗਤੈ ਪ੍ਰਾਣੀ, ਸਮਝੈਂ ਨਹੀਂ ਸ਼ਬਦ ਸਹਿਦਾਨੀ।੫।
ਹਮ ਹੈਂ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਬਦ ਹਮ ਮਾਹੀਂ, ਹਮ ਸੇ ਛਿੰਨ ਅੱਗ ਕੁਛ ਨਹੀਂ।੬।
ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਦੇ ਬੀਜ ਬਣਾਇਆ, ਸ਼ਬਦ ਭੇਦ ਕਿਨ੍ਹੁ ਬਿਰਲੈ ਪਾਇਆ।੭।
ਸ਼ਬਦ ਸਰਵ ਲੋਕ ਮੌਂ ਗਾਜੈ, ਸ਼ਬਦ ਵਜੀਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਰਾਜੈ।੮।
ਸ਼ਬਦ ਸਥਾਵਰ ਜੰਗਮ ਜੋਗੀ, ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਸ਼ਬਦ ਰਸ ਭੋਗੀ।੯।

(13)

ਅਦਲੀ ਆਰਤੀ ਅਸਲ ਜਮਾਨਾ, ਜਮ ਜੌਰਾ ਮੇਟੂੰ ਤਲਬਾਨਾ।੧।
ਧਰਮਰਾਏ ਪਰ ਹਮਰੀ ਧਾਈ, ਨੌਬਤ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹੋ ਲੇ ਭਾਈ।੨।
ਚਿੱਤਰ ਗੁਪਤ ਕੇ ਕਾਗਜ਼ ਕੀਰੁੰ, ਜੁਗਨ ਜੁਗਨ ਮੇਟੂੰ ਤਕਸੀਰੁੰ।੩।
ਅਦਲੀ ਗਿਆਨ ਅਦਲ ਇਕ ਰਾਸਾ, ਸੁਨਕਰ ਹੰਸ ਨ ਪਾਵੈ ਤ੍ਰਾਸਾ।੪।

ਅਜਰਾਈਲ ਜੋਰਾਵਰ ਦਾਨਾ, ਧਰਮਰਾਏ ਕਾ ਹੈ ਤਲਵਾਨਾ।੧।
ਮੇਡੂ ਤਲਬ ਕਰੂੰ ਤਾਗੀਰਾ, ਭੇਟੇ ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਕਬੀਰਾ।੨।

(14)

ਅਦਲੀਆਰਤੀ ਅਸਲ ਪਠਾਉਂ, ਜੁਗਨ ਜੁਗਨ ਕਾਲੇਖਾ ਲਿਆਉਂ।੩।
ਜਾਦਿਨ ਨਾਬੇ ਪੰਡਿਂ ਨ ਪ੍ਰਾਣ, ਨਹੀਂ ਪਾਨੀ ਪਵਨ ਜਿਮੀਂ ਅਸਮਾਨਾ।੪।
ਕੱਛ ਮੱਛ ਕੁਰੰਭ ਨ ਕਾਇਆ, ਚੰਦ ਸੂਰ ਨਹੀਂ ਦੀਪ ਬਣਾਇਆ।੫।
ਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ ਗਣੇਸ਼ ਨ ਬੁਹਮਾ, ਨਾਰਦ ਸ਼ਾਰਦ ਨ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ।੬।
ਸਿੱਧ ਚੌਰਾਸੀ ਨਾ ਤੇਤੀਸੋਂ, ਨੌ ਅੱਤਾਰ ਨਹੀਂ ਚੌਬੀਸੋਂ।੭।
ਪਾਂਚ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਗੁਣ ਤੀਨਾ, ਨਾਦ ਬਿੰਦ ਨਹੀਂ ਘਟ ਸੀਨਾ।੮।
ਚਿਤ੍ਰਗੁਪਤ ਨਹੀਂ ਕਿਤਮ ਬਾਜੀ, ਧੂਮਰਾਏ ਨਹੀਂ ਪੰਡਿਤ ਕਾਜੀ।੯।
ਪੁੰਧਕਾਰ ਅਨੰਤ ਜੁਗ ਬੀਤੇ, ਜਾਦਿਨ ਕਾਗਜ ਕਹੋ ਕਿਨ ਚੀਤੇ।੧੦।
ਜਾਦਿਨ ਬੇ ਹਮ ਤਖਤ ਖਵਾਸਾ, ਤਨ ਕੇ ਪਾਜੀ ਸੇਵਕ ਦਾਸਾ।੧੧।
ਸੰਖ ਜੁਗਨ ਪਰਲੇ ਪ੍ਰਵਾਨਾ, ਸਤਿ ਪੁਰਸ਼ ਕੇ ਸੰਗ ਰਹਾਨਾ।੧੨।
ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਕਬੀਰ ਕਾ ਚੇਰਾ, ਸਤਲੋਕ ਅਮਰਪੁਰ ਡੇਰਾ।੧੩।

(15)

ਐਸੀਆਰਤੀ ਪਾਰਖ ਲੀਜੈ, ਤਨ ਮਨ ਧੰਨ ਸਬ ਅਰਪਣ ਕੀਜੈ।੧।
ਜਾਕੈ ਨੌਲੱਖ ਕੁੰਜ ਦਿਵਾਲੇ ਭਾਗੀ, ਗੋਵਰਧਨ ਸੇ ਅਨੰਤ ਅਪਾਰੀ।੨।
ਅਨੰਤ ਕੋਟਿ ਜਾਕੈ ਬਾਜੇ ਬਾਜੈ, ਅਨਹਦ ਨਾਦ ਅਮਰਪੁਰ ਸਾਜੈ।੩।

ਸੁਣ ਮੰਡਲ ਸਤਲੋਕ ਨਿਧਾਨਾ, ਅਗਮ ਦੀਪ ਦੇਖਿਆ ਅਸਥਾਨਾ।4।
ਅਗਰ ਦੀਪ ਮੰਧਿਆਨ ਸਮੇਂਈ, ਝਿਲਮਿਲ ਝਿਲਮਿਲ ਹੋਈ।5।
ਤਾਤੇਂ ਖੋਜੇ ਕਾਇਆ ਕਾਸੀ, ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਮਿਲੇ ਅਵਿਨਾਸੀ।6।

(16)

ਐਸੀ ਆਰਤੀ ਅਪਰਮ ਪਾਰਾ, ਥਾਕੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵੇਦ ਉਚਾਰਾ।1।
ਅਨੰਤ ਕੋਟਿ ਜਾਕੈ ਸੰਭੂ ਧਿਆਨੀ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੰਖ ਵੇਦ ਪੜੈਂ ਬਾਨੀ।2।
ਇੰਦ੍ਰ ਅਨੰਤ ਮੇਘ ਰਸ ਮਾਲਾ, ਸ਼ਬਦ ਅਤੀਤ ਬਿਰਧ ਨਹੀਂ ਬਾਲਾ।3।
ਚੰਦ ਸੂਰ ਜਾਕੇ ਅਨੰਤ ਚਿਰਾਗਾ, ਸ਼ਬਦ ਅਤੀਤ ਅਜਬ ਰੰਗ ਬਾਗਾ।4।
ਸਾਤ ਸਮੁੰਦਰ ਜਾਕੈ ਅੰਜਨ ਨੈਨਾ, ਸ਼ਬਦ ਅਤੀਤ ਅਜਬ ਰੰਗ ਬੈਨਾ।5।
ਅਨੰਤ ਕੋਟਿ ਜਾਕੈ ਬਾਜੇ ਬਾਜੇ, ਪੂਰਣਬ੍ਰਹਮ ਅਮਰਪੁਰ ਸਾਜੈਂ।6।
ਤੀਸ ਕੋਟਿ ਰਾਮਾ ਔਤਾਰੀ, ਸੀਤਾ ਸੰਗ ਰਹਤੀ ਨਾਰੀ।7।
ਤੀਨ ਪਦਮ ਜਾਕੈ ਭਗਵਾਨਾਂ, ਸਪਤ ਨੀਲ ਕੰਨਵਾ ਸੰਗ ਜਾਨਾ।8।
ਤੀਸ ਕੋਟਿ ਸੀਤਾ ਸੰਗ ਚੇਰੀ, ਸਪਤ ਨੀਲ ਰਾਧਾ ਦੇ ਫੇਰੀ।9।
ਜਾਕੇ ਅਰਧ ਤੂਮ੍ਹ ਪਰ ਸਕਲ ਪਸਾਰਾ, ਐਸਾ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਹਮਾਰਾ।10।
ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਕਰੈ ਨਰ ਲੋਈ, ਯੌਂਹ ਪਦ ਚੀਨਹੈ ਬਿਰਲਾ ਕੋਈ।11।
ਗਰੀਬ, ਸਤਬਾਦੀ ਸਬ ਸੰਤ ਹੈਂ, ਆਪ ਆਪਨੇ ਧਾਮ।
ਆਜਿਤ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ, ਸਭ ਸੰਤਨ ਪ੍ਰਣਾਮ।12।
ਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਅਮਾਨ ਅਡੋਲ ਅਬੋਲ ਹੈ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਸੇਰੀ ਪਿਛਾਨੀ।

ਦਾਸਗਰੀਬਕਬੀਰ ਸਤਿਗੁਰੂਮਿਲੇ, ਆਨਾਸਥਾਨ ਰੋਪਯਾਛੜਾਨੀ॥13॥
 ਦੀਨਨ ਕੇ ਜੀ ਦਿਆਲ ਭਗਤੀ ਬਿਰਦ ਦੀਜਿਏ,
 ਖਾਨੇਜਾਦ ਗੁਲਾਮ ਅਪਨਾ ਕਰ ਲੀਜੀਏ ॥ਟੇਕ॥
 ਖਾਨੇ ਜਾਦ ਗੁਲਾਮ ਤੁੰਮਹਾਰਾ ਹੈ ਸਹੀ,
 ਮੇਹਰਬਾਨ ਮਹਬੂਬ ਜੁਗਨ ਜੁਗ ਪਤ ਰਹੀ॥1॥
 ਬਾਂਦੀ ਕਾ ਜਾਮ ਗੁਲਾਮ ਗੁਲਾਮ ਗੁਲਾਮ ਹੈ।
 ਖੜਾ ਰਹੇ ਦਰਬਾਰ, ਸੁ ਆਠੋਂ ਜਾਮ ਹੈ॥2॥
 ਸੇਵਕ ਤਲਬਦਾਰ, ਦਰ ਤੁੰਮਾਹਾਰੇ ਕੂਕ ਹੀ।
 ਅਵਗੁਣ ਅਨੰਤ ਅਪਾਰ, ਪੜੀ ਮੌਹਿ ਚੂਕ ਹੀ॥3॥
 ਮੈਂ ਘਰ ਕਾ ਬਾਂਦੀ ਜਾਦਾ, ਅਰਜ ਮੇਰੀ ਮਾਨਿਯੇ।
 ਜਨ ਕਹਤੇ ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਅਪਨਾ ਕਰ ਜਾਨੀਏ॥4॥

“ਸਾਖੀ”

ਗਰੀਬ, ਜਲ ਥਲ ਸਾਖਸੀ ਏਕ ਹੈ, ਡੁੰਗਰ ਢਹਰ ਦਿਆਲ।
 ਦਸੋਂ ਦਿਸ਼ਾ ਕੁੰਦ ਦਰਸ਼ਨੀ, ਨਾ ਕਹੀਂ ਜੋਰਾ ਕਾਲ॥1॥
 ਗਰੀਬ, ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਕਰੁਣਾਮਈ, ਜੈ ਜੈ ਜੈ ਜਗਦੀਸ਼।
 ਜੈ ਜੈ ਤੁੰ ਜਗਤ ਗੁਰੂ, ਪੂਰਣ ਬਿਸ਼ਵੇ ਬੀਸ॥2॥
 ਰਾਗ ਰੂਪ ਰਘੂਵੀਰ ਹੈ, ਮੋਹਨ ਜਾਕਾ ਨਾਮ।
 ਮੁਰਲੀ ਮੁਧੁਰ ਬਜਾਵਹੀ, ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਬਲਿ ਜਾਂਵ॥3॥

ਗਰੀਬ, ਬਾਂਦੀ ਜਾਮ ਗੁਲਾਮ ਕੀ, ਸੁਨੀਯੋਂ ਅਰਜ ਅਵਾਜਾ।
 ਯੌਹ ਪਾਜੀ ਸੰਗ ਲੀਜਿਯੇ, ਜਬ ਲਗ ਤੁਮਰਾ ਰਾਜ।4।
 ਗਰੀਬ, ਪਰਲੋ ਕੋਟਿ ਅਨੰਤ ਹੈਂ, ਧਰਨੀ ਅੰਬਰ ਧੌਲ।
 ਮੈਂ ਦਰਬਾਰੀ ਦਰ ਖੜਾ, ਅਚਲ ਤੁਮਹਾਰੀ ਪੌਲਿ।5।
 ਗਰੀਬ, ਸਮਰਥ ਤੂੰ ਜਗਦੀਸ਼ ਹੈ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸਾਰ।
 ਮੈਂ ਸ਼ਰਣਾਗਤਿ ਆਈਆ, ਤੁਮ ਹੋ ਅਧਮ ਉਧਾਰ।6।
 ਗਰੀਬ, ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਛੁੱਲਮਾਲ ਹੈ, ਵਰਣੋਂ ਵਿੱਤ ਅਨੁਮਾਨ।
 ਮੈਂ ਸਬਹਨ ਕਾ ਦਾਸ ਹੂੰ ਕਰੋ ਬੰਦਗੀ ਦਾਨ।7।
 ਗਰੀਬ, ਅਰਜ ਅਵਾਜਾਂ ਅਨਾਬ ਕੀ, ਆਜਿਜ ਕੀ ਅਰਦਾਸ।
 ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਮੇਟੀਓ, ਦੀਜੀਓ ਨਿਸ਼ਚਲ ਵਾਸ।8।
 ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਲੱਕਸ਼ਣ ਕਹੂੰ, ਚਾਲ ਵਿਹੰਘਮ ਬੀਨ।
 ਸਨਕਾਦਿਕ ਪਲੜੇ ਨਹੀਂ, ਸ਼ੰਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਤੀਨ।9।
 ਗਰੀਬ, ਦੂਜਾ ਓਪਨ ਆਪ ਕੀ, ਜੇਤੇ ਸੁਰ ਨਰ ਸਾਧ।
 ਮੁਨੀਅਰ ਸਿੱਧ ਸਬ ਦੇਖਿਆ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਗਮ ਅਗਾਧ।10।
 ਗਰੀਬ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈਂ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਪ ਅਲੇਖ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਮਤਾ ਰਾਮ ਹੈਂ, ਜਾ ਮੇ ਮੀਨ ਨਾ ਮੇਖ।11।
 ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ, ਸੁਣ ਕੇਸੋ ਕਰਤਾਰ।
 ਗਰੀਬਦਾਸ ਮੁੜ ਦੀਨ ਕੀ ਚੱਖੀਓ ਬਹੁਤ ਸੰਭਾਰ।12।

ਗਰੀਬ, ਪੰਜਾ ਦਸਤ ਕਬੀਰ ਕਾ, ਸਿਰ ਪਰ ਰਾਖੋ ਹੰਸ।
 ਜਮ ਕਿੰਕਰ ਚੰਪੈ ਨਹੀਂ, ਉਧਰ ਜਾਤ ਹੈ ਵੰਸ਼।13।
 ਅਲਲ ਪੰਖ ਅਨੁਰਾਗ ਹੈ, ਸੁੰਨ ਮੰਡਲ ਰਹੈ ਥੀਰ।
 ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਉਧਾਰਿਆ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਕਬੀਰ।14।
 ਸ਼ਰਣਾ ਪੁਰਸ਼ ਕਬੀਰ ਕਾ, ਸਭ ਸੰਤਨ ਕੀ ਓਟ।
 ਗਰੀਬਦਾਸ ਰੱਕਸ਼ਾ ਕਰੈਂ, ਕਬਹੂੰ ਨਾ ਲਾਗੇ ਚੋਟ।15।
 ਗਰੀਬ, ਸਤਵਾਦੀ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਕੀ, ਸਿਰ ਪਰ ਡਾਰੂੰ ਧੂਰ।
 ਚੌਰਾਸੀ ਨਿਸ਼ਚੈ ਮਿਟੈ, ਪਹੁੰਚੈ ਤਖਤ ਹਜੂਰ।16।
 ਸ਼ਬਦ ਸਵਰੂਪੀ ਉਤਰੇ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਤ ਕਬੀਰ।
 ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਦਿਆਲ ਹੈਂ, ਛਿੱਗੇ ਬੰਧਾਵੈਂ ਧੀਰ।17।
 ਕਰ ਜੋਰੂੰ ਵਿਨਤੀ ਕਰੂੰ, ਧਰੂੰ ਚਰਣ ਪਰ ਸ਼ੀਸ਼।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਹੈਂ, ਪੂਰਣ ਬਿਸਵੇ ਬੀਸ।18।
 ਨਾਮ ਲਿਏ ਸੇ ਸਬ ਬੜੇ, ਰਿੰਚਕ ਨਹੀਂ ਕਸੂਰ।
 ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਕੇ ਚਰਣਾਂ ਕੀ, ਸਿਰ ਪਰ ਡਾਰੂੰ ਧੂਰ।19।
 ਗਰੀਬ, ਜਿਸ ਮੰਡਲ ਸਾਧੂ ਨਹੀਂ, ਨਦੀ ਨਹੀਂ ਗੁੰਜਾਰ।
 ਤਜ ਹੰਸਾ ਵਹ ਦੇਸੜਾ, ਜਮ ਕੀ ਮੌਟੀ ਮਾਰ।20।
 ਗਰੀਬ, ਜਿਨ ਮਿਲਤੇ ਸੁੱਖ ਉਪਜੈ, ਮਿਟੈਂ ਕੋਟਿ ਉਪਾਧ।
 ਭੁਵਨ ਚਤੁਰਦਸ ਛੁੰਢੀਏ, ਪਰਮ ਸਨੇਹੀ ਸਾਧ।21।

ਗਰੀਬ, ਬੰਦੀ ਛੌੜ ਦਿਆਲ ਜੀ, ਤੁਮ ਲਗ ਹਮਰੀ ਦੌੜ।
ਜੈਸੇ ਕਾਗ ਜਹਾਜ਼ ਕਾ, ਸੁਝਤ ਐਂਤ ਨ ਠੌੜ।22।
ਗਰੀਬ, ਸਾਧੂ ਮਾਈ ਬਾਪ ਹੈਂ, ਸਾਧੂ ਭਾਈ ਬੰਧ।
ਸਾਧੂ ਮਿਲਾਵੈਂ ਰਾਮ ਸੇ, ਕਾਟੈਂ ਜਮ ਕੇ ਫੰਦ।23।
ਗਰੀਬ, ਸਬ ਪਦਵੀ ਕੇ ਮੂਲ ਹੈਂ, ਸਕਲ ਸਿੱਧ ਹੈਂ ਤੀਰ।
ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਸਤਿ ਪੁਰਸ਼ ਭਜੋ, ਅਬਿਗਤ ਕਲਾ ਕਬੀਰ।24।
ਬਿਨਾ ਧਣੀ ਕੀ ਬੰਦਗੀ, ਸੁੱਖ ਨਹੀਂ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ।
ਚਰਣ ਕਮਲ ਕੇ ਧਿਆਨ ਸੇ, ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਸੰਤੋਸ਼।25।

॥ਸ਼ਬਦ॥

ਤਾਰੈਂਗੇ ਤਾਰੈਂਗੇ ਤਹਤੀਕ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਤਾਰੈਂਗੇ ॥ਟੇਕ॥
ਘਟ ਹੀ ਮੇਂ ਗੰਗਾ, ਘਟ ਹੀ ਮੇਂ ਜਮੁਨਾ, ਘਟ ਹੀ ਮੇਂ ਹੈਂ ਜਗਦੀਸ਼॥1॥
ਤੁਮਰਾਹੀ ਗਿਆਨ, ਤੁਮਰਾਹੀ ਧਿਆਨ, ਤੁਮਰੇਤਾਰਨਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤ॥2॥
ਮਨ ਕਰ ਧੀਰ ਬਾਂਧ ਲੇਚੇ ਬੋਚੇ, ਛੋੜ ਦੇ ਨ ਪਿਛਲਿਉਂ ਕੀ ਰੀਤ॥3॥
ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਚੇਰਾ, ਟਾਰੈਂਗੇ ਜਮ ਕੀ ਰਸੀਦ॥4॥

(2)

ਕੋਸ਼ਾਇਆ ਹੈ ਬਨਜਾਰਾ, ਕਾਸ਼ੀ ਲਿਆਇਆ ਮਾਲ ਅਪਾਰਾ ॥ਟੇਕ॥
ਨੋਲੱਖ ਬੋਡੀ ਭਰੀ ਵਿਸ਼ੰਭਰ, ਦੀਆ ਕਬੀਰ ਭੰਡਾਰਾ।
ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਤੰਬੂ ਤਾਨੇ, ਚੌਪੜ ਕੇ ਬੈਜਾਰਾ॥1॥

ਕੌਣ ਦੇਸ਼ ਤੈਂ ਬਾਲਦ ਆਈ, ਨਾ ਕਹੀਂ ਬੰਧਿਆ ਨਿਵਾਰਾ।
 ਅਪਰਮਪਾਰ ਪਾਰ ਗਤ ਤੇਰੀ, ਕਿਤ ਉਤਰੀ ਜਲ ਧਾਰਾ॥੧॥
 ਸਾਹੂਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਜਾਕੈ, ਕਾਸ਼ੀ ਨਗਰ ਮੰਝਾਰਾ।
 ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਕਲਪ ਸੇ ਉਤਰੇ, ਆਪ ਅਲਖ ਕਰਤਾਰਾ॥੩॥

(3)

ਸਮਰਥ ਸਾਹਿਬ ਰਤਨ ਉਜਾਗਰ, ਸਤਿਪੁਰਸ਼ ਮੇਰੇ ਸੁੱਖ ਕੇ ਸਾਗਰਾ।
 ਜੂਨੀ ਸੰਕਟ ਮੇਟ ਗੁਸਾਂਈ, ਚਰਣ ਕਮਲ ਕੀ ਮੈਂ ਬਲੀ ਜਾਹੀ।
 ਭਾਵ ਭਗਤੀ ਦੀਜਿਓ ਪ੍ਰਵਾਨਾ, ਸਾਧੂ ਸੰਗਤੀ ਪੂਰਣ ਪਦ ਗਿਆਨਾ।
 ਜਨਮ ਕਰਮ ਮੇਟੋ ਦੁੱਖ ਦੁੰਦਾ, ਸੁੱਖ ਸਾਗਰ ਮੇਂ ਆਨੰਦ ਕੰਦਾ।
 ਨਿਰਮਲ ਨੂਰ ਜਹੂਰ ਜੁਹਾਰੰ, ਚੰਦਰਗਤਾ ਦੇਖੋ ਦਿਦਾਰੰ।
 ਤੁਮਹੋ ਬੰਕਾਪੁਰ ਕੇ ਵਾਸੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾਟੋ ਜਮ ਕੀ ਫਾਂਸੀ।
 ਮੇਹਰਬਾਨ ਹੋ ਸਾਹਿਬ ਮੇਰਾ, ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਮੇਂ ਦੀਜੋ ਡੇਰਾ।
 ਚਕਵੇ ਚਿਦਾਨੰਦ ਅਵਿਨਾਸੀ, ਰਿਧੀਸਿੰਧੀ ਦਾਤਾ ਸਬ ਗੁਣ ਰਾਸੀ।
 ਪਿੰਡ ਪ੍ਰਾਣ ਜਿਨ ਦੀਨੇ ਦਾਨਾ, ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਜਾਕੂੰ ਕੁਰਬਾਨਾ॥

(4)

ਕਬੀਰ, ਗੁਰੂਜੀ ਤੁਮ ਨਾ ਬੀਸਰੋਂ, ਲਾਖ ਲੋਗ ਮਿਲਿਜਾਹਿੰ।
 ਹਮਸੇ ਤੁਮਕੁੰਬਹੁਤ ਹੈਂ, ਤੁਮਸੇ ਹਮਕੋ ਨਾਹਿੰ॥
 ਕਬੀਰ, ਤੁਮਹੋ ਬਿਸਾਰੇ ਕਿਆ ਬਨੈ, ਮੈਂ ਕਿਸਕੇ ਸ਼ਰਨੇ ਜਾਊਂ।

ਸ਼ਿਵ ਵਿਰੰਚਿ ਮੁਨਿ ਨਾਰਦਾ, ਤਿਨਕੇ ਹਿਰਦੇ ਨ ਸਮਾਉਂ॥
 ਕਬੀਰ, ਅੱਗੁਨ ਕੀਆ ਤੇ ਬਹੁ ਕੀਆ, ਕਰਤ ਨ ਮਾਨੀ ਹਾਰਿ।
 ਭਾਵੈ ਬੰਦਾ ਬਖਸ਼ੀਓ, ਭਾਵੈ ਗਰਦਨ ਤਾਰਿ॥
 ਕਬੀਰ, ਅੱਗੁਨ ਮੇਰੇ ਬਾਪਜੀ, ਬਖਸ਼ੇ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ।
 ਜੋ ਮੈਂ ਪੂਤ ਕਪੂਤ ਹੂੰ, ਬਹੁਰ ਪਿਤਾਕੋਂ ਲਾਜ॥
 ਕਬੀਰ, ਮੈਂ ਅਪਰਾਧੀ ਜਨਮ ਕਾ, ਨਖ ਸ਼ਿਖ ਭਰੇ ਵਿਕਾਰ।
 ਤੁਮ ਦਾਤਾ ਦੁੱਖ ਭੰਜਨਾ, ਮੇਰੀ ਕਰੋ ਸੰਭਾਰ॥17॥
 ਕਬੀਰ, ਅਬਕੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ, ਸਭ ਦੁੱਖ ਆਖੂ ਰੋਇ।
 ਚਰਨੋਂ ਉਪਰ ਸ਼ੀਸ ਧਰੂ ਕਹੂੰ ਜੋ ਕਹਿਨਾ ਹੋਇ॥
 ਕਬੀਰ, ਕਬੀਰਾ ਸਾਂਈ ਸਿਲੈਂਗੇ, ਪੂਛੇਂਗੇ ਕੁਛਲਾਤ।
 ਆਦਿ ਅੰਤਕੀ ਸਬ ਕਹੂੰ, ਆਪਨੇ ਦਿਲ ਕੀ ਬਾਤ॥
 ਕਬੀਰ, ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਏਕ ਤੂੰ, ਆਤਮਕੇ ਆਧਾਰ।
 ਜੋ ਤੁਮ ਛਾਂਡੌ ਹਾਥ, ਤੇ ਕੌਨ ਉਤਾਰੈ ਪਾਰ॥

(5)

ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਵ ਭਗਵਾਨ-ਭਗਵਾਨ,
 ਦੀਓ ਕਾਟ ਕਾਲ ਕੀ ਫਾਂਸੀ॥ਟੇਕ॥
 ਅਵਗੁਣ ਕੀਏ ਘਨੇਰੇ, ਫਿਰ ਭੀ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਹਮ ਤੇਰੇ।
 ਦਾਸ ਕੋ ਜਾਨ ਕੈ ਨਿਪਟ ਨਦਾਨ - ਹੋ ਨਾਦਾਨ,

ਮੋਹੇ ਬਖਸ਼ ਦੀਓ ਅਵਿਨਾਸੀ ॥1॥
 ਮੇਰੇ ਉਠੈ ਉਮੰਗ ਸੀ ਦਿਲ ਮੈਂ, ਤੁਮੇ ਯਾਦ ਕਰੂੰ ਪਲ-ਪਲ ਮੈਂ।
 ਆਪਕਾ ਐਸਾ ਮੱਖਣ ਗਿਆਨ - ਹੋ ਗਿਆਨ,
 ਯੋ ਜਗਤ ਬਿਲੋਵੈ ਲਾਸੀ ॥2॥
 ਯਾ ਦੁਨੀਆ ਸੁੱਖ ਸੇ ਸੋਵੈ, ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਉਠਕੈ ਰੋਵੈ।
 ਮੇਰਾ ਮੇਟੋ ਆਵਣ ਜਾਣ - ਹੋ ਜਾਣ,
 ਯਾ ਕਰੀਓ ਮੇਹਰ ਜਰਾ ਸੀ ॥3॥
 ਨਹੀਂ ਤਪਤ ਸ਼ਿਲਾ ਪੈ ਜਲਨਾ, ਕੋਏ ਚੌਰਾਸੀ ਕਾ ਭੈ ਨਾ।
 ਰੋਗ ਕੱਟਿਆ ਸੁਮੇਰ ਸਮਾਨ - ਹੋ ਸਮਾਨ,
 ਯਾ ਗਈ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਖਾਸੀ ॥4॥
 ਤੁਮੇ ਕਹਾਂ ਢੂੰਢ ਕੇ ਲਿਆਉਂ, ਅਬ ਤੜਫ-2 ਰਹ ਜਾਊਂ।
 ਆਪ ਗਏ ਅਮਰ ਅਸਥਾਨ - ਹੋ ਅਸਥਾਨ,
 ਦਈ ਛੋੜ ਤੜਪਤੀ ਦਾਸੀ ॥5॥
 ਸਵਾਮੀਂ ਰਾਮਦੇਵਾਨੰਦ ਦਾਤਾ, ਆਪਕੀ ਘਣੀ ਸਤਾਵੈਂ ਬਾਤਾ।
 ਤੇਰਾ ਰਾਮਪਾਲ ਅਗਿਆਨ - ਹੋ ਅਗਿਆਨ,
 ਕੀਆ ਸਤਲੋਕ ਕਾ ਵਾਸੀ ॥6॥

ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲੀ ਜਾਨ ਵਾਲੀ ਬਾਣੀ

ਭੋਜਨ ਥਾਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਗ੍ਰਾਮ ਰੋਟੀ ਤਥਾ ਸ਼ਬਜ਼ੀ ਆਦਿ ਦਾ ਕੁਝ ਅੰਸ਼ ਭੀ ਉਸ ਗ੍ਰਾਸ ਉੱਤੇ ਰੱਖਕੇ ਥਾਲੀ ਰੱਖਕੇ ਥਾਲੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਕਿਸੀ ਹੋਰ ਕਟੋਰੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦੇਵੇ, ਫਿਰ ਨਿਮਨ ਵਾਣੀ ਬੋਲਕੇ ਭੋਜਨ ਖਾਣਾ ਆਰੰਭ ਕਰੋ। ਭੋਜਨ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹ ਅਲੱਗ ਤੋਂ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਗ੍ਰਾਸ ਜੋ ਭਗਵਾਨ ਨੂੰ ਭੋਗ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਖਾਏਂ “ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਦਾ ਬਚਿਆ-ਖੁਚਿਆ ਭੋਜਨ ਆਪਦੇ ਦਾਸ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਰਹੇ, ਆਪ ਸਾਡੇ ਸਰਵ ਦੁਖਾਂ ਦਾ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰੋ।”

ਗਰੀਬ, ਸੁੱਖ ਦੇਨਾ ਦੁੱਖ ਮੇਟਨਾ, ਤਾਜਾ ਰਾਖੇ ਤਨ।
 ਸੁਰ ਤੇਤੀਸੋਂ ਖੁਸ਼ ਕੀਏ ਨਮਸਕਾਰ ਤੋਹੇ ਅੰਨ। 1।
 ਅੰਨ ਜਲ ਸਾਹਿਬ ਰੂਪ ਹੈ, ਖੁਧਿਆ ਤ੍ਰਿਸ਼ਾ ਜਾਏ।
 ਚਾਰੋਂ ਯੁੱਗ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈਂ, ਆਤਮ ਭੋਗ ਲਗਾਏ। 2।
 ਜੋ ਆਪਨੇ ਸੋ ਅੌਰ ਕੇ, ਏਕੇ ਪੀੜ ਪਿਛਾਨ।
 ਭੁੱਖਿਆਂ ਭੋਜਨ ਦੇਤ ਹੈਂ, ਪਹੁੰਚੇਗੇ ਪ੍ਰਵਾਨ। 3।
 ਅੰਨ ਦੇਵ ਤੂੰ ਅਲਖ ਦਿਅਲੰ, ਤੇਰੇ ਪਲੜੈ ਤੁਲੈ ਨ ਲਾਲੰ।

ਅੰਨ ਦੇਵ ਤੂੰ ਜਗਮਗ ਜੋਤੀ, ਤੇਰੇ ਪਲੜੇ ਤੁਲੈ ਨ ਮੋਤੀ।4।
 ਵੈਰਾਗਰ ਕਿਸ ਕਾਮ ਨ ਆਵੈ, ਅੰਨ ਦੇਵ ਤੂੰ ਸਬ ਮਨ ਭਾਵੈ।
 ਵੈਰਾਗਰ ਹੈ ਪੱਥਰ ਭਾਰੀ, ਅੰਨ ਦੇਵ ਤੂੰ ਆਪ ਮੁਰਾਰੀ।5।
 ਖੁਧਿਆ ਤ੍ਰਿਸ਼ਾ ਮੇਟੈਂ ਪੀੜਾ, ਤੇਰੈ ਪਲੜੈ ਤੁਲੈ ਨ ਹੀਰਾ।
 ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਯੇ ਅੰਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ,
 ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਕਾ ਰਹਿਮਾ।6।

ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਬੋਲੀ ਜਾਨੇ ਵਾਲੀ ਬਾਣੀ

ਪਾਇਆ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮਨ ਭਇਆ ਥੀਰ,
 ਰਖਸ਼ਾ ਕਰੈਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰੂਪ ਮੇਂ ਸਤਿ ਕਬੀਰ।
 (ਅੰਨਦੇਵ ਕੀ ਛੋਟੀ ਆਰਤੀ)

ਆਰਤੀ ਅੰਨ ਦੇਵ ਤੁਮਹਾਰੀ, ਜਾਸੈਂ ਕਾਇਆ ਪਲੈਂ ਹਮਾਰੀ।
 ਰੋਟੀ ਆਦਿ ਰੂ ਰੋਟੀ ਅੰਤ, ਰੋਟੀ ਹੀ ਕੂੰ ਗਾਵੈਂ ਸੰਤ।1।
 ਰੋਟੀ ਮੱਧ ਸਿੱਧ ਸਬ ਸਾਧ, ਰੋਟੀ ਦੇਵਾ ਅਗਮ ਅਗਾਧ।
 ਰੋਟੀ ਹੀ ਕੇ ਬਾਜੈਂ ਤੂਰ, ਰੋਟੀ ਅਨੰਤ ਲੋਕ ਭਰਪੂਰ।2।
 ਰੋਟੀ ਹੀ ਕੇ ਰਾਟਾ ਰੰਭ, ਰੋਟੀ ਹੀ ਕੇ ਹੈਂ ਰਣਖੰਭ।
 ਰਾਵਣ ਮਾਂਗਨ ਗਿਆ ਚੂਨ, ਤਾਤੋਂ ਲੰਕ ਭਈ ਬੇਰੂਨ।3।

ਮਾਂਡੀ ਬਾਜੀ ਖੇਲੇ ਜੁਵਾ, ਰੋਟੀ ਹੀ ਪਰ ਕੈਰੋਂ ਪਾਂਡੋ ਮੁਵਾ।
 ਰੋਟੀ ਪੂਜਾ ਆਤਮ ਦੇਵ, ਰੋਟੀ ਹੀ ਪਰਮਾਤਮ ਸੇਵ।4।
 ਰੋਟੀ ਹੀ ਕੇ ਹੈਂ ਸਬ ਰੰਗ, ਰੋਟੀ ਬਿਨਾ ਨ ਜੀਤੇ ਜੰਗ।
 ਰੋਟੀ ਮਾਂਗੀ ਗੋਰਖਨਾਥ, ਰੋਟੀ ਬਿਨਾਂ ਨ ਚਲੈ ਜਮਾਤ।5।
 ਰੋਟੀ ਕਿਸ਼ਣ ਦੇਵ ਕੁੰ ਪਾਈ, ਸਹੰਸ ਅਠਾਸੀ ਖੁਧਿਆ ਮਿਟਾਈ।
 ਤੰਦੁਲ ਵਿਪਰ ਕੁੰ ਦੀਏ ਦੇਖ, ਰਚੀ ਸੁਦਾਮ ਪੁਰੀ ਅਲੇਖ।6।
 ਆਪਾਨ ਵਿਦੁਰ ਘਰ ਭੋਜਨ ਪਾਈ, ਕੈਰੋਂ ਬੁਡੇ ਮਾਨ ਬੜਾਈ।
 ਮਾਨ ਬੜਾਈ ਸੇ ਹਰਿ ਦੂਰ, ਆਜਿਜ ਕੇ ਹਰਿ ਸਦਾ ਹਜ਼ੂਰ।7।
 ਬੁਕ ਬਾਕਲਾ ਦੀਏ ਵਿਚਾਰ, ਭਯੇ ਚਕਵੈ ਕਈਕ ਬਾਰ।
 ਬੀਠਲ ਹੋ ਕਰ ਰੋਟੀ ਪਾਈ, ਨਾਮਦੇਵ ਕੀ ਕਲਾ ਬਧਾਈ।8।
 ਧੰਨਾ ਭਗਤ ਕੁੰ ਦੀਆ ਬੀਜ਼, ਜਾਕਾ ਖੇਤ ਨਪਾਇਆ ਰੀਝ।
 ਦਰੁਪਦ ਸੁਤਾ ਕੁੰ ਦੀਨਹੇ ਲੀਰ, ਜਾਕੇ ਅਨੰਤ ਬੜਾਏ ਚੀਰ।9।
 ਰੋਟੀ ਚਾਰ ਭਾਰਿਜਾ ਘਾਲੀ, ਨਰਸੀਲਾ ਕੀ ਹੁੰਡੀ ਝਾਲੀ।
 ਸਾਂਵਲਸ਼ਾਹ ਸਦਾ ਕਾ ਸ਼ਾਹੀ, ਜਾਕੀ ਹੁੰਡੀ ਤਤ ਪਰ ਲਹੀ।10।
 ਜੜ੍ਹ ਕੁੰ ਦੂਧ ਪਿਲਾਇਆ ਜਾਨ, ਪੂਜਾ ਖਾਏ ਗਏ ਪਾਸ਼ਾਣ।
 ਬਲਿ ਕੁੰ ਜਗ ਰਚੀ ਅਸਵਮੇਘ, ਬਾਵਨਾ ਹੋਕਰ ਆਏ ਉਮੇਦ।11।
 ਤੀਨ ਪੈਂਡ ਜਗ ਦੀਆ ਦਾਨ, ਬਾਵਨ ਕੁੰ ਬਲਿ ਛਲੇ ਨਿਦਾਨ।
 ਨਿਤ ਬੁਨ ਕਪੜਾ ਦੇਤੇ ਭਾਈ, ਜਾਕੈ ਨੌ ਲਖ ਬਾਲਦ ਆਈ।12।

ਅਬਿਗਤ ਕੇਸੋਂ ਨਾਮ ਕਬੀਰ, ਤਾਤੇਂ ਟੁਟੈਂ ਜਮ ਜੰਜੀਰ।
 ਰੋਟੀ ਤਿਮਰਲੰਗ ਕੁੰਦੀਨਹੀਂ, ਤਾਤੈਂ ਸਾਤ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਲੀਨਹੀਂ॥੧੩॥
 ਰੋਟੀ ਹੀ ਕੇ ਰਾਜ ਰੂ ਪਾਟ, ਰੋਟੀ ਹੀ ਕੇ ਹੈਂ ਗਜ ਠਾਠ।
 ਰੋਟੀ ਮਾਤਾ ਰੋਟੀ ਪਿਤਾ, ਰੋਟੀ ਕਾਟੈਂ ਸਕਲ ਬਿਥਾ।
 ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਕਹੈਂ ਦਰਵੇਸਾ, ਰੋਟੀ ਬਾਟੋ ਸਦਾ॥
 ਗਰੀਬ ਬੁੜਿਆ ਔਂਰ ਬਾਜੀਦ ਜੀ, ਸੁਨਹੀ ਕੇ ਆਨੰਦ।
 ਰੋਟੀ ਚਾਰੋਂ ਮੁਕਤੀ ਹੈਂ, ਕਟੈਂ ਗਲੇ ਫੰਦ।
 ਇੱਕ ਦਾਨੇ ਕਾ ਨਿਕਾਸ, ਸਹੰਸ੍ਖ ਦਾਨੇਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ।
 ਜਿਸ ਭੰਡਾਰੇ ਸੇ ਅੰਨ ਨਿਕਸਾ,
                   ਸੋ ਭੰਡਾਰਾ ਭਰਪੂਰ, ਕਾਲ ਕੰਟਕ ਦੂਰ।
 ਸਤੀ ਅੰਨਦੇਵ ਸੰਤੋਸ਼ੀ ਪਾਵੈ,
                   ਜਾਕੀ ਵਾਸਨਾ ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੇਂ ਸਮਾਵੈ॥

* ਭੋਗ ਲਗਾਨੇ ਦੀ ਵਿਧੀ *

॥ਅਥ ਸ਼ਬਦ॥

ਮੋਕੂੰ ਕਹਾਂ ਢੁੱਡੇ ਰੇ ਬੰਦੇ, ਮੈਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਮੇਂ॥ਟੇਕ॥
 ਨਾ ਤੀਰਥ ਮੇਂ, ਨਾ ਮੂਰਤ ਮੇਂ, ਨਾ ਏਕਾਂਤ ਨਿਬਾਸ ਮੇਂ।
 ਨਾ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ, ਨਾ ਮਸਜਿਦ ਮੇਂ, ਨਾ ਕਾਸ਼ੀ ਕੈਲਾਸ਼ ਮੇਂ॥1॥
 ਨਾ ਮੈਂ ਜਪ ਮੇਂ ਨਾ ਮੈਂ ਤਪ ਮੇਂ, ਨਾ ਵਰਤ ਉਪਵਾਸ ਮੇਂ॥
 ਨਾ ਮੈਂ ਕਿਆ ਕ੍ਰਮ ਮੇਂ ਰਹਿਤਾ, ਨਾ ਮੈਂ ਯੋਗ ਸੰਨਿਆਸ ਮੇਂ॥2॥
 ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਣ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਪਿੰਡ ਮੇਂ, ਨਾ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਆਕਾਸ਼ ਮੇਂ।
 ਨਾ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਭੰਵਰ ਗੁਫਾ ਮੇਂ, ਸਬ ਸੁਵਾਂਸਨ ਕੇ ਸੁਵਾਂਸ ਮੇਂ॥3॥
 ਖੋਜੀ ਹੋਏ ਤੁਰੰਤ ਮਿਲ ਜਾਂਦੂਂ, ਇੱਕ ਪਲ ਹੀ ਕੀ ਤਲਾਸ਼ ਮੇਂ।
 ਕਹੈ ਕਬੀਰ ਸੁਣੋ ਭਾਈ ਸਾਧੇ, ਮੈਂ ਤੇ ਹੁੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਮੇਂ॥4॥
 ਮਸਤਕ ਲਾਗ ਰਹੀ ਮਹਾਰੇ, ਗੁਰੂ ਚਰਣਨ ਕੀ ਧੂਰ॥ਟੇਕ॥
 ਜਬ ਯਹ ਧੂਲ ਚੜੀ ਮਸਤਿਕ ਪੈ, ਦੁਵਿਧਾ ਹੋ ਗਈ ਦੂਰ।
 ਈੜਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਧਿਆਨ ਧਰਤ ਹੈਂ, ਸੁਰਤੀ ਪਹੁੰਚੀ ਦੂਰ॥5॥
 ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਬਿਘਨ ਕੀ ਘਾਟੀ, ਨਿਕਸਤ ਬਿਰਲਾ ਸ਼ੂਰ।
 ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਾਨੰਦ ਲਾਏ, ਕਰੀ ਕਬੀਰਾ ਭਰਪੂਰ॥6॥

॥अख राग यनासरी॥

तुहीं मेरे बेदं तुहीं मेरे नादं। तुहीं मेरे अंड राम
 तुहीं राम तुहीं मेरे आदं॥1॥ तुहीं मेरे तिलकं तुहीं
 मेरे माला। तुहीं मेरे ठाकुर राम रूप विस्ताला॥2॥ तुहीं
 मेरे बागं तुहीं मेरे बेला। तुहीं मेरे पुस्तप राम रूप
 निषेला॥3॥ तुहीं मेरे उरवर तुहीं मेरे साखा। तुहीं
 मेरे बानी राम तुहीं मेरे भास्त्र॥4॥ तुहीं मेरे पुजा
 तुहीं मेरे पाती। तुहीं मेरे देवल राम मैं तेरा जाती॥5॥
 तुहीं मेरे पाती तुहीं मेरे धूजा। तुहीं मेरे तीरब राम
 औंर नहीं दूजा॥6॥ तुहीं मेरे कलपब्रिखस्त्र औंर
 कामयैना। तुहीं मेरे राजा राम तुहीं मेरे सैना॥7॥
 तुहीं मेरे मालिक तुहीं मेरे मोरा। तुहीं मेरे सुलतान
 राम तुहीं मेरे है उजीरा॥8॥ तुहीं मेरे मुदरा तुहीं
 मेरे सेली। तुहीं मेरे मतंगा राम तुहीं मेरा
 बेली॥9॥ तुहीं मेरे चीपी तुहीं मेरे छरुवा। मैं तेरा
 चेला राम तुहीं मेरे गुरुवा॥10॥ तुहीं मेरे कौसिं तुहीं
 मेरे लालं। तुहीं मेरे पारस राम तुहीं मेरे मालं॥11॥
 तुहीं मेरे हीरा तुहीं मेरे मोती। तुहीं वैरागर राम

ਜਗਮਗ ਜੋਤੀ॥12॥ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਪੈਹਮੀ ਧਰਨੀ ਅਕਾਸ਼ਾ।
 ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਕੁਰੰਭ ਰਾਮ ਤੂਹੀਂ ਹੈ ਕੈਲਾਸਾ॥13॥ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ
 ਸੁਰਜਿ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਚੰਦਾ। ਤੂਹੀਂ ਤਾਰਾਇਣ ਰਾਮ
 ਪਰਮਾਨੰਦਾ॥14॥ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਪੈਂਨਾ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਪਾਂਨੀ।
 ਤੇਰੀ ਲੀਲਾ ਰਾਮ ਕਿਨਹੁੰ ਨ ਜਾਨੀ॥15॥ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ
 ਕਾਰਤਗ ਸਵਾਮੀਂ ਗਣੇਸ਼ਾ। ਤੇਰਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਰਾਮ ਧਾਰੋਂ
 ਹਮੇਸ਼ਾ॥16॥ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਲੱਛਮੀਂ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਗੌਰਾ। ਤੂਹੀਂ
 ਸਾਵਿੱਤਰੀ ਰਾਮ ਓਮ ਅੰਗ ਤੋਰਾ॥17॥ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਬ੍ਰਹਮਾ
 ਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਾ। ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਵਿਸ਼ਣੂ ਰਾਮ ਜੈ ਜੈ ਅਦੇਸ਼ਾ॥18॥
 ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਇੰਦਰ ਤੂਹੀਂ ਹੈ ਕੁਬੇਰਾ। ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਬਰੁਣ
 ਰਾਮ ਤੂਹੀਂ ਧਰਮ ਧੀਰਾ॥19॥ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਸਰਬੰਗ ਸਕਲ
 ਬਿਆਪੀ। ਤੈਂਹੀ ਆਪਣੀ ਰਾਮ ਥਾਪਿਨ ਥਾਪੀ॥20॥ ਤੂਹੀਂ
 ਮੇਰੇ ਪਿੰਡਾ ਤੂਹੀਂ ਮੇਰੇ ਸੁਵਾਸਾ। ਤੇਰਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਰਾਮ
 ਧਰੇ ਗਰੀਬਦਾਸਾ॥21॥1॥

॥ਰੂਮਾਲ ਦਾ ਸ਼ਬਦ॥

ਦ੍ਰੋਪਦ ਸੁਤਾ ਕੁੰ ਦੀਨਹੋਂ ਲੀਰ, ਜਾਕੇ ਅਨੰਤ ਬੜਾਏ ਚੀਰ।
 ਰੁਕਮਣੀ ਕਰ ਪਕੜਾ ਮੁਸਕਾਈ, ਅਨੰਤ ਕਹਾ ਮੇਕੁੰ ਸਮਝਾਈ।
 ਦੁਸ਼ਾਸਨ ਕੁੰ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਪਕਰੀ, ਮੇਰੀ ਭਗਤੀ ਸਕਲ ਮੇਂ ਸਿਖਰੀ।

ਜੋ ਮੇਰੀ ਭਗਤੀ ਪਛੋੜੀ ਹੋਈ, ਹਮਰਾ ਨਾਮ ਨੇ ਲੇਵੈ ਕੋਈ।
 ਤਨ ਦੇਹੀ ਸੇ ਪਾਸਾ ਡਾਰਿ, ਪਹੁੰਚੇ ਸੁਖਸ਼ਮ ਰੂਪ ਮੁਰਾਰੀ।
 ਖੈਂਚਤ - ਖੈਂਚਤ ਖੈਂਚ ਕਸੀਸ਼ਾ, ਸਿਰ ਪਰ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਜਗਦੀਸ਼ਾ।
 ਸੰਖੋਂ ਚੀਰ ਪਿਤੰਬਰ ਝੀਨੇ, ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਕਾਰਣ ਸਾਹਿਬ ਕੀਨਹੇਂ।
 ਸੰਖੋਂ ਚੀਰ ਪਿਤੰਬਰ ਡਾਰੇ, ਦੁਰਸ਼ਾਸਨ ਸੇ ਯੋਧਾ ਹਾਰੇ।
 ਦ੍ਰੋਪਦ ਸੁਤਾ ਕੈਂ ਚੀਰ ਬੜਾਏ, ਸੰਖ ਅਸੰਖੇ ਪਾਰ ਨਾ ਪਾਏ।
 ਨਿੱਤ ਬੁਨ ਕਪੜਾ ਦੇਤੇ ਭਾਈ, ਜਾਕੈ ਨੌਂ ਲੱਖ ਬਾਲਦ ਆਈ।
 ਅਵਗਤ ਕੇਸੇ ਨਾਮ ਕਬੀਰ, ਤਾਤੈਂ ਟੂਟੈਂ ਜਮ ਜੰਜੀਰ।

॥ਸ਼ਬਦ॥

ਅਥ ਰਸ ਗੋਰਸ ਕਾ ਸੁਨੋਂ ਬਿਆਨਾ। ਖਰਿ ਖਾਂਡ ਸਾਹਿਬ ਦਰਬਾਨਾ॥
 ਮੋਹਨਭੋਗ ਮਾਨਸੀ ਪੂਜਾ। ਮੇਵਾ ਮਿਸ਼ਰੀ ਕਾ ਹੈ ਕੂਜਾ॥
 ਲੱਡੂ ਜਲੇਬੀ ਲਾਡ ਕਚੌਰੀ। ਖੁਰਮੈਂ ਭੋਗੈਂ ਆਤਮ ਬੰਚੀ॥
 ਦਹੀ ਬੜੇ ਨੁਕਤੀ ਪ੍ਰਸਾਦੰ। ਪੂਰੀ ਮਾਂਡੇ ਆਦਿ ਅਨਾਦੰ॥
 ਧੋਵਾ ਦਾਲ ਮੁਨੱਕਾ ਦਾਖੰ। ਗਿਰੀ ਛੁਹਾਰੇ ਮੇਵਾ ਭਾਖੰ॥
 ਨਿਮਕ ਨੂਨ ਔਰ ਘੂਤ ਕਹਾਵੈਂ। ਦੂਧ ਦਹੀ ਤੋ ਸਬਮਨ ਭਾਵੈਂ॥
 ਸ਼ੱਕਰ ਗੁੜ ਕੀ ਹੋਤ ਪੰਜੀਰੀ। ਮਾਂਹਿ ਜਮਾਇਨ ਘਾਲੈਂ ਪੀਰੀ॥
 ਜੀਰਾ ਹੀਂਗ ਮਿਰਚ ਹੋਹਿਲਲਾ। ਜਬ ਯੋਹ ਕਹੀਏ ਅਜਬ ਮਸਾਲਾ॥

ਛਾਹਿ ਛਿਕਨਿਆ ਚਿੰਤਾਮਣੀ। ਗੋਰਸ ਪਿਆ ਤ੍ਰਿਭੁਵਨ ਧਣੀ॥
 ਪਾਪੜ ਬੀਨਿ ਮਸਾਲੇ ਸਾਰੇ। ਛੱਡੀਸੌਂ ਬਿੰਜਰ ਅਧਿਕਾਰੇ॥
 ਸਹਤ ਆਮ ਨਿੰਬੂ ਨੌਰੰਗੀ। ਬਦਰੀ ਬੇਰੰ ਤੂਤ ਸਿਰੰਗੀ॥
 ਯੇਤਾ ਭੋਗ ਭੁਗਾਵੈ ਕੋਈ। ਪਰਮਾਤਮ ਕੈ ਚੜੈ ਰਸੋਈ॥
 ਦਾਸਗਰੀਬ ਅੰਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ, ਤੀਨ ਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਕਾ ਰਹਿਮਾ॥

॥ਸ਼ਬਦ॥

ਆਜ ਮਿਲਨ ਬਧਾਈਆਂ ਜੀ ਸੰਗਤੇ ਭੋਗ ਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਲਗਿਆ।
 ਸੁੱਖ ਦੇਨਾ ਦੁੱਖ ਮੇਟਨਾ - ਤਾਜਾ ਰਾਖੇ ਤਨ।
 ਸੁਰ ਤੇਤੀਸੌਂ ਖੋਸ਼ ਕੀਏ - ਨਮਸਕਾਰ ਤੋਹੇ ਅੰਨ।
 ਅੰਨ ਜਲ ਸਾਹਿਬ ਰੂਪ ਹੈ, ਖੁਧਿਆ ਤ੍ਰਿਸ਼ਾ ਜਾਏ।
 ਚਾਰੋਂ ਯੁੱਗ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈਂ, ਆਤਮ ਭੋਗ ਲਗਾਏ। 12।
 ਜੋ ਆਪਨੇ ਸੋ ਔਰ ਕੇ, ਏਕੇ ਪੀੜ ਪਿਛਾਨ।
 ਭੁੱਖਿਆਂ ਭੋਜਨ ਦੇਤ ਹੈਂ, ਪਹੁੰਚੇਗੇ ਪ੍ਰਵਾਨ। 13।
 ਲੱਖ ਚੌਰਾਸੀ ਜੀਵ ਕਾ, ਭੋਜਨ ਵਸੇ ਅਕਾਸ਼।
 ਕਰਤਾ ਬਰਸੈ ਨੀਰ ਹੋਇ, ਪੂਰੈ ਸਬ ਕੀ ਆਸ।
 ਦੇਤੇ ਕੋ ਹਰ ਦੇਤ ਹੈਂ, ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਸੇ ਆਨ।
 ਅੰਨ ਦੇਵਾ ਮਾਂਗਤ ਫਿਰੈਂ, ਸਾਹਿਬ ਸੁਨੈਂ ਨਾ ਕਾਨ।
 ਧਰਮ ਤੇ ਧਸਕੈ ਨਹੀਂ, ਧਸਕੈ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ।

ਖੈਰਾਇਤ ਮੇਂ ਖੈਰ ਹੈ, ਕਿਜੈ ਆਤਮ ਪੋਸ਼।
 ਇੱਕ ਯੱਗ ਹੈ ਧਰਮ ਕੀ, ਦੂਜੀ ਯੱਗ ਹੈ ਧਿਆਨ।
 ਤੀਜੀ ਯੱਗ ਹੈ ਹਵਨ ਕੀ, ਚੌਥੀ ਯੱਗ ਪ੍ਰਣਾਮ।
 ਖੁਲਿਆ ਭੰਡਾਰਾ ਗੈਬ ਕਾ, ਬਿਨ ਚਿੱਠੀ ਬਿਨ ਨਾਮ।
 ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਮੁਕਤਾ ਤੁਲੈ, ਧੰਨ ਕੇਸੇ ਬਲਿ ਜਾਂਵ॥

ਸਤਿਪੁਰਸ਼ ਰੂਪ ਬੰਦੀਛੌੜ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜਾ
 ਵਿਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਬੰਦੀਛੌੜ ਗਰੀਬਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜਾ
 ਆਪਦਾ ਭੋਗ ਪ੍ਰਸਾਦ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਆਪ ਆਪਣੀ ਪਵਿੱਤਰ
 ਰਸਨਾ ਨਾਲ ਇਸਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਤਥਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ,
 ਬੰਦੀਛੌੜ। ਅੌਰ ਕਿਸੀ ਪਾਠੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ
 ਅਸ਼ੱਧੀ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੀ ਸੇਵਕ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ
 ਕਮੀ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਤੁਛ ਬੁੱਧੀ ਜੀਵ ਮੰਨ ਕੇ ਮਾਫ
 ਕਰਨਾ। ॥ਸਤ ਸਾਹਿਬ॥

॥ਸ਼ਬਦ॥

ਆਜ ਲੱਗਿਆ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਭੋਗ, ਦੀਨ ਕੇ ਟੁਕੜੇ ਪਾਨੀ ਕਾ।
 ਕੋਈ ਜਗਿਆ ਪੂਰਬਲਾ ਭਾਗ, ਸਫਲ ਹੁਆ ਦਿਨ ਜਿੰਦਗਾਨੀ ਕਾਟੇਕਾ।
 ਵਿਅੰਜਨ ਛੱਤੀਸੋਂ ਯਹ ਨਾ ਚਾਵੈਂ, ਜੋ ਮਿਲ ਜਾਵੈ ਰੂਚੀ ਰੂਚੀ ਪਾਵੈਂ।
 ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਲੂਣਾ ਯੇ ਖਾ ਜਾਵੈਂ, ਭਾਵ ਲੇ ਦੇਂਖ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕਾ॥1॥

ਸੰਮਨਜੀ ਨੇ ਭੋਗ ਲਗਾਇਆ, ਸਿਰ ਲੜਕੇ ਕਾਟ ਕੈ ਲਿਆਇਆ।
 ਬੰਦੀਛੌੜ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਜਿਵਾਇਆ, ਪਾਇਆ ਫਲ ਸੰਤ ਜਜਮਾਨੀ ਕਾ।2।
 ਜਿਨ ਭਗਤਾਂ ਕੇ ਯਹ ਭੋਗ ਲਗ ਜਾਏ, ਉਨਕੇ ਤੀਨੋਂ ਤਾਪ ਨਸਾਏ।
 ਕੋਟਿ ਤੀਰਥ ਕਾ ਫਲ ਵੇ ਪਾਏ, ਲਾਭ ਯਹ ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਾ।3।
 ਸੰਤਾਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਅਨਮੋਲ, ਇਸੇ ਨਾ ਸਮਝ ਸਕੈਂ ਅਨਬੋਲ।
 ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਭੇਦ ਦੀਆ ਸਬ ਖੋਲ੍ਹੇ, ਆਪਣੀ ਸਤਲੋਕ ਰਾਜਪਾਨੀ ਕਾ।4।
 ਬਲੀ ਰਾਜਾ ਨੇ ਧਰਮ ਕੀਆ ਥਾ, ਹਰਿ ਨੇ ਆਕੇ ਦਾਨ ਲੀਆ ਥਾ।
 ਪਾਤਾਲ ਲੋਕ ਕਾ ਰਾਜ ਦੀਆ ਥਾ, ਉੱਚਾ ਹੈ ਦਰਜਾ ਦਾਨੀ ਕਾ।5।
 ਧਰਮ ਦਾਸ ਨੇ ਯੱਗ ਰਚਾਈ, ਬਿਨ ਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਜੀਉਂ ਗੁਸਾਂਈਂ।
 ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕਰ ਪਿਆਸ ਬੁਝਾਈ, ਭਾਵ ਲਿਆ ਦੇਖ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਾ।6।
 ਰਿਹਾ ਕਿਉਂ ਮੋਹ ਮਮਤਾ ਮੇਂ ਸੋਇ, ਜਗਤ ਮੇਂ ਜੀਵਨ ਹੈ ਦਿਨ ਦੋਇ।
 ਪਤਾ ਨਾ ਆਵਨ ਹੋ ਕੈ ਨਾ ਹੋਇ, ਤੇਰੇ ਇਸ ਸਵਾਂਸ ਸੈਲਨਿ ਕਾ।7।
 ਜੀਵ ਜੋ ਨਾ ਸਤਸੰਗ ਮੇਂ ਆਇਆ, ਭੇਦ ਨਾ ਉਸੇ ਭਜਨ ਕਾ ਪਾਇਆ।
 ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਕੋ ਭੀ ਬਾਵਲਾ ਬਤਾਇਆ, ਕਿਆ ਕਰ ਲੇ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਸਿਆਨੀ ਕਾ।8।
 ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੇ ਭੇਦ ਜੋ ਪਾਇਆ, ਗੁਰੂ ਰਾਮਦੇਵਾਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਸਫਲ ਬਨਾਇਆ।
 ਸੰਤ ਰਾਮਪਾਲ ਕੋ ਰਾਹ ਦਿਖਾਇਆ, ਸ਼੍ਰੀ ਧਾਮ ਛੁੜਾਨੀ ਕਾ।9।

* ਪਾਠ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਿਨਤੀ *

ਹਮ ਬਿਨਤੀ ਕਰਤੇ ਜੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇਰੇ ਆਗੈ, ਸਾਹਿਬ ਤੇਰੇ ਆਗੈ॥੧੦॥
 ਗਰੀਬ, ਸਾਹਿਬ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ, ਸੁਣੋ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ।
 ਜਲ ਕੀ ਬੁੰਦ ਮਹਲ ਰਚਿਆ, ਭਲਾ ਬਣਾਇਆ ਸਾਜ॥੧੧॥
 ਸਾਹਿਬ ਮੇਰੀ ਵਿਨਤੀ, ਸੁਨੀਓ ਅਰਜ ਅਵਾਜ।
 ਮਾਦ੍ਰ ਪਿਦ੍ਦ ਕਰੀਮ ਤੂੰ, ਪੁੱਤਰ ਪਿਤਾ ਕੁੰ ਲਾਜ॥੧੨॥
 ਸਾਹਿਬ ਮੇਰੀ ਵਿਨਤੀ, ਕਰ ਜੋਰੁੰ ਕਰਤਾਰ।
 ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਕੁਰਬਾਨੰ ਜਾਂ, ਦੀਜੈ ਮੋਹੇ ਦੀਦਾਰ॥੧੩॥
 ਮਾਲਿਕ ਮੀਰਾਂ ਮਹਿਰਬਾਨ, ਸੁਨੀਓ ਅਰਜ ਅਵਾਜ।
 ਪੰਜਾ ਰਾਖੋ ਸ਼ੀਸ਼ ਪਰ, ਜਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤ ਤਿਰਾਸ॥੧੪॥
 ਮੀਰਾਂ ਮੌਧੇ ਮਿਹਿਰ ਕਰ, ਸੈਂ ਆਇਆ ਡੱਕ ਸ਼ਿਆਮ।
 ਸਮਰਥ ਤੁੰਮਰੇ ਆਸਰੈ, ਬਾਂਦੀ ਜਾਮ ਗੁਲਾਮ॥੧੫॥
 ਮੈਂ ਸਮਰਥ ਕੇ ਆਸਰੈ, ਦਮ ਕਦਮ ਕਰਤਾਰ।
 ਗਫਲਤ ਮੇਰੀ ਦੂਰ ਕਰੋ, ਖੜ੍ਹਾ ਰਹੂੰ ਦਰਬਾਰ॥੧੬॥
 ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਕੇ ਆਸਰੈ, ਅਜਰਾ ਵਰ ਕੀ ਸ਼ਿਯਾਮ।
 ਅਰਥ, ਧੂਮ, ਕਾਮ, ਮੋਕਸ਼ ਹੋਂਹੀ, ਸਮਰਥ ਰਾਜਾ ਰਾਮ॥੧੭॥
 ਅਰਜ ਅਵਾਜ ਅਨਾਥ ਕੀ, ਆਜਿਜ ਕੀ ਅਰਦਾਸ।

ਆਵਨ ਜਾਨ ਮੇਟਿਓ, ਦੀਜੀਓ ਨਿਸ਼ਚਲ ਬਾਸ।੧
 ਅਨੰਤ ਕੋਟਿ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਾ, ਏਕ ਰਤੀ ਨਹੀਂ ਭਾਰ।
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੁਰਸ਼ ਕਬੀਰ ਹੈਂ, ਕੁਲ ਕੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰ।੨
 ਜੁਗਨ-ਜੁਗਨ ਕੇ ਪਾਪ ਸਬ, ਜੁਗਨ-ਜੁਗਨ ਕੇ ਮੈਲ।
 ਜਾਨਤ ਹੈ ਜਗਦੀਸ਼ ਤੂੰ, ਜੋਰ ਕੀਏ ਬਦਫੈਲ।੩
 ਅਲਲ ਪੰਖ ਅਨੁਰਾਗ ਹੈ, ਸੁੰਨ ਮੰਡਲ ਰਹੈ ਥੀਰ।
 ਦਾਸ ਗਰੀਬ ਉਧਾਰੀਆ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿਲੇ ਕਬੀਰ।੪
 ਅਕਾਲ ਪੁਰਸ਼ ਸਾਹਿਬ ਧਨੀ, ਅਬਿਗਤ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ।
 ਗਰੀਬ ਦਾਸ ਸ਼ਰਣੈ ਲਗਿਆ, ਕਾਟੋ ਯਮ ਫਾਂਸੀ।੫

॥ਸ਼ਬਦ (ਵਧਾਈ)॥

ਹਮਾਰੇ ਹੁਆ ਪਾਠ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਧਾਈ ਮੈਂ ਬਾਂਟੂੰਗੀ।
 ਹਮਾਰੈ ਆਏ ਸਾਹਿਬ ਕਬੀਰ ਵਧਾਈ ਮੈਂ ਬਾਂਟੂੰਗੀ।
 ਹਮਾਰੈ ਆਏ ਗਰੀਬਦਾਸ ਵਧਾਈ ਮੈਂ ਬਾਂਟੂੰਗੀ।ਟੇਕ।
 ਅਮਰ ਲੋਕ ਸੇ ਚਲ ਕਰ ਆਏ, ਭਵਬੰਧਨ ਸੇ ਜੀਵ ਛੁਡਾਏ।
 ਦੇ ਮੰਤਰ (ਨਾਮ) ਸਤਲੋਕ ਪਠਾਏ, ਯੇ ਦੇਤੇ ਨਿਸ਼ਚਲ ਬਾਸ।੧।
 ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਕੋ ਹਰਦਮ ਤੋਲ੍ਹੀ, ਘਰ-ਘਰ ਮੈਂ ਮੈਂ ਕਹਤੀ ਡੋਲ੍ਹੀ।
 ਦੁਸ਼ਮਨ ਮੀਤ ਸਭੀ ਸੇ ਬੋਲ੍ਹੀ, ਤੁਮ ਕਰੀਓ ਅਵਨ ਕੀ ਖਿਆਸ।੨।

ਮਹਾਰੇ ਭਗਤ ਮਹਾਤਮਾ ਆਵੈਂਗੇ, ਵੋ ਸ਼ਬਦ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਗਾਵੈਂਗੇ।
 ਹਮਾਰੇ ਭ੍ਰਮ ਭੂਤ ਮਿਟ ਜਾਵੈਂਗੇ, ਫਿਰ ਹੋਵੈ ਨਾਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼।3।
 ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀ ਸਬ ਹੀ ਆਨਾ, ਆਪਸ ਕੇ ਮਤ ਭੇਦ ਭੁਲਾਨਾ।
 ਕੋਇ ਦਿਨ ਮੌਖਕੇ ਚਲੇ ਜਾਣਾ, ਜਾ ਝੁਠੀ ਜੱਗ ਕੀ ਆਸ।4।
 ਦੁੱਖ ਮੇਟੈਂ ਅੱਤ ਸੁੱਖ ਕਾ ਦਾਤਾ, ਪੁਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਆਪ ਵਿਧਾਤਾ।
 ਜਬ ਚਾਹੇ ਚੋਲਾ ਧਰ ਆਤਾ, ਹੁਆ ਸੁਲਤਾਨੀ ਕੈ ਖਵਾਸ।5।
 ਕਾਸੀ ਮੌਖਕੇ ਕੇਸ਼ ਬਣ ਆਇਆ, ਸੰਮਨ ਕੇ ਘਰ ਭੋਗ ਲਗਾਇਆ।
 ਸੇਉ ਧੜ ਪਰ ਸ਼ੀਸ਼ ਚੜ੍ਹਾਇਆ, ਯਹ ਕਾਟੈਂ ਕਰਮ ਕੀ ਫਾਂਸ।6।
 ਜਿਸ ਘਰ ਕਾ ਯਹ ਹੋਤਾ ਪਾਠ ਜੀ, ਉਨ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਹੋਤੇ ਠਾਠ ਜੀ।
 ਭਗਤੀ ਬਹੁਨੇ ਬਾਤੁਂ ਬਾਟ ਜੀ, ਜਿਨ ਕੋ ਲਗੀ ਨਾ ਭਜਨ ਕੀ ਪਿਆਸ।7।
 ਗੁਰੂ ਰਾਮਦੇਵਾਨੰਦ ਗੁਣ ਗਾਤਾ ਹੈ, ਦਾਸ ਰਾਮਪਾਲ ਕੋ ਸਮਝਾਤਾ ਹੈ।
 ਭਜਨ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਸੁੱਖ ਪਾਤਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਤੀ ਹੋ ਖਾਸ।8।

॥ਸਤ ਸਾਹਿਬ॥

ਸੰਕਾ-ਸਮਾਧਾਨ

ਨਿਵੇਦਨ :- ਉਪਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਭਗਤਆਤਮਾ ਇਹ ਸੋਚੇਗਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿ ਤਾਂ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਤਿੰਨੋਂ ਗੁਣ (ਰਜਗੁਣ-ਬ੍ਰਹਮਾ, ਸਤਗੁਣ-ਵਿਸ਼ਣੂ, ਤਮਗੁਣ-ਸ਼ਿਵ) ਦੀ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਮੰਤਰ ਜਾਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਨਿਵੇਦਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਸੀਂ ਕਾਲ ਦੇ ਲੋਕ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਅਸੀਂ ਜੋ ਸੁਵਿਧਾ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਹ ਬ੍ਰਹਮਾ-ਵਿਸ਼ਣੂ-ਸ਼ਿਵ ਆਦਿ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੇ।

ਜਿਵੇਂ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕੁਨੈੱਕਸ਼ਨ (ਲਾਭ) ਲੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਬਿਲ (ਖਰਚ) ਭਰਨਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬਿਜਲੀ ਵਾਲੇ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਜਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਲ ਭਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਟੈਲੀਫੋਨ (ਦੂਰਭਾਸ਼) ਦਾ ਬਿਲ ਵ ਪਾਣੀ ਦਾ ਬਿਲ ਆਦਿ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਆਪ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕਰਕੇ ਭਗਤੀ ਹੀਨ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਪੁੰਨ ਹੀਨ ਹੋ ਗਏ

ਹੋ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਆਪਣੂੰ ਧੰਨ ਲਾਭ ਅਦਿ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਦਾਸ (ਰਾਮਪਾਲ ਦਾਸ) ਆਪਦਾ ਗਾਰੰਟਰ (ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ) ਬਣਕੇ ਇਸ ਕਾਲ ਲੋਕ ਦੀ ਇੱਕ ਬਹਿਮੰਡ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ (ਬ੍ਰਹਮਾ-ਵਿਸ਼ਣੂ-ਸ਼ਿਵ-ਗਣੇਸ਼-ਮਾਤਾ ਆਦਿ) ਤੋਂ ਆਪਣੂੰ ਸਰਵ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਪੁਨਰ ਆਰੰਭ ਕਰਵਾਏਗਾ ਤਥਾ ਆਪਨੇ ਇਸ ਮੰਤਰ ਦੇ ਜਾਪ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿੱਲ ਭਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਜੋ ਮੰਤਰ ਪ੍ਰਥਮ (ਸਤਿ ਸੁਕਰਿਤ ਅਵਿਗਤ ਕਬੀਰ) ਹੈ ਇਹ ਆਪਦੀ ਪੂਜਾ ਹੈ, ਇਹ ਪੂਰਣ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਤਥਾ ਸਤਿਆਮ ਲਾਭ (ਫਲ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਤਿਆਮ ਦਾ ਅਰਥ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਅਰਥਾਤ ਸਾਨੂੰ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਪਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਰ ਦੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਤਿਨਾਮ ਆਪਣੂੰ (ਸੱਚਾ ਨਾਮ) ਹੋਰ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਦੋ ਮੰਤਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸਦਾ ਇੱਕ ਮੰਤਰ ਕਾਲ ਦੇ ਇੱਕੀ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦਾ ਰਿਣ ਉਤਾਰਣ ਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਬ੍ਰਹਮ (ਛਰ ਪੁਰਸ਼) ਅਰਥਾਤ ਕਾਲ ਦਾ ਰਿਣ ਉਤਾਰਣਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਕਾਲ ਸਾਨੂੰ ਸਰਵ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਗੀਤਾ ਅ:ਨੰ. 18 ਦੇ ਸਲੋਕ ਨੰ. 62-63-64-66 ਵਿੱਚ
ਵਰਣਨ ਹੈ:-

ਅਧਿਆਏ 18 ਦਾ ਸਲੋਕ 62

ਤਮ, ਏਵ, ਸਰਣਮ, ਗੱਛ, ਸਰਵਭਾਵੇਨ, ਭਾਰਤ,
ਤਤਪ੍ਰਸਾਦਾਤ, ਪਰਾਮ, ਸ਼ਾਂਤਿਮ. ਸਬਾਨਮ, ਪ੍ਰਾਪਯਸਿ, ਸ਼ਾਸਵਤਮ॥62॥

ਅਨੁਵਾਦ : (ਭਾਰਤ) ਹੇ ਭਾਰਤ! ਤੂੰ (ਸਰਵਭਾਵੇਨ) ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੋਂ (ਤਮ) ਉਸ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ (ਏਵ) ਹੀ (ਸਰਣਮ) ਸਰਣ ਵਿੱਚ (ਗੱਛ) ਜਾ। (ਤਤਪ੍ਰਸਾਦਾਤ) ਉਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੋਂ ਹੀ ਤੂੰ (ਪਰਾਮ) ਪਰਮ (ਸ਼ਾਂਤਿਮ) ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਤਥਾ (ਸ਼ਾਸਵਤਮ) ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸਤਿ (ਸਬਾਨਮ) ਸਬਾਨ/ਧਾਮ/ਲੋਕ ਨੂੰ ਅਰਥਾਤ ਸਤਲੋਕ ਨੂੰ (ਪ੍ਰਾਪਯਸਿ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏਂਗਾ। (62)

ਅਨੁਵਾਦ : ਹੇ ਭਾਰਤ ! ਤੂੰ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੋਂ ਉਸ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਹੀ ਸਰਣ ਵਿੱਚ ਜਾ। ਉਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੋਂ ਹੀ ਤੂੰ ਪਰਮ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਤਥਾ ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸਤਿ ਸਬਾਨ/ਧਾਮ/ਲੋਕ ਨੂੰ ਅਰਥਾਤ ਸਤਲੋਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏਂਗਾ।

ਅਧਿਆਏ 18 ਦਾ ਸਲੋਕ 63

ਇਤਿ, ਤੇ, ਗਯਾਨਮ, ਗਹੁਯਾਤ, ਗਹੁਯਤਰਮ, ਮਯਾ,
ਵਿਮ੍ਰਸਯ, ਏਤਤ, ਅਸੈਸਣ, ਯਯਾ, ਇੱਛਸਿ, ਤਯਾ, ਕਰੁ॥63॥

ਅਨੁਵਾਦ : (ਇਤਿ) ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ (ਗਹੁਯਾਤ) ਗੋਪਨੀਯ ਤੋਂ (ਗਹੁਯਤਰਮ) ਅਤਿ ਗੋਪਨੀਯ (ਗਯਾਨਮ) ਗਿਆਨ (ਮਯਾ) ਮੈਂ (ਤੇ)

ਤੈਨੂੰ (ਆਖਿਯਾਤਮ) ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ (ਏਤਤ) ਇਸ ਰਹੱਸਯੁਕਤ ਗਿਆਨ ਨੂੰ (ਅਸ਼ੋਣ) ਪੂਰਣਤਾ (ਵਿਮੁਸ਼) ਭਲੀਭਾਂਤੀ ਵਿਚਾਰ ਕੇ (ਯਥਾ) ਜਿਵੇਂ (ਇੱਛਾਸਿ) ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਤਥਾ) ਵੈਸੇ ਹੀ (ਕਰੁ) ਕਰ। (63)

ਅਨੁਵਾਦ : ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗੋਪਨੀਯ ਤੋਂ ਅਤਿ ਗੋਪਨੀਯ ਗਿਆਨ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਇਸ ਰਹੱਸਯੁਕਤ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪੂਰਣਤਾ ਭਲੀਭਾਂਤੀ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਵੈਸੇ ਹੀ ਕਰ। ਅਧਿਆਏ 18 ਦਾ ਸਲੋਕ 64

ਸਰਵਗਹੁਯਤਮ, ਭੂਯਹ ਸ੍ਰਣ, ਮੇ, ਪਰਮ, ਵਚਹ,
ਇਸਟਹ, ਅਸਿ, ਮੇ, ਦ੍ਰੜਮ, ਇਤਿ, ਤਤਹ, ਵਕਸ਼ਯਾਮਿ, ਤੇਹਿਤਮ॥64॥

ਅਨੁਵਾਦ : (ਸਰਵਗਹੁਯਤਮ) ਸੰਪੂਰਣ ਗੋਪਨੀਓਂ ਤੋਂ ਅਤਿ ਗੋਪਨੀਏ (ਮੇ) ਮੇਰੇ (ਪਰਮ) ਪਰਮ ਰਹੱਸਯੁਕਤ (ਹਿਤਮ) ਹਿਤਕਾਰਕ (ਵਚਹ) ਵਚਨ (ਤੇ) ਤੈਨੂੰ (ਭੂਯਹ) ਫਿਰ (ਵਕਸ਼ਯਾਮਿ) ਕਹੁੰਗਾ (ਤਤਹ) ਇਸਨੂੰ (ਸ੍ਰਣ) ਸੁਣ (ਇਤਿ) ਇਹ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ (ਮੇ) ਮੇਰਾ (ਦ੍ਰੜਮ) ਪੱਕਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ (ਇਸਟਹ) ਇਸਟ ਦੇਵ ਅਰਥਾਤ ਪੂਜਯਦੇਵ (ਅਸਿ) ਹੈ। (64)

ਅਨੁਵਾਦ : ਸੰਪੂਰਣ ਗੋਪਨੀਓਂ ਤੋਂ ਅਤਿ ਗੋਪਨੀਏ ਮੇਰੇ ਪਰਮ ਰਹੱਸਯੁਕਤ ਹਿਤਕਾਰਕ ਵਚਨ ਤੈਨੂੰ ਫਿਰ ਕਹੁੰਗਾ ਇਸਨੂੰ ਸੁਣ ਇਹ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਮੇਰਾ ਪੱਕਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਇਸਟ

ਦੇਵ ਅਰਥਾਤ ਪੂਜਯਦੇਵ ਹੈ।

ਅਧਿਆਏ 18 ਦਾ ਸਲੋਕ 66

ਸਰਵਧਰਮਾਨ, ਪਰਿਤਯਜਯ, ਮਾਮ, ਏਕਮ, ਸ਼ਰਣਮ, ਵਜ,
ਅਹਮ, ਤਵਾਮ, ਸਰਵਪਾਪੇਭਹ, ਮੋਕਸ਼ਯਿਸ਼ਯਾਮਿ, ਮਾ, ਸੁਚਹ॥66॥

ਅਨੁਵਾਦ :- ਗੀਤਾ ਅਧਿਆਏ 18 ਸਲੋਕ 62 ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਸਰਣ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਸਲੋਕ 66 ਵਿੱਚ ਭੀ ਉਸੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ (ਮਾਮ) ਮੇਰੀ (ਸਰਵਧਰਮਾਨ) ਸੰਪੂਰਣ ਪੂਜਾਵਾਂ ਨੂੰ (ਮਾਮ) ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ (ਪਰਿਤਯਜਯ) ਤਿਆਗਕੇ ਤੂੰ ਕੇਵਲ (ਏਕਮ) ਇੱਕ ਉਸ ਅਦਿਵਤੀਏ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਣ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ (ਸ਼ਰਣਮ) ਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ (ਵਜ) ਜਾ। (ਅਹਮ) ਮੈਂ (ਤਵਾ) ਤੈਨੂੰ (ਸਰਵਪਾਪੇਭਹ) ਸੰਪੂਰਣ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ (ਮੋਕਸ਼ਯਿਸ਼ਯਾਮਿ) ਛੁੱਟਵਾ ਦੇਵਾਂਗਾਂ ਤੂੰ (ਮਾ, ਸੁਚਹ) ਸ਼ੋਕ ਮਤ ਕਰ।

ਅਨੁਵਾਦ : ਮੇਰੀ ਸੰਪੂਰਣ ਪੂਜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ ਤਿਆਗਕੇ ਤੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਉਸ ਅਦਿਵਤੀਏ ਅਰਥਾਤ ਪੂਰਣ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ ਜਾ। ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸੰਪੂਰਣ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ ਛੁੱਟਵਾ ਦੇਵਾਂਗਾਂ ਤੂੰ ਸ਼ੋਕ ਮਤ ਕਰ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਾਵਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲ (ਬ੍ਰਹਮ ਅਰਥਾਤ ਛਰ ਪੁਰਸ਼) ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜੁਨ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਹੁੰਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਜਨਮ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤੁ ਬਣੀ

ਰਹੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਪਰਮਸ਼ਾਂਤੀ ਤਥਾ ਸਤਿਲੋਕ ਜਾਣਾ ਚਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਪੁਰਣ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸ਼੍ਰੁਣ ਵਿੱਚ ਜਾਹਾ। ਉਸਦੇ ਲਈ ਮੇਰੀ ਸਰਵ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਜਾਵਾਂ ਅਰਥਾਤ ਸਤਿਨਾਮ ਦੇ ਪ੍ਰਥਮ ਮੰਤਰ ਦੇ ਜਾਪ ਦੀ ਕਮਾਈ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ਫਿਰ ਸਰਵ ਭਾਵ ਨਾਲ ਉਸ ਇੱਕ (ਸਰਵ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੂਸਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਅਦਿਵਤੀਏ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ) ਦੀ ਸ਼੍ਰੁਣ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਜਾ ਫਿਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਰਵ ਪਾਪਾਂ (ਰਿਣਾਂ) ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਤੁੰ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰ ਤਥਾ ਸਤਿਨਾਮ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਮੰਤਰ ਦੀ ਕਮਾਈ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਬੂਹਮ ਅਰਥਾਤ ਅਕਸ਼ਰ ਪੁਰਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਅਕਸ਼ਰ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਤੋਂ ਹੋਕੇ ਸਤਲੋਕ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਕਰਾਇਆ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਤੀਸਰਾ ਮੰਤਰ ਸਤਿ ਸ਼ਬਦ ਅਰਥਾਤ ਸਾਰ ਨਾਮ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਸਤਲੋਕ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈਤਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਵਾਏਗਾ।

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਦੇਸ਼ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉੱਥੋਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰਿਣ ਹੋਵੇ। ਫਿਰ ਵਾਪਸ ਸਵਦੇਸ਼ ਆਉਣਾ ਚਾਹੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਣ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਫਿਰ (No Due Certificate) ਰਿਣ ਮੁਕਤ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੋਏਗਾ, ਤਦ ਉਸਦਾ ਵਾਪਿਸ ਆਉਣ ਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਬਣੇਗਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ।

ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪ ਇਸ ਕਾਲ ਦੇ ਲੋਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਧਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰਿਣੀ ਹੋ ਗਏ ਹੋ। ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਨੂੰ ਸਾਹੂਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਏਗਾ। ਉਸਦੇ ਲਈ ਕਵਿਰਦੇਵ (ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾਂ ਕਬਿਰ ਸਾਹੇਬ) ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦਾਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ (Representative) ਬਣਾਕੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦਾਸ ਆਪ ਦਾ (Guarantor) ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣੇਗਾ ਤਥਾ ਬ੍ਰਹਮਾ-ਵਿਸ਼ਣੂ-ਸ਼ਿਵ ਆਦਿ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਆਪਦੇ ਪੁਨਃ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ (ਸੰਪਰਕ ਦਾ ਲਾਭ) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕਰਵਾਏਗਾ ਜੋ ਆਪਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਕੇ ਕਿਸਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿੱਲ ਭਰਨਾ ਹੈ। ਜਦ ਤੱਕ ਆਪ ਇੱਥੋਂ ਆਪ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਤਦ ਤੱਕ ਆਪਨੂੰ ਸਰਵ ਭੌਤਿਕ ਸਵਿਧਾਵਾਂ ਜ਼ੋਰ-ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਤਥਾ ਆਪ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਆਦਿ ਕਰਕੇ ਅਧਿਕ ਭਗਤੀ ਧਨੀ ਬਣ ਸਕੋਂਗੇ। ਦੂਸਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕਮਲ ਬਣੇ ਹਨ ਜਦ ਅਸੀਂ ਸਰੀਰ ਤਿਆਗਕੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਪਾਸ ਜਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਕੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ 1. ਮੂਲ ਕਮਲ ਵਿੱਚ ਗਣੇਸ਼ ਜੀ 2. ਸੁਆਦ ਕਮਲ ਵਿੱਚ ਸਾਵਿੱਤਰੀ-ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ 3. ਨਾਭੀ ਕਮਲ ਵਿੱਚ ਲੱਕਸ਼ਮੀਂ ਤਥਾ ਵਿਸ਼ਣੂ ਜੀ 4. ਹਿਰਦੈ ਕਮਲ ਵਿੱਚ ਪਾਰਵਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵਜੀ

5. ਕੰਠ ਕਮਲ ਵਿੱਚ ਦੁਰਗਾ (ਅਸ਼ਟਾਂਗੀ) ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਮਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਸੀਂ ਤਦ ਹੀ ਜਾ ਸਕਾਂਗੇ ਜਦ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਣ ਅਦਾ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਪ੍ਰਥਮ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਆਪਦੇ ਸਰਵ ਕਮਲ ਖਿਲ ਜਾਣਗੇ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਰਿਣ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਓਗੇ। ਜਦ ਆਪ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰ ਛੱਡਕੇ ਚੱਲੋਂਗੇ ਤਾਂ ਆਪਦਾ ਰਸਤਾ ਸਾਫ਼ ਮਿਲੇਗਾ ਅਰਥਾਤ ਆਪ ਦੇ ਸਰਵ ਰਿਣ ਮੁਕਤ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਮਿਲੇਗਾ।

ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਸੀਂ ਪੂਜਾ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਮਾਲਿਕ ਕਵਿਰਦੇਵ (ਕਵਿਰ ਸਾਹੇਬ) ਦੀ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਪਤੀਵਰਤਾ ਪਤਨੀ ਪੂਜਾ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਥੋਚਿੱਤ ਆਦਰ ਸਭ ਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਦੇਵਰ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਤਥਾ ਜੇਠ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਭਾਈ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੱਸ ਅਤੇ ਸਸੁਰ ਨੂੰ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੋ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਠੀਕ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਬੀਰ ਭਗਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭਗਤੀ ਸਫਲ ਕਰਨੀ ਹੈ ਇਸਲਈ ਕਿਸੀ ਅਨਜਾਨ ਦੇ ਬਹਿਕਾਵੇ ਵਿੱਚ ਮਤ ਆਉਣਾ ਪੂਰਣ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸ ਭਗਤੀ ਮਾਰਗ ਉੱਤੇ ਲੱਗੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਗਤੀ ਸਰਵ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹੈ।